RUDOLF STEINER

PRINCIPIUL ECONOMIEI SPIRITUALE ÎN LEGĂTURĂ CU PROBLEMA REÎNCARNĂRII

UN ASPECT AL CONLUCRĂRII SPIRITUALE A LUMII

GA 109

Zece conferinţe ţinute în perioada
21 ianuarie – 31 mai 1909

CUPRINS

I. ÎNTREBĂRI COMPLEXE PRIVIND REÎNCARNAREA. ÎN CE MOD SE PĂSTREAZĂ PENTRU VIITOR CEEA CE AU DOBÂNDIT INIŢIAŢII? 5

II. CREŞTINISMUL ÎN EVOLUŢIA OMENIRII ACTUALE – INDIVIDUALITĂŢI CONDUCĂTOARE ŞI FIINŢE AVATARICE.....16

III. ASPECTE MAI PROFUNDE PRIVIND REÎNCARNAREA.37

IV. REZULTATE ALE CERCETĂRII SPIRITUAL-ŞTIINŢIFICE ASUPRA EVOLUŢIEI OMENIRII.....61

Prima parte 61

A doua parte 68

V. CU OCAZIA INAUGURĂRII RAMURII FRANCISC DIN ASSISI 75

VI. FOCUL MACROCOSMIC ŞI MICROCOSMIC. SPIRITUALIZAREA RESPIRAŢIEI ŞI A SÂNGELUI.....95

VII. EVENIMENTUL DE PE GOLGOTHA. FRĂŢIA SFÂNTULUI GRAAL. FOCUL SPIRITUALIZAT.....107

VIII. REVELAŢII VECHI ŞI PROBLEME DE STUDIU ÎN EPOCA MODERNĂ.....124

IX. DUMNEZEUL LUI ALPHA ŞI DUMNEZEUL LUI OMEGA.....130

X. DE LA BUDDHA LA CHRISTOS

Conferinţă ţinută la Congresul Internaţional al Federaţiei secţiunilor europene ale Societăţii Teosofice 148

I. ÎNTREBĂRI COMPLEXE PRIVIND REÎNCARNAREA. ÎN CE MOD SE PĂSTREAZĂ PENTRU VIITOR CEEA CE AU DOBÂNDIT INIŢIAŢII?

Heidelberg, 21 ianuarie 1909

Ar trebui să discutăm o serie de întrebări profunde privind reîncarnarea, care pot fi abordate numai într-un cerc de antroposofi bine pregătiţi. Prin aceasta nu se înţelege numai o pregătire teoretică antroposofică, ci o dezvoltare a capacităţilor sufleteşti survenită în urma lucrului împreună în cadrul unei ramuri. Ştim cu toţii că prin intermediul acestei munci s-au produs transformări în percepţiile şi sentimentele noastre faţă de adevăr. Ceea ce noi astăzi nu doar credem, ci percepem ca fiind adevăr *peste* toate credinţele, ne era în trecut imposibil de crezut, iar pentru neavizaţi este încă închipuire, nonsens, reverie. Un indiciu al avansării este atunci când în noi apare obişnuinţa de a trăi în acest tip de percepţii, după care se poate începe cu tratarea unor probleme speciale. O parte din ceea ce va fi menţionat poate părea îndepărtat; toate aceste lucruri sunt edificatoare pentru înţelegerea vieţii şi a fenomenelor sale, chiar dacă suntem nevoiţi să ne întoarcem în perioade străvechi ale evoluţiei omenirii. Trebuie să începem prin a ne aduce în faţa sufletului modul în care procesul reîncarnării are loc în general.

După ce a trecut prin poarta morţii, omul are anumite experienţe specifice. Prima dintre ele este sentimentul de expandare, de creştere dincolo de limitele pielii sale. Apoi primeşte o altfel de percepţie a lucrurilor decât cea avută în viaţa materială. In lumea fizică totul are locul său clar stabilit – aici sau acolo – în afara celui care observă. În această nouă lume totul e complet diferit. E ca şi cum fiinţa

umană ar fi în interiorul obiectelor, într-o stare de dilatare, cu sau în ele, în timp ce înainte era doar un individ separat, cu locul său specific. A doua experienţă constă în aceea că omului îi apare un tablou al vieţii care tocmai s-a scurs, tablou în care toate evenimentele sunt cuprinse într-o amintire vastă. Acest proces are o durată absolut determinată. Din motive care nu pot fi prezentate astăzi, durata este mai mică sau mai mare, în funcţie de individ. În general, durata acestei stări poate fi determinată în funcţie de perioada maximă de timp pe care persoana respectivă a petrecut-o în stare de veghe fără a cădea pradă somnului. Presupunând că o persoană a avut ca limită maximă de timp în care a stat trează patruzeci şi opt de ore, atunci tabloul de amintiri va dura patruzeci şi opt de ore. Această etapă este ca o retrospectivă a vieţii care tocmai a trecut.

Apoi corpul eteric părăseşte corpul astral, în care trăieşte Eul. Din momentul în care au părăsit corpul fizic şi până acum, toate cele trei au fost conectate, însă în acest moment corpul eteric se separă de celelalte două şi devine un cadavru eteric. În orice caz, fiinţa umană contemporană nu depune întregul corp eteric, ci ia cu ea pentru toată perioada viitoare un extract sau o esenţă. Astfel, cadavrul corpului eteric va fi depus, dar fructul ultimei vieţi va fi purtat mai departe de corpul astral şi de Eu. Dacă vrem să ne exprimăm exact, trebuie să menţionăm că şi din corpul fizic va fi păstrat ceva: un extract spiritual al acestei corporalităţi, tinctura despre care au vorbit misticii Evului Mediu. Acest extract este însă pentru toate vieţile acelaşi, simbolizând numai faptul că Eul a fost încarnat, spre deosebire de cel eteric, care este diferit în funcţie de experienţele însumate şi de progresul realizat.

Apoi urmează aşa-numita stare kamaloka, o perioadă a dezobişnuirii sufletului de existenţa trupească,

senzorială, perioadă care durează aproximativ o treime din viaţa fizică. După desprinderea corpului eteric, corpul astral conţine încă toate pasiunile, dorinţele şi aşa mai departe, pe care persoana le-a avut la finele vieţii; ele trebuie lepădate, purificate şi aceasta este kamaloka. Apoi se desprinde corpul astral din care este păstrat fructul, esenţa astrală, iar restul, cadavrul astral, se disipează în lumea astrală. Fiinţa umană intră apoi în Devachan, unde se pregăteşte în lumea spirituală pentru o nouă viaţă viitoare. Aici trăieşte împreună cu evenimentele şi fiinţele spirituale, până când este chemat din nou în lumea fizică, fie pentru că aşa îi cere karma, fie pentru că este nevoie de ea pe Pământ.

Aceasta este o descriere generală a procesului. Însă viaţa în lumile spirituale progresează continuu prin faptul că viitorul se afiliază trecutului şi evenimente viitoare sunt plăsmuite cu ajutorul celor trecute. Dacă pătrundem în amănunt modul în care se întâmplă toate acestea, ni se revelează lucruri minunate, care nu sunt conţinute într-o prezentare generală a procesului reîncarnării. Când privim la cursul dezvoltării fiinţelor umane, este firesc să existe mari diferenţe şi ca esenţa sau rodul corporalităţilor lor să fie de valori diferite în funcţie de ceea ce au extras în timpul vieţii. Iar atunci când ne amintim că există mari lideri ai omenirii, iniţiaţi, care conduc alţi oameni în lumile spirituale, trebuie să ne întrebăm astfel: Cum se păstrează pentru viitor ceea ce iniţiaţii au dobândit? Bineînţeles, istoria exterioară nu are capacitatea de a da un răspuns la această întrebare. Trebuie să observăm mai îndeaproape reîncarnarea iniţiaţilor, şi anume mai întâi a celor mai vechi iniţiaţi, pentru ca mai apoi să utilizăm rezultatele.

Înainte ca omenirea să populeze continentele aşa cum le cunoaştem noi astăzi, fizionomia pământului era

destul de diferită. Pe suprafaţa care astăzi este acoperită de Oceanul Atlantic, exista în trecut continentul Atlantida, care a fost distrus de mari catastrofe, cunoscute de oameni ca „legenda potopului". Atlanteenii – adică noi înşine – au avut marii lor ghizi şi iniţiaţi şi existau chiar de atunci locuri sau şcoli unde iniţiaţii predau învăţăturile lor. Astăzi pot fi cercetate cu ajutorul clarvederii. Un nume potrivit pentru aceste locuri în care predau şi locuiau maeştrii era „oracol", iar unul dintre cele mai mari şi mai importante oracole era Oracolul Soarelui, în care locuia cel mai important maestru. Misiunea sa principală era să reveleze misterele Soarelui – nu pe cele ale Soarelui fizic, exterior, ci pe cele ale Soarelui real, care consistă din fiinţe spirituale ce se deservesc de Soarele fizic, în acelaşi mod în care oamenii se folosesc de Pământ. A percepe şi revela secretele Soarelui era Misiunea Marelui Oracol al Soarelui. Pentru el, lumina Soarelui nu era ceva fizic, ci mai degrabă fiecare rază a sa reprezenta o faptă a fiinţelor spirituale care acţionau de pe Soare şi care îl locuiau încă în perioada vechii Atlantide. Mai târziu, odată cu unirea Fiinţei lui Christos cu Pământul, acest lucru s-a schimbat. De aceea Oracolul Soarelui mai poate fi numit şi Oracolul lui Christos. Unirea Fiinţei lui Christos cu Pământul a avut loc atunci când sângele Său a curs pe Golgotha, esenţa Lui unindu-se cu atmosfera Pământului, ceea ce poate fi perceput chiar şi astăzi printr-o retrospectivă cu ajutorul clarvederii. Astfel a venit Fiinţa lui Christos de pe Soare pe Pământ. Atunci când raza iluminării spirituale a coborât în Damasc asupra lui Saul-Pavel, el a văzut că Christos era unit cu Pământul şi a ştiut imediat că El fusese cel ce îşi vărsase sângele pe Golgotha.

Despre venirea lui Christos ştia deja Oracolul Soarelui în vechea Atlantidă. El a profeţit venirea Dumnezeului

Soare, care a fost numit abia mult mai târziu Christos, dar despre care putem totuşi spune că este acelaşi cu Oracolul Soarelui. Aceste oracole au avut mulţi succesori în timpurile care au urmat, precum oracolele lui Saturn, Jupiter, Marte, Venus, Mercur, Vulcan, fiecare cu marile mistere şi învăţături. Spre sfârşitul perioadei atlanteene s-a format, în apropierea ţinutului pe care astăzi îl numim Irlanda, un grup de oameni avansaţi spiritual. Marele Maestru a ales pe câţiva dintre ei pentru a fi purtători ai culturii în momentul în care catastrofa iminentă avea să se întâmple. Între timp avuseseră loc mari migraţii în Europa, Asia şi Africa, care se ridicau de sub ape. Mulţi succesori ai vechilor oracole s-au încarnat pe aceste continente, dar nu fără a-şi pierde din ce în ce mai mult semnificaţia de oracol. Marele Maestru îi alegea pe cei mai buni pentru a conduce într- un anumit ţinut. Aceştia erau oameni simpli şi modeşti şi se deosebeau de ceilalţi atlanteeni prin faptul că îşi pierduseră aproape în totalitate capacităţile de clarvedere. Majoritatea atlanteenilor erau încă clarvăzători. Când adormeau noaptea, ei nu îşi pierdeau conştienţa, ci mai degrabă lumea senzorială dispărea şi în locul ei se plăsmuia lumea spirituală, în care ei erau camarazi ai fiinţelor divin-spirituale. Cei avansaţi în Atlantida începuseră să dezvolte intelectul şi totuşi erau oameni simpli, care aveau o căldură sufletească temeinică şi care erau profund devotaţi maestrului lor. Conducătorul a migrat împreună cu acest grup spre Estul şi Centrul Asiei unde a fondat centrul pentru cultura postatlanteeană. Grupul a fost izolat de oamenii care nu erau potriviţi pentru această misiune. Urmaşii celor care aparţineau comunităţii erau educaţi cu o deosebită grijă. Abia la ei s-au cultivat calităţile necesare pentru a deveni mari maeştri. Toate acestea au fost realizate într-un mod misterios.

Lucrurile au fost în aşa fel pregătite încât să se păstreze tot ceea ce era bun în cultura atlanteană şi să fie preluat de noua rasă pentru a pune bazele unei culturi viitoare, misiune asumată de marele maestru Manu, întrucât înţelepţii care trăiau în micile oracole nu o puteau înfăptui. Numai Manu, dintre marii iniţiaţi ai oracolelor, păstrase ceea ce numim corp eteric. Aşa cum am văzut, corpul eteric se disipează ca cel de-al doilea cadavru, însă în anumite cazuri este păstrat. Cei mai mari dintre aceşti iniţiaţi îşi prelucraseră atât de mult corpul eteric încât era mult prea valoros pentru a fi pur şi simplu risipit în lumea eterică generală. De aceea, cele mai dezvoltate şapte corpuri eterice ale celor mai mari şapte iniţiaţi au fost păstrate până când Manu i-a pregătit pe cei şapte cei mai avansaţi din grupul lui în aşa măsură încât erau capabili să primească aceste corpuri eterice. Doar corpul eteric al marelui iniţiat din Oracolul lui Christos a fost, cu un anume sens, tratat în mod diferit faţă de celelalte. Astfel, cei şapte înţelepţi sau Rishi care primiseră corpurile eterice ale celor şapte iniţiaţi au mers în India, au pus bazele culturii indiene şi au devenit cei şapte mari învăţători ai acesteia.

Cultura străveche, cultura sacră a epocii pre-vedice, descinde din cei şapte Rishi care au purtat corpurile eterice conservate ale iniţiaţilor oracolelor lui Venus, Marte, Jupiter şi aşa mai departe, în ele acţiona o aşa-zisă amprentă a fiecărui iniţiat, o repetiţie a capacităţilor lor. Rishi erau în exterior absolut simpli şi modeşti, iar marea lor însemnătate nu era vizibilă din afară. Nici intelectul lor nu ajunsese pe culmile dezvoltării sale. Posedând propriul lor corp astral şi Eu, dar corpul eteric al acelor mari înţelepţi, Rishi nu erau învăţaţi, nu aveau o putere de judecată atât de profundă precum alţii din vremea aceea sau precum o au mulţi dintre contemporanii noştri, însă în

perioadele de inspiraţie erau într-un fel luaţi în stăpânire de fiinţele oracolelor ale căror corpuri eterice le purtau; corpul eteric era atunci activ, ei erau numai instrumente, prin care era comunicată înţelepciunea străveche – Vedele, care pentru fiinţele umane din timpurile noastre sunt mult prea dificile sau aproape de neînţeles. Astfel se revela înţelepciunea arhaică a oracolelor străvechi. Doar Oracolul Soarelui sau al lui Christos nu a putut fi complet revelat pe această cale, ci numai o oglindire a înţelepciunii solare a putut fi transmisă, întrucât era atât de înaltă încât nici Sfinţii Rishi nu puteau ajunge la ea.

Putem vedea astfel că procesul reîncarnării nu decurge întotdeauna atât de lin şi nu este general-valabil, cum s-ar putea presupune, ci atunci când un corp eteric este deosebit de valoros, va fi, metaforic vorbind, păstrat ca un prototip şi dăruit unui alt om în viitor.

Acest fenomen nu are loc atât de rar şi mulţi oameni simpli pot avea un corp eteric extrem de valoros, care este păstrat pentru viitor. Nu toate corpurile eterice se dizolvă după moarte, dar cele care sunt utile în mod deosebit sunt transmise altor fiinţe umane. Eul celui care primeşte corpul eteric sau astral nu are nicio legătură cu Eul celui care l-a avut originar. Dacă acest fenomen nu este luat în considerare, pot apărea cu uşurinţă mari erori în investigarea trecutului unui om cu metode de clarvedere defectuoase. De aceea teoriile oculte privind vieţile trecute ale oamenilor sunt adesea total eronate, după cum a spune că cei şapte Rishi aveau aceleaşi Euri cu ale iniţiaţilor de la care au primit corpurile eterice este complet fals.

Multe dintre aspectele privind evoluţia omenirii ne devin clare numai atunci când cunoaştem asemenea fenomene precum modul în care se păstrează ceea ce oamenii au dobândit deja, după principiul de economisire

în natură. Astfel, prin transmiterea celor şapte corpuri eterice, au fost păstrate pentru posteritate cele mai înalte valori ale culturii atlanteene.

Să examinăm un alt exemplu, care nu a putut fi menţionat mai devreme, şi să ne întoarcem la epoca protopersană, perioada culturii lui Zarathustra pe care o considerăm a fi foarte importantă, întrucât a fost prima epocă postatlanteană în care accentul s-a pus mai mult pe cucerirea lumii fizice. In epoca Indiei Vechi predomina încă nostalgia după spiritual. Pentru oamenii timpului, lumea spirituală era cea reală, iar în cea senzorială se simţeau ca nişte străini, considerând-o tranzitorie, iluzorie, Maya. În epoca persană preistorică toate acestea s-au schimbat prin învăţăturile lui Zarathustra, mai exact ale primului Zarathustra, întrucât au fost mai mulţi succesori ai săi. Misiunea lui ca maestru a fost să atragă atenţia oamenilor asupra planului fizic, pentru ca aceştia să facă invenţii, să realizeze instrumente şi unelte, astfel cucerind lumea fizică. Toate erau necesare pentru ca fiinţa umană să cunoască lumea fizică ca pe ceva important pentru ea. Ispititorul, însă, spune că realitatea fizică este singura reală şi că nu există nimic dincolo de planul pământesc, credinţă care este contrazisă de Zarathustra prin învăţăturile sale – în spatele fiecărei realităţi fizice se află spiritul, în acelaşi mod în care Soarele fizic este manifestarea senzorială a marii Fiinţe a Soarelui, a Spiritual-Divinului, a marii Aure, a lui Ahura Mazdao, a lui Ormuzd. Această Fiinţă este imperceptibilă fizic şi trăieşte acum departe de Pământ, pe Soare. Dar, aşa cum spune Zarathustra, într-o zi se va revela; în viitor îşi va face apariţia pe Pământ, aşa cum acum se află pe Soare.

Zarathustra i-a iniţiat pe cei mai apropiaţi discipoli ai săi în aceste misterii, dar cele mai profunde învăţături ale

sale le-a împărtăşit cu doi dintre ei. Primul era pregătit în mod special în tot ceea ce are legătură cu puterea raţională, de judecată a omului, precum ştiinţele naturii, astronomie şi astrologie, agricultură şi alte domenii. Toată cunoaşterea îi era transmisă printr-un proces secret de comunicare între cei doi. Discipolul fu instruit într-o asemenea manieră, încât în următoarea încarnarea a fost capabil să poarte corpul astral al maestrului său. Acest discipol reîncarnat cu corpul astral al maestrului său este Hermes, Marele învăţător şi înţelept al Misteriilor Egiptene. Hermes s-a născut cu corpul astral al lui Zarathustra, devenind astfel purtătorul marii înţelepciuni a acestuia.

Cel de-al doilea discipol apropiat a fost instruit în domeniile care se manifestă în mod special în corpul eteric, deci în cele care au o substanţă mai profundă. El a primit în următoarea încarnare corpul eteric al lui Zarathustra. Documentele istorice prezintă întâmplări care devin clare numai după aceste lămuriri. Discipolul trebuia să vină într-o nouă încarnare având o constituţie deosebită, corpul său eteric trebuia să fie puternic, înainte ca cel astral să fie trezit, iar acest lucru se putea întâmpla numai prin împrejurările naşterii discipolului reîncarnat, care era Moise. Faptul că a fost pus într-un coş din trestie, i s-a dat drumul să plutească pe apă şi aşa mai departe a avut rolul de a-i trezi pe deplin corpul eteric. Prin aceasta a avut Moise apoi acces în memoria sa la timpuri trecute şi îndepărtate, la imagini ale genezei Pământului, la scrierile din Cronica Akasha. Astfel putem observa modul în care acţionează din culise fenomenele prin care tot ceea ce este valoros se păstrează şi este apoi reutilizat.

Există şi alte exemple în perioadele care au urmat, cum ar fi cel al lui *Nikolaus din Kues* (*Cusanus*), o personalitate remarcabilă a secolului al XV-lea. Vedem aici

modul interesant în care prin cercetările sale a pregătit întreaga doctrină a lui Copernic din secolul al XVI-lea. Teoriile lui Cusanus nu sunt atât de elaborate precum cele ale lui Copernic, însă conţin toate ideile esenţiale ale acestuia din urmă, fenomen care cercetării tradiţionale îi este neclar, în realitate, corpul astral al lui Cusanus i s-a transmis lui Copernic, deşi Eul celui din urmă era complet diferit de cel al lui Cusanus. Astfel a primit Copernic fundamentele şi premisele propriei doctrine.

Au loc adesea cazuri asemănătoare. Ceea ce este deosebit de valoros va fi întotdeauna conservat, nu va dispărea. Pot apărea însă la fel de des confuzii, în special atunci când vieţile anterioare ale unei fiinţe umane sunt cercetate cu ajutorul unui medium spiritist. Transferul de corp eteric sau astral are loc în prezent, de obicei, în aşa fel încât corpul astral rămâne în interiorul aceluiaşi popor; corpul eteric, însă, poate fi transferat la un membru aparţinând unui alt popor.

Un alt caz specific este următorul. Atunci când o personalitate deschizătoare de drumuri moare, corpul său eteric va fi întotdeauna conservat. Pentru aceasta există metode artificiale, care au fost cunoscute întotdeauna în şcolile oculte. Astfel, a fost important pentru timpurile moderne ca, în anumite scopuri, corpul eteric al lui *Galilei* să fie prezervat. El a fost marele reformator al fizicii mecanice, ale cărui realizări au fost atât de importante încât se poate spune că multe dintre invenţiile pur practice ale epocii moderne nu ar fi fost posibile fără descoperirile lui, întrucât tot progresul tehnic se bazează pe ştiinţa lui Galilei. Tunelele din Simplon sau St. Gotthard au devenit realitate numai datorită faptului că *Leibniz*, *Newton* şi Galilei au dezvoltat ştiinţele de calculul integral şi diferenţial, mecanica şi aşa mai departe. În ceea ce-l

priveşte pe Galilei, ar fi fost o pierdere în economia naturii în momentul în care corpul său eteric, purtător al memoriei şi talentului său, ar fi fost disipat. De aceea, a fost transferat unei alte fiinţe umane: *Mihail Lomonosov*, originar dintr-un sat sărac din Rusia, care mai târziu a devenit fondatorul gramaticii ruse şi al literaturii clasice. Lomonosov, cu toate acestea, nu este Galilei reîncarnat, cum s-ar putea presupune în urma unei investigaţii superficiale.

În acest mod vedem că există multe astfel de cazuri şi că procesul de reîncarnare nu este atât de simplu pe cât îl consideră majoritatea oamenilor ai timpului nostru. De aceea, în cazul în care sunt investigate încarnări anterioare cu ajutorul metodelor oculte, trebuie să se manifeste o mult mai mare prudenţă. În multe cazuri, nu este altceva decât infantilism, dacă oamenii îşi imaginează că sunt reîncarnarea cuiva sau a altcuiva, poate a lui Nero, Napoleon, Beethoven sau Goethe. Asemenea lucruri sunt stupide şi reprobabile, dar chestiunea devine mult mai periculoasă atunci când ocultiştii avansaţi fac greşeli în această privinţă şi îşi imaginează că sunt reîncarnarea unei anumite personalităţi, când, de fapt, le poartă numai corpul eteric. Nu numai că este o eroare regretabilă în sine, ci omul care ajunge la aceste concluzii va trăi sub influenţa unei idei greşite, fapt ce ar putea avea consecinţe aproape catastrofale. Rezultatul unei asemenea iluzii ar putea fi ca întreaga dezvoltare a sufletului să purceadă în direcţia greşită.

Am văzut astfel că nu numai Eurile sunt capabile de reîncarnare, ci şi că, într-un anumit sens, corporalităţile inferioare ale constituţiei umane pot fi supuse unui proces similar. Concluzionând, configuraţia întregului proces de reîncarnare este mult mai complicată decât se presupune

adesea. Vedem apoi că Eul lui Zarathustra a fost reîncarnat ca Zarathas-Nazarathos, care, la rândul său, a devenit profesor al lui *Pitagora*. Pe de altă parte, corpul astral al lui Zarathustra a reapărut în Hermes şi corpul său eteric în Moise. Prin urmare, nimic nu se pierde în această lume; totul este păstrat şi transmis posterităţii, dacă este suficient de valoros.

II. CREŞTINISMUL ÎN EVOLUŢIA OMENIRII ACTUALE – INDIVIDUALITĂŢI CONDUCĂTOARE ŞI FIINŢE AVATARICE

Berlin, 15 februarie 1909

Aţi putut observa, dintr-o prelegere ţinută aici despre problemele complexe asupra reîncarnării, faptul că, drept urmare a progreselor continue realizate în perspectiva noastră spiritual-ştiinţifică asupra lumii, ceea ce la început putea fi prezentat ca adevăr elementar se metamorfozează, în aşa mod încât urcăm către nişte adevăruri din ce în ce mai înalte. De aceea este corect a prezenta la început adevărurile generale asupra lumii cât mai elementar, mai simplu posibil. Totuşi, este de asemeni necesar să avansăm lent de la noţiunile simple la adevărurile înalte, întrucât, prin intermediul acestora din urmă, vom atinge în mod treptat ceea ce ştiinţa spiritului intenţionează printre altele să ne ofere: oportunitatea de a înţelege, de a pătrunde lumea care ne înconjoară, sfera fizic-senzorială. Într-adevăr, trebuie să urcăm până foarte departe, pentru a fi capabili să schiţăm conexiunile dintre liniile spirituale şi forţele existente în spatele lumii senzoriale. Un fenomen sau altul aparţinând existenţei noastre a devenit deja, prin

ceea ce am discutat în ultimele câteva conferinţe, mult mai clar şi mai uşor de explicat. Astfel vrem astăzi să avansăm întru câtva în acest domeniu specific, luând din nou în discuţie întrebări complexe asupra problematicii reîncarnării, reîntrupării.

Înainte de toate, vrem astăzi să clarificăm faptul că între fiinţele care ocupă poziţii conducătoare în evoluţia omului pe Pământ există diferenţe. Trebuie să distingem în cursul evoluţiei Pământului asemenea fiinţe călăuzitoare, care s-au dezvoltat de la început împreună cu omenirea, însă care au progresat mai repede. Putem spune astfel: Dacă ne întoarcem până în perioada trecutului îndepărtat lemurian, putem recunoaşte cele mai variate stadii de dezvoltare între oamenii întrupaţi atunci. Toate sufletele, care erau atunci într-un corp fizic, s-au reîncarnat în timpul perioadei atlanteene şi postatlanteene în repetate rânduri. Rapiditatea cu care sufletele s-au dezvoltat a fost diferită. Există suflete care s-au dezvoltat relativ lent în timpul diferitelor încarnări şi care au încă de străbătut căi lungi în viitor. Însă există şi astfel de suflete care au evoluat rapid, despre care s-ar putea spune că s-au folosit de încarnările lor într-un mod mai fecund şi care astăzi se află la un nivel sufletesc-spiritual foarte înalt, pe care omul obişnuit al timpurilor noastre îl va atinge doar într-un viitor foarte îndepărtat. Dacă sălăşluim însă în această sferă sufletească, putem, cu toate acestea, spune astfel: indiferent cât de avansate sunt aceste suflete individuale, indiferent cât de departe se înalţă deasupra oamenilor obişnuiţi, au avut parte în cadrul evoluţiei Pământului nostru de o cale similară cu cea a celorlalţi oameni; ei doar au progresat mai repede.

În afara acestor individualităţi călăuzitoare, care, în sensul menţionat, sunt similare celorlalţi oameni, dar se

află la un nivel superior, există şi alte individualităţi, alte fiinţe, care participă la evoluţia omenească, care nu au parcurs un drum de încarnări diferite, precum au făcut-o oamenii. Ne putem ilustra ceea ce stă la baza acestui fenomen, atunci când ne spunem: Au existat, în perioada de evoluţie lemuriană, pe care tocmai am avut-o în vedere, fiinţe pentru care nu mai era necesar să coboare într-un corp fizic, precum ceilalţi oameni, precum celelalte fiinţe descrise deja, deci care erau capabile să îşi parcurgă evoluţia în regiuni înalte, mult mai spirituale şi astfel nu aveau nevoie să coboare în trupuri fizice spre a progresa. O asemenea făptură poate însă, pentru a interveni în cursul evoluţiei omeneşti, să coboare aşa-zis provizoriu într-un trup precum cel al oamenilor. Se poate întâmpla ca o astfel de fiinţă să se ivească, iar când o examinăm din perspectiva sufletului său, să nu putem afirma, precum în cazul celorlalţi oameni, că, urmărind-o înapoi în timp, o descoperim într-o încarnare trupească anterioară şi apoi în trecutul mai îndepărtat, într-o altă încarnare, şi tot aşa, ci să fim nevoiţi să ne spunem: Urmărind sufletul său înapoi în timp nu vom ajunge la o încarnare trupească anterioară. Dacă totuşi se întâmplă, este doar pentru că poate coborî deseori la anumite intervale de timp, spre a se încarna temporar într-un corp omenesc. O astfel de fiinţă, care coboară în acest mod într-un corp omenesc pentru a interveni ca om în evoluţie, fără a avea niciun câştig personal din încarnarea respectivă, fără ca ceea ce experimentează în lume să aibă o însemnătate pentru ea însăşi, este numită în înţelepciunea orientală „avatar”. Diferenţa dintre o fiinţă călăuzitoare, ce s-a dezvoltat mai repede în cadrul evoluţiei omeneşti şi una de acest gen, pe care o numim avatar, este că cea din urmă nu culege roade personale din încarnările fizice sau dintr-o încarnare pe

care şi-o ia ca sarcină, întrucât pătrunde într-un corp omenesc spre mântuirea şi progresul întregii omeniri. Cum am spus deja, un avatar poate pătrunde într-un corp omenesc doar o dată sau de câteva ori succesiv, iar atunci când se întâmplă, el este cu totul diferit faţă de orice altă individualitate omenească.

Cel mai important avatar care a trăit pe Pământ, precum puteţi deduce din spiritul conferinţelor pe care le ţinem aici, este Christos, acea zeitate pe care o putem numi Christos şi care s-a încarnat în trupul lui Iisus din Nazareth în cel de-al treizecilea an de viaţă. Această Fiinţă, care a venit pentru prima dată în contact cu Pământul nostru la începutul epocii actuale, a fost încarnată timp de trei ani într-un trup şi de atunci este în contact cu sfera astrală, deci cu sfera spirituală a lumii noastre suprasensibile; ea are ca fiinţă-avatar o semnificaţie unică. În timp ce alţi avatari se pot încarna deseori, ar fi în van să căutăm o altă încarnare omenească pe Pământ a lui Christos. Diferenţa dintre El şi celelalte fiinţe-avatar nu constă în încarnarea repetată a celor din urmă, ci în faptul că nu au niciun beneficiu personal din încarnarea pământească. Oamenii nu oferă nimic lumii, ei doar iau. Avatarii doar dau, nu iau nimic de la Pământ. Dacă vreţi să înţelegeţi realmente această idee, trebuie să distingeţi între o fiinţă-avatar atât de înaltă precum Christos şi altele de acelaşi gen dar inferioare.

Cele din urmă pot avea misiuni diferite pe Pământ. Putem discuta în continuare despre o asemenea sarcină a uneia dintre ele. Iar pentru a evita speculaţiile, vom lua în considerare un caz concret şi ne vom crea o imagine despre ceea ce o asemenea misiune poate reprezenta.

Cu toţii ştiţi, din povestirile care se referă la tema Noe, că în versiunea ebraică veche o mare parte din

populaţia postatlanteană, post-Noe, îşi are originea în cei trei fii ai lui Noe – Sem, Ham şi Iafet. Astăzi nu ne propunem să pătrundem mai mult ceea ce Noe şi aceşti trei strămoşi reprezintă dintr o altă perspectivă. Ne dorim numai să clarificăm că scrierile ebraice, care se referă la Sem, unul dintre fiii lui Noe, îl prezintă ca fiind strămoşul întregului neam al semiţilor. O perspectivă cu adevărat ocultă asupra unei asemenea teme, istorisiri, este întotdeauna fundamentată pe adevăruri profunde. Aceia care sunt capabili să cerceteze din punct de vedere ocult un asemenea fenomen ştiu despre Sem, strămoşul semiţilor, următoarele.

În cazul unei asemenea personalităţi, care urmează să devină strămoşul unei întregi seminţii, trebuie să fie create toate condiţiile necesare de la naştere sau chiar de mai devreme, pentru a putea să fie un asemenea predecesor. Acum, în ce mod putea deveni o astfel de personalitate precum Sem strămoşul unei întregi comunităţi de oameni sau neam? În cazul lui, s-a împlinit prin aceea că el a primit un corp eteric pregătit în mod special. Ştim că atunci când omul vine spre încarnare în această lume, îşi structurează în jurul individualităţii un corp eteric sau al forţelor de viaţă, pe lângă celelalte mădulare ale fiinţei sale. Pentru predecesorul unei seminţii trebuie, într-un fel, pregătit un corp eteric special, care să fie ca un prototip de corp eteric pentru toţi descendenţii care îi succed lui în generaţiile viitoare. Astfel avem într-o asemenea individualitate ancestrală un corp eteric tipic, ca un prototip; prin înrudirea de sânge în generaţii succesive, corpurile eterice ale tuturor descendenţilor seminţiei sunt într-un fel reproduceri ale corpului eteric ancestral. În modul acesta, în fiecare corp eteric al semiţilor era întreţesut ceva ca o

imagine a corpului eteric deţinut de Sem. În ce mod este adus un asemenea fenomen în cursul evoluţiei omenirii?

Dacă îl observăm pe Sem cu mai multă precizie, descoperim că trupul său eteric şi-a dobândit forma ancestrală prin faptul că un avatar s-a întreţesut cu trupul său eteric. Deşi nu este vorba despre un avatar atât de înalt, comparabil cu alte fiinţe-avatar, totuşi a coborât în corpul său eteric. Ea nu era unită cu corpul astral sau cu Eul lui Sem, însă s-a întreţesut, să zicem, numai cu trupul său eteric. Putem cerceta chiar în acest exemplu ce semnificaţie are faptul că o fiinţă-avatar ia parte la constituţia şi compoziţia omului. Ce sens are atunci când un om poartă, precum Sem, misiunea de a fi strămoşul unui întreg neam şi are în corporalitatea sa întreţesut o fiinţă-avatar? De fiecare dată când un avatar este întreţesut cu un om încarnat pe Pământ, una sau chiar mai multe dintre corporalităţile aparţinând constituţiei suprasensibile ale acelui om se pot multiplica sau sparge în mai multe părţi.

Faptul că o fiinţă-avatar s-a întreţesut cu trupul eteric al lui Sem a făcut posibil ca nenumărate copii ale originalului să ia naştere, să fie întreţesute cu toţi oamenii care au urmat acestui strămoş în generaţiile următoare. Astfel, coborârea unui avatar are, printre altele, sensul de a contribui la multiplicarea unuia sau mai multor mădulare ale fiinţei respective, care este însufleţită de către avatar. În acest mod iau naştere copii clare ale originalului, care mai apoi sunt cultivate. Aşa cum puteţi deduce, în Sem era prezent un corp eteric de o deosebită valoare, un corp eteric arhetipal, pregătit de un avatar înalt şi apoi întreţesut cu Sem, astfel încât să poată coborî apoi în multe copii, la toţi cei care urmau să fie consangvini cu acest strămoş.

Am menţionat deja într-o conferinţă anterioară că o economie spirituală există în virtutea faptului că ceva care are o valoare deosebită este păstrat şi purtat mai departe în viitor. Am auzit că nu numai Eul se reîncarnează, ci şi corpul astral şi cel eteric au această capacitate. În afara faptului că nenumărate reproduceri ale corpului eteric al lui Sem au luat naştere, trupul său eteric a fost păstrat în lumile spirituale, întrucât putea fi mai târziu utilizat în împlinirea misiunii poporului evreu. În acest corp eteric şi-au găsit originar expresia toate particularităţile poporului evreu. Dacă la un moment dat trebuia să se întâmple ceva deosebit pentru poporul ebraic străvechi, dacă cineva trebuia să îşi asume o sarcină sau misiune specială, se putea împlini în mod ideal printr-o individualitate care purta în sine acest corp eteric strămoşesc.

Într-adevăr, o individualitate care a purtat corpul eteric al lui Sem a jucat un rol important mai târziu în istoria poporului evreu. Avem aici de a face cu una dintre minunatele complicaţii ale devenirii omenirii, care ne poate clarifica atât de multe. Avem de-a face cu o individualitate foarte înaltă, care, să zicem, trebuia să se coboare, pentru a putea vorbi poporului evreu într-un mod comprehensibil şi să-i insufle puterea necesară pentru o misiune specială, ca şi cum, prin analogie, o persoană remarcabilă din punct de vedere intelectual ar trebui să vorbească unui trib primitiv, deci ar trebui să înveţe limba acelor oameni, însă nu înseamnă că limba respectivă l-ar eleva pe el personal, ci este doar necesar să se rezume la limbajul respectiv. În acelaşi mod, o individualitate înaltă a trebuit să se restrângă în corpul eteric al lui Sem, pentru a fi capabil să dea un anume impuls poporului ebraic străvechi. Această individualitate, această personalitate este aceeaşi cu cea pe care o găsiţi în istorisirile biblice sub

numele de Melchisedek. El este cel care, să zicem, a îmbrăcat corpul eteric al lui Sem, pentru a-i da lui Avraam impulsul pe care îl găsiţi atât de frumos ilustrat în Biblie. Ceea ce era conţinut de individualitatea lui Sem a fost multiplicat pentru că o fiinţă-avatar era încarnată în ea şi toate cele rezultate au fost apoi întreţesute cu celelalte corpuri eterice ale descendenţilor poporului evreu. Mai mult, corpul eteric al lui Sem a fost păstrat în lumile spirituale, pentru ca mai târziu să poată fi purtat de Melchisedek, care avea să dea poporului evreu un impuls important prin Avraam.

Atât de subtil sunt întreţesute realităţile care stau în spatele lumii fizice şi care ne elucidează ceea ce se petrece în lumea fizică, învăţăm să interpretăm istoria abia atunci când suntem capabili să indicăm asemenea fenomene de natură spirituală, care se află în spatele celor de natură fizică. Istoria nu poate deveni niciodată comprehensibilă dacă luăm în considerare numai fenomenele fizice.

Ceea ce am discutat acum, modul în care prin coborârea unei fiinţe-avatar componentele sufletesc-spirituale ale persoanei care o poartă se multiplică şi sunt preluate apoi de alte persoane ca o copie a arhetipului, devine de o deosebită importanţă prin apariţia lui Christos pe Pământ. Prin faptul că fiinţa-avatar a lui Christos a locuit în trupul lui Iisus din Nazareth, a devenit posibil ca atât corpul eteric şi cel astral, cât şi Eul să se multiplice de nenumărate ori; prin Eu, mă refer la impulsul ce a fost aprins în corpul astral al lui Iisus din Nazareth, atunci când Christos a pătruns învelişul întreit al acestuia. Mai departe vrem să luăm în considerare faptul că, prin fiinţa-avatar, corpul eteric şi cel astral ale lui Iisus din Nazareth au putut fi reproduse.

Acum are loc unul dintre cele mai însemnate puncte de răscruce din istoria omenirii, chiar prin apariţia principiului Christos în evoluţia Pământului. Ceea ce v-am menţionat despre Sem este în mod fundamental tipic pentru perioada precreştină. Când, în această manieră, un corp eteric sau astral se multiplică, copiile sunt transmise de regulă oamenilor care sunt consangvini cu cel ce a deţinut prototipul. Prin urmare, corpul eteric al lui Sem era transmis membrilor poporului evreu, însă odată cu apariţia Fiinţei-avatar a lui Christos nu a mai fost aşa. Corpurile eteric şi astral ale lui Iisus din Nazareth au fost multiplicate şi copiile au fost prezervate până când au putut fi utilizate în cursul evoluţiei omenirii. Ele nu erau conectate cu o naţionalitate sau un popor, ci, atunci când în decursul timpurilor se ivea un om care, indiferent de naţionalitatea sa, era matur şi potrivit să aibă propriul său corp eteric sau astral întreţesut cu o copie a corpului eteric sau astral al lui Iisus din Nazareth, atunci puteau fi impregnate omului respectiv.

Astfel vedem cum a devenit posibil ca, în perioadele de timp ce au urmat, toate tipurile de oameni să primească, precum o amprentă, copii ale corpului astral sau eteric al lui Iisus din Nazareth întreţesute cu sufletul lor.

Istoria intimă a dezvoltării creştinismului este în strânsă legătură cu acest fenomen. Ceea ce apare în mod normal descris ca istorie a creştinismului este o sumă de evenimente de natură exclusiv exterioară. Astfel este acordată prea puţină atenţie temei celei mai importante, şi anume distincţiei dintre realele perioade în evoluţia creştinismului. Cel care poate privi mai profund mersul dezvoltării creştinismului va percepe că, în primele secole, modul în care acesta era răspândit, adică în strânsă legătură cu tot ceea ce se poate cuceri în planul fizic, a fost

total diferit de cel din secolele târzii ale erei creştine. E necesar numai să ne îndreptăm privirea către primii învăţători ai creştinismului, pentru a vedea cum erau scoase în evidenţă amintirile de natură fizică, legăturile materiale şi tot ceea ce a a rămas în planul fizic. Gândiţi-vă numai la modul în care *Ireneus*, cel care în primul secol a contribuit mult la răspândirea învăţăturii creştine, a pus foarte mare valoare pe faptul că amintirile ar trebui să fie conduse înapoi către cei care au ascultat direct de discipolii apostolilor. Era important ca, prin acest tip de amintiri fizice, să se dovedească cum Christos a predicat în Palestina. Era în mod deosebit accentuat, spre exemplu, faptul că *Papias* însuşi a îngenuncheat în faţa discipolilor apostolilor. Erau arătate şi descrise chiar şi locurile în care locuiau asemenea personalităţi, care puteau fi luate în considerare ca martori oculari pentru a confirma veridicitatea faptului că Christos a trăit în Palestina. În mod deosebit de important era în primele secole ale creştinismului transmiterea amintirilor vii în raport cu evenimentele fizice.

Cât de puternic reliefate au fost toate evenimentele materiale poate fi observat în cuvintele *Sf. Augustin*, cel care a trăit la finele acestei perioade, şi care a spus: „De ce cred în adevărurile Creştinismului? Pentru că autoritatea Bisericii catolice mă constrânge să o fac." Pentru el era esenţial faptul că autoritatea fizică îi confirmă existenţa în lumea materială a unei comunităţi care s-a păstrat şi în cadrul căreia o personalitate este în conexiune cu una anterioară şi aşa mai departe până la Petru, care a fost ucenic al lui Christos. Putem vedea astfel că în procesul răspândirii creştinismului în primele secole, cea mai mare valoare se pune pe documente şi impresii ale lumii fizice.

Toate acestea s-au schimbat începând cu perioada ce a urmat Sfântului Augustin şi până în secolele al XI-lea, al XII-lea şi al XIII-lea. Nu mai era posibil să se facă referiri la amintiri vii sau să se consulte documente din planul fizic, întrucât erau mult prea îndepărtate faţă de momentul respectiv. În plus, ceva cu totul diferit era prezent în întreaga atmosferă şi dispoziţie a oamenilor care au îmbrăţişat atunci creştinismul, europenii fiind majoritari. Exista în acea perioadă ceva ca o cunoaştere nemijlocită a existenţei lui Christos, a morţii Sale pe cruce şi a continuităţii vieţii Sale. Din secolele al IV-lea şi al V-lea până în secolele al X-lea şi al XII-lea, a trăit un număr mare de oameni care considerau absurd să li se spună că evenimentele din Palestina ar putea fi contestabile, întrucât ei ştiau mai bine. Astfel de oameni erau răspândiţi mai ales în ţările europene. Ei au fost capabili întotdeauna să trăiască interior în miniatură ceva asemănător revelaţiei lui Pavel sau a experienţei pe care o are cel care până atunci era Saul şi prin care devine Pavel pe drumul spre Damasc.

Ce a făcut posibil pentru un număr de oameni din aceste secole să fie capabili de a primi revelaţii, într-un anumit sens clarvăzătoare, ale evenimentelor din Palestina? Faptul că, în aceste secole, replicile păstrate ale corpului eteric al lui Iisus din Nazareth au fost întreţesute cu cele ale unui număr mare de oameni, ca şi când li s-ar fi permis să îmbrace aceste copii. Corpul lor eteric nu consta în totalitate dintr-o replică a corpului eteric al lui Iisus, ci o copie a originalului era doar întreţesută cu acesta. În acele secole au trăit oameni care puteau avea un astfel de corp eteric şi care, prin intermediul său, aveau acces la cunoaşterea lui Iisus din Nazareth şi a lui Christos. Toate acestea au avut ca efect şi faptul că imaginea lui Christos

nu a mai fost asociată cu istoria exterioară şi transmiterea fizică asupra evenimentelor. Cel mai mare grad de disociere în acest sens ne apare într-una din operele literare minunate ale secolului al IX-lea, *Heliand*, poem scris de un om aparent simplu din Saxonia, în timpul lui Ludovic cel Pios, care a domnit în anii 814-840. Raportat la corpul astral şi Eul său, ceea ce se afla în corpul eteric al poetului era inegalabil, întrucât acestuia din urmă îi era întreţesută o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. Acest simplu poet saxon, autorul poemului, avusese, prin clarvedere directă, certitudinea: Christos există în planul astral şi e acelaşi cu Cel care a fost crucificat pe Golgotha! Iar întrucât aceasta era o certitudine nemijlocită pentru el, nu mai avea nevoie să recurgă la documente istorice sau mijlociri fizice, pentru a şti că acolo era Christos. De aceea, el îl descrie ca fiind detaşat de întregul cadru palestinian şi de caracteristicile evreilor. Christos e prezentat drept conducător al unui neam central-european sau germanic, care îl urmează, precum Apostolii din jurul Lui, ca vasali ai unui prinţ germanic. Întregul scenariu exterior a fost schimbat, numai structura evenimentelor şi aspectele esenţiale şi eterne ale Făpturii lui Christos rămân nemodificate. Întrucât avea o cunoaştere nemijlocită a Lui, bazată pe un fundament foarte puternic, precum amprenta corpului eteric al lui Iisus din Nazareth, poetul nu a fost nevoit să păstreze cu stricteţe veridicitatea evenimentelor istorice. El a îmbrăcat ceea ce avea drept cunoaştere directă într-un alt scenariu exterior. Aşa cum îl putem descrie pe acest autor al poemului *Heliand* ca pe una dintre personalităţile însemnate care a avut o copie a corpului eteric al lui Iisus întreţesută cu propriul său corp eteric, putem regăsi şi alte personalităţi ale acelui timp care au purtat o asemenea

copie în ei înşişi. Astfel vedem cum în spatele evenimentelor fizice se petrec cele mai importante fenomene, care ne pot clarifica istoria într-un mod intim.

Dacă urmărim în continuare evoluţia creştinismului, ajungem aproximativ în perioada secolelor XI-XII până în secolul al XV-lea, când a avut loc un mister complet diferit, care a purtat evoluţia mai departe. Întâi s-a pus accent pe amintirile a ceea ce se întâmplase în planul fizic, mai apoi pe elementul eteric, ţesut în corpurile eterice ale purtătorilor creştinismului în Europa Centrală, în secolele ulterioare, XII-XV, numeroasele copii ale corpului astral al lui Iisus din Nazareth au fost întreţesute corpurilor astrale celor mai importanţi purtători ai creştinismului. Aceşti oameni aveau un Eu capabil, ca orice Eu, de a-şi forma opinii extrem de false despre tot felul de lucruri, însă în corpul lor astral vieţuiau forţă, devoţiune şi o certitudine nemijlocită privind adevărurile sfinte, în ei se afla o ardoare profundă, o convingere de nestăvilit şi, în anumite circumstanţe, abilitatea de a-şi argumenta această convingere. Ceea ce câteodată ne poate frapa în mod deosebit la aceste personalităţi este că adesea Eul lor nu se dezvoltase pe măsura a ceea ce corpul lor astral, prin întreţeserea cu o replică a corpului astral al lui Iisus, conţinea. Uneori apărea ca fiind grotesc comportamentul Eului lor, însă lumea trăirilor şi sentimentelor lor, cât şi fervoarea lor erau grandioase şi sublime. O asemenea personalitate este *Francisc din Assisi*. Atunci când îi studiem biografia şi nu putem, ca oameni moderni, să îi înţelegem Eul conştient, totuşi trebuie să avem cea mai profundă veneraţie faţă de întreaga sa lume de sentimente şi mai ales faţă de tot ceea ce a creat, trebuie, pentru a ne deveni clar, să adoptăm perspectiva menţionată mai sus. El a fost unul dintre cei care au avut întreţesută o copie

după corpul astral al lui Iisus din Nazareth. Prin aceasta a fost el capabil să împlinească exact ceea ce a împlinit. Foarte mulţi dintre cei ce l-au urmat în Ordinul franciscan, ca slujitorii credincioşi şi minoriţii săi, au avut asemenea copii întreţesute cu trupul lor astral, într-o manieră similară.

Toate fenomenele stranii, dar în acelaşi timp misterioase ale acelui timp vă vor deveni limpezi şi clare atunci când vă veţi dispune corespunzător în faţa ochiului sufletului această mediere în evoluţia lumii, între trecut şi viitor. Distincţia importantă care trebuie realizată pentru acei oameni ai Evului Mediu cu o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth este între ce anume era conţinut mai mult din ceea ce fusese întreţesut corpului lor astral, din ceea ce numim sufletul senzaţiei, sufletul raţiunii sau sufletul conştienţei, întrucât corpul astral trebuie să conţină, într-un anume fel, toate cele trei componente, precum şi Eul, care îl cuprinde. În cazul lui Francisc din Assisi a fost întreţesut în totalitate sufletul senzaţiei al lui Iisus din Nazareth şi acesta a fost de asemeni cazul altor personalităţi extraordinare, ca spre exemplu *Elisabeth din Thuringia*, născută în 1207, a cărei biografie o puteţi urmări cu tot sufletul, dacă îi cunoaşteţi misterul vieţii. Ea deţinea de asemeni o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth întreţesută cu sufletul senzaţiei. Enigma acestei făpturi umane este dezlegată exact printr-o asemenea cunoaştere.

Dacă ştiţi că în acea perioadă cele mai diverse personalităţi au avut sufletul senzaţiei, al raţiunii sau al conştienţei, ca imagini ale corpului astral al lui Iisus din Nazareth, întreţesute, vă va deveni clară acea ştiinţă, atât de puţin înţeleasă şi atât de criticată, numită scolastică. Ce şi-a propus scolastica ca misiune? Şi-a propus să găsească,

pe baza judecăţii şi a intelectului, dovezi şi demonstraţii la acele fenomene pentru care nu există legături istorice şi medieri fizice şi care nu puteau fi cunoscute prin certitudinea clarvăzătoare directă, devenită posibilă prin întreţeserea corpului eteric al lui Iisus din Nazareth în secolele anterioare. Oamenii aceştia şi-au setat sarcina, spunându-şi: Prin tradiţie ne-a fost transmis că Fiinţa cunoscută drept Christos Iisus a apărut în istorie şi că, în plus, alte fiinţe spirituale, despre care mărturisesc documentele religioase, au intervenit în evoluţia omenirii. Apoi, din sufletul raţiunii, din elementul intelectual al copiei corpului astral al lui Iisus din Nazareth, şi-au propus să dovedească, prin concepte foarte subtile şi clar dezvoltate, tot ceea ce conţin scrierile lor ca adevăruri misteriale. Astfel a luat naştere ştiinţa stranie care a pus probabil cea mai mare bază pe intelect şi perspicacitate din istoria gândirii omenirii. Fiecare este liber să interpreteze conţinutul scolasticii aşa cum doreşte, însă de-a lungul multor secole ea a dezvoltat, printr-un discernământ extrem de subtil şi conturarea diferitelor concepte, capacitatea de a reflecta a omului, punându-şi în acest mod amprenta asupra culturii vremii. Astfel, în secolele XIII-XV, omenirea, prin intermediul scolasticii, a obţinut capacitatea de a gândi cu perspicacitate, pătrunzător şi logic.

O recunoaştere specială a faptului că în Eul uman poate fi regăsit Christos, s-a născut mai ales la acei oameni în care sufletul conştienţei era întipărit mai puternic, mai exact copia a ceea ce ca suflet al conştienţei a vieţuit în Iisus din Nazareth, întrucât în sufletul conştienţei se află Eul. Deoarece aceste individualităţi purtau în ele însele elementul sufletului conştienţei din corpul astral al lui Iisus din Nazareth, Chrisos cel interior a luminat înlăuntrul lor, iar, prin corpul astral deosebit, L-au recunoscut pe Christosul din ei ca fiind Christos însuşi. Aceste

individualităţi au fost cele pe care le cunoaşteţi ca fiind *Meister Eckart*, *Johannes Tauler* şi toţi ceilalţi purtători ai misticii medievale.

Astfel puteţi observa cum diferitele manifestări ale corpului astral, multiplicat prin încarnarea fiinţei înalte a lui Christos în corpul lui Iisus din Nazareth, au lucrat mai departe în timpurile care au urmat şi au condus la dezvoltarea propriu-zisă a creştinismului. Aceasta este de fapt o tranziţie importantă şi din alte perspective. Vedem cum omenirea în evoluţia sa a fost nevoită să primească aceste copii ale lui Iisus din Nazareth în propria constituţie. În primele secole oamenii erau complet dependenţi de planul fizic; apoi, în următoarele secole, existau oameni care erau potriviţi să primească întreţesut cu propriul corp eteric elementul corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. Mai târziu, se poate spune că oamenii erau mai orientaţi către corpul astral; astfel a devenit posibilă şi încarnarea în ei a copiei corpului astral al lui Iisus din Nazareth. Corpul astral este purtătorul capacităţii de judecată care s-a dezvoltat în mod deosebit în secolele XII-XIV. Trezirea corpului astral poate fi observat şi în cadrul unui alt fenomen.

Până în secolul al XII-lea, profunzimile misteriale conţinute de Cina cea de Taină erau deosebit de clare. Ea era acceptată într-o asemenea manieră, încât, chiar dacă uneori era cel mult în cercuri restrânse discutată, exista capacitatea de a simţi ceea ce era conţinut în cuvintele: „Acesta este trupul Meu şi acesta este sângele Meu...", Christos intenţionând să exprime faptul că va fi unit cu Pământul şi va deveni spiritul planetar al acestuia. Deoarece pe Pământ făina este cea mai de preţ, pâinea a devenit pentru oameni trupul lui Christos, iar seva ce curge prin plante, prin viţa-de-vie, sângele Lui. Prin această

cunoaştere, valoarea Cinei celei de Taină nu a fost diminuată, ci, din contră, sporită. Ceva din profunzimile infinite puteau fi simţite în acele secole, până când s-a trezit, în corpul astral, forţa de judecată. Din acel moment au apărut îndoiala şi disputele cu privire la Cina cea de Taină. Gândiţi-vă numai la discuţiile despre sensul ei în rândul husitismului, luteranismului, a protestantismului zwinglian şi calvin, curente care au derivat din luteranism, dar s-au despărţit de acesta. Asemenea discuţii nu ar fi fost posibile mai devreme, întrucât omul avea încă o cunoaştere nemijlocită a Cinei celei de Taină.

Aici vedem însă adeverindu-se o importantă lege istorică, ce ar trebui să fie importantă mai ales pentru cel care se preocupă cu ştiinţa spiritului: Atâta vreme cât oamenii cunoşteau însemnătatea Cinei celei de Taină, nu discutau despre ea, ci, abia atunci când au pierdut această cunoaştere directă, au început să o facă. Consideraţi faptul că oamenii încep să discute pe marginea unui subiect drept un indiciu al lipsei de înţelegere a subiectului respectiv. Acolo unde există cunoaştere, va fi narată, dar nu există o dorinţă deosebită de a discuta. Atunci când însă oamenii vor să discute, de regulă, nu stăpânesc adevărul. Dezbaterile încep odată cu lipsa de cunoaştere şi este mereu şi pretutindeni un indiciu al decadenţei în raport cu seriozitatea unei teme, odată ce se începe discuţia despre ea. Declinul unui anumit curent este prevestit întotdeauna de discuţii. Este foarte important ca în domeniul ştiinţei spiritului să învăţăm mereu şi mereu că voinţa de a dezbate ar trebui interpretată de fapt ca un semn al necunoaşterii. Pe de altă parte, ar trebui să cultivăm opusul discuţiei, şi anume dorinţa de a învăţa şi de a înţelege treptat despre ce este vorba. Aici vedem un fapt istoric important, adeverit de evoluţia creştinismului însuşi. Însă

mai putem învăţa ceva, atunci când vedem cum, în secolele de creştinism caracterizate mai sus, puterea de judecată, care se află în corpul astral, ca înţelepciune intelectuală perspicace, este expusă. Într-adevăr, atunci când ne îndreptăm atenţia spre realităţi şi nu spre dogme, putem învăţa cât de multe a realizat de fapt creştinismul în progresul său. Ce a devenit scolastica, dacă nu îi interpretăm conţinutul, ci o percepem ca pe o cultivare şi disciplinare a capacităţilor mentale? Ştiţi ce a devenit ea apoi? Chiar ştiinţa modernă! Aceasta e de neconceput fără realitatea ştiinţei creştinismului Evului Mediu. Nu e vorba numai despre faptul că *Copernic* era preot şi *Giordano Bruno* dominican, ci toate formele de gândire cu care obiectele naturii au fost abordate începând cu secolele al XV-lea şi al XVI-lea nu sunt altceva decât ceea ce a fost cultivat şi dezvoltat în secolele XI-XVI prin ştiinţa creştină a Evului Mediu. Cei care răsfoiesc cărţile de scolastică şi le compară cu noile descoperiri ştiinţifice, spunând că Haeckel sau alţii au afirmat cu totul altceva, nu trăiesc în realitate, ci în abstracţiune. Realitatea este cea care contează! Teoriile lui *Haeckel*, *Darwin*, *Du Bois-Reymond*, *Huxley* şi alţii nu ar fi fost posibile, dacă nu ar fi fost precedate de ştiinţa creştină a Evului Mediu. Ei datorează faptul că pot gândi în acest fel ştiinţei creştine medievale. Aceasta este realitatea. Prin ştiinţa creştină medievală omenirea a învăţat să gândească, în sensul strict al cuvântului.

Dar lucrurile merg mai departe. Citiţi lucrările lui *David Friedrich Strauss* şi încercaţi să observaţi modul lui de a gândi, încercaţi să vă formaţi o imagine clară despre structura gândirii lui: cum vrea să prezinte întreaga viaţă a lui Iisus din Nazareth ca pe un mit. Ştiţi de unde provine agerimea gândirii sale? Din ştiinţa creştină a Evului Mediu.

Tot ceea ce în prezent este utilizat pentru a combate creştinismul în mod atât de radical, a fost dobândit prin ştiinţa creştină medievală. De fapt, nu ar putea exista un oponent al creştinismului în prezent, la care să nu poată fi dovedit cu uşurinţă că nu ar avea capacitatea de a gândi în modul în care o are, dacă nu ar fi învăţat formele de gândire de la ştiinţa creştină medievală. Aceasta ar fi într-adevăr istoria lumii observată aşa cum este ea în realitate.

Ce s-a întâmplat începând cu secolul al XVI-lea? Eul uman a devenit din ce în ce mai pronunţat şi, odată cu el, egoismul şi implicit materialismul. Tot ceea ce conţinea el a fost ignorat şi uitat: oamenii trebuiau să se limiteze la ceea ce Eul putea observa, la ceea ce sistemul senzonal-fizic le putea da prin inteligenţa obişnuită şi numai asta era Eul capabil să preia în sanctuarele sale interioare. Cultura secolului al XVI-lea este una a egoităţii. Ce trebuie acum să intre în acest Eu? Evoluţia creştinismului a trecut printr-o fază de dezvoltare în corpurile fizic sau exterior, eteric, astral şi a pătruns până la Eu. Acum trebuie să preia în acest Eu misteriile şi secretele creştinismului însuşi. După o perioadă în care Eul a învăţat gândirea prin creştinism şi a aplicat gândurile lumii exterioare, acum trebuie să devină organ de percepţie a lui Christos. Acest Eu trebuie acum să regăsească înţelepciunea care este de fapt înţelepciunea primordială a Marelui Avatar, a lui Christos. Cum se poate împlini asta? Prin aprofundarea creştinismului din perspectiva spiritual-ştiinţifică. Deja pregătit cu grijă prin cele trei stadii ale dezvoltării fizice, eterice şi astrale, organul interior va trebui să se deschidă în om, pentru a privi în lumea spirituală cu ochiul pe care Christos îl poate deschide. El a coborât pe Pământ ca cea mai mare Fiinţă-Avatar. Să ne imaginăm lucrurile din următoarea perspectivă: să încercăm să ne uităm la lume aşa cum

suntem capabili să o facem, după ce l-am primit pe Christos în noi. Vom regăsi întregul proces de devenire a lumii noastre iluminat şi pătruns de Fiinţa Sa. Asta înseamnă că vom descrie cum trupul fizic al fiinţei umane a luat naştere pe Vechiul Saturn, cum cel eteric a apărut pe Vechiul Soare, corpul astral pe Vechea Lună şi Eul pe Pământ. Vom afla apoi cum totul tinde spre un ţel, acela de a deveni din ce în ce mai independent şi individualizat, pentru a încorpora evoluţiei Pământului înţelep-ciunea care trece de la Soare la Pământ. Altfel spus, pentru eliberarea Eului, Christos şi creştinismul trebuie să devină punctul central al unei viziuni asupra lumii.

Astfel vedeţi modul în care creştinismul s-a pregătit progresiv pentru ceea ce trebuie să devină. În primele secole, creştinul a primit creştinismul cu abilităţile sale fizice de recunoaştere, mai târziu cu cele eterice, iar în perioada Evului Mediu cu cele de natură astrală. Apoi, creştinismul, în forma sa reală, a fost reprimat, până când Eul a fost desăvârşit prin cele trei corpuri, în cadrul evoluţiei de după Christos. Însă după ce acest Eu a învăţat să gândească şi să îşi îndrepte privirea spre lumea obiectivă, este acum suficient de matur să perceapă în toate aspectele lumii obiective fenomenele spirituale atât de intim conectate cu Fiinţa centrală, Christos: să îl perceapă pe El, ca fundament al lumii obiective, în cele mai diverse manifestări, peste tot.

Cu acestea ne aflăm în punctul de plecare spre comprehensiunea, recunoaşterea creştinismului din punct de vedere spiritual-ştiinţific şi începem să înţelegem ce sarcină, ce misiune i s-a alocat mişcării noastre pentru cunoaşterea spiritului. Apoi recunoaştem în mod evident realitatea acestei misiuni. Aşa cum fiecare om are corp fizic, eteric, astral şi Eu şi urcă din ce în ce mai mult către

înălţimi, şi dezvoltarea istorică a creştinismului are parte de aceeaşi devenire. Am putea spune că şi creştinismul are un corp fizic, unul eteric, unul astral şi un Eu, Eu care îşi poate chiar renega originea, precum în timpurile noastre, care poate deveni egoist, dar care, în acelaşi timp, rămâne un Eu ce poate primi în el însuşi adevărata Fiinţă a lui Christos, urcând astfel mereu trepte mai înalte ale existenţei. Ceea ce este fiinţa umană în particular, este întreaga lume în ansamblu şi în cursul devenirii ei istorice.

Dacă privim lucrurile în acest mod, se deschide în faţa noastră, din punct de vedere spiritual-ştiinţific, o perspectivă asupra viitorului foarte îndepărtat şi ştim că ea ne poate atinge şi umple inimile cu entuziasm. Ne devine din ce în ce mai clar ceea ce avem de împlinit şi ştim de asemenea că nu bâjbâim în întuneric. Acest lucru este aşa pentru că nu am conceput într-un mod arbitrar ideile pe care intenţionăm să le proiectăm în viitor, ci vrem să avem şi să urmăm doar acele idei care au fost pregătite de-a lungul secolelor prin evoluţia creştinismului. Este adevărat că abia după ce au luat naştere corpurile fizic, eteric, astral şi-a putut face apariţia Eul, care acum trebuie să fie dezvoltat treptat în Sine spirituală, Spiritul vieţii şi Omul spirit. În acelaşi mod, omul modern cu Eul său, cu gândirea actuală, putea să evolueze numai din formele fizică, eterică şi astrală ale creştinismului. *Eul* este creştinismul metamorfozat. Tot atât de adevărat precum a fost evoluţia din trecut este şi faptul că forma Eului uman a putut apărea abia după ce formele eterică şi astrală ale creştinismului au fost dezvoltate. Creştinismul îşi va continua evoluţia în viitor, oamenilor le vor fi oferite cu totul alte lucruri, iar dezvoltarea creştină şi modul de viaţă creştin vor apărea într-o formă nouă: corpul astral transformat va apărea ca Sine spirituală christică, corpul eteric transformat ca Spirit

al vieţii christic. Într-o perspectivă radiantă a viitorului creştinismului, luminează în faţa sufletelor noastre ca o stea spre care ne străduim Omul spirit, sclipitor şi străluminat de spiritul creştinismului.

III. ASPECTE MAI PROFUNDE PRIVIND REÎNCARNAREA

München, 7 martie 1909

Sarcina mea este acum să vorbesc, în diferitele ramuri, despre o anumită temă, şi anume aspectele intime ale reîntrupării sau reîncarnării, respectiv diferite alte probleme care au legătură cu aceasta, întrucât trebuie să ne devină din ce în ce mai cunoscute interior şi să ne pătrundă fiinţa. Aşadar, vom avea de spus câteva lucruri despre problematica profundă a reîncarnării şi semnificaţia ei pentru întreaga viaţă a omenirii. Ne vom lua ca punct de plecare timpurile străvechi, dar apoi ne vom apropia treptat de problemele importante ale prezentului. Metoda de cercetare în ştiinţa spiritului diferă de cea abordată de celelalte teorii despre viaţă sau despre problematica socială. În ştiinţa spiritului trebuie să tratăm aspectele vieţii întâi în general, pentru ca mai apoi să le elaborăm în detaliu. La început, ne exprimăm viziunea asupra lumii în cel mai elementar sens prin susţinerea faptului că esenţa cea mai profundă a omului, Eul său divin, continuă să evolueze de la o viaţă la alta, în încarnări succesive. Printr-o asemenea consideraţie, totuşi, problematica reîncarnării este tratată într-un mod elementar devenind astfel necesar să descriem aceste fenomene într-un mod mult mai exact şi mai profund. Nu este suficient să spunem că Eul uman se grăbeşte de la o

încarnare la alta, întrucât există multe alte aspecte care au legătură cu problema reîncarnării, punând în lumină potrivită această temă şi legătura ei cu viaţa. Dacă privim înapoi spre timpurile străvechi, luând în considerare cele menţionate, vom caracteriza reîncarnarea după cum urmează.

Am vorbit des despre faptul că omenirea trebuie să considere că strămoşii săi au fost originari din Atlantida, o regiune situată între Africa actuală şi Europa, pe de o parte, şi, pe de altă parte, America. Toate sufletele care sunt prezente astăzi aici au fost încarnate acolo, însă în trupuri considerabil diferite de cele ale timpurilor actuale. Acolo trebuie să căutăm predecesorii omenirii. Această omenire atlanteană a avut propria formă specifică de conducere. Forţele sufleteşti, de fapt toate facultăţile atlanteenilor, erau însă diferite de cele ale omenirii actuale. De aceea, nu exista atunci ceea ce înţelegem noi astăzi prin conducere. Spre exemplu, în Atlantida nu existau biserici, centre de cult şi şcoli în sensul modern. Exista, însă, ceva între centru de cult şi şcoală sau ceea ce numim centre de misterii. Ele conduceau Atlantida, în ceea ce priveşte cunoaşterea şi viaţa exterioară. Se poate spune că cei care erau lideri spirituali aveau în acelaşi timp poziţia de regi ai triburilor atlanteene. Putem reda sensul misiunii misteriilor atlanteene, al acestor centre de cult şi şcoli, în care acţionau iniţiaţii din Atlantida, în care fecundau fiecare fiinţă omenească cu înţelepciune şi îşi exercitau puterea, printr-un cuvânt, care abia mai târziu a intrat în uz, cel de oracol. Astfel, vorbim despre aceste oracole ca despre punctele centrale importante ale culturii atlanteene.

Trebuie să dobândim o înţelegere exactă a rolului acestor oracole. Ele propovăduiau oamenilor despre lumile spirituale, care se află în spatele celei fizice. Această

învăţătură despre lumile spirituale este diferită de cea uzuală în multe privinţe; dacă luăm în considerare o singură diferenţă, putem afirma că nu este limitată în spaţiu, precum cunoaşterea noastră despre lumea fizică. Cel care ştie, spre exemplu, care sunt misterele lui Marte, are cu¬noştinţă, de asemenea, despre o mare parte din misterele spirituale ale lumii noastre. Toate corpurile planetare fizice ale sistemului nostru solar sunt interconectate, sunt expresia exterioară a fiinţelor spirituale. Cel care percepe aceste fiinţe cunoaşte, de asemenea, şi forţele care acţionează de la o planetă la alta, precum şi în lumile spirituale, în care ne aflăm între moarte şi o nouă naştere. În Atlantida, un oracol avea ca sarcină să transmită şi să comunice oamenilor Misterele lui Marte, altul pe cele ale lui Jupiter şi aşa mai departe, iar prin aceste conţinuturi de cunoaştere, era posibil ca diferite părţi ale populaţiei să fie conduse. Vom vorbi altă dată despre motivaţiile acestor fenomene, astăzi dorim numai să le menţionăm, întrucât sarcina noastră este alta.

Poporul atlantean era împărţit în grupuri, iar parte a întregii evoluţii este faptul că unul dintre aceste grupuri a trebuit să fie guvernat în mod deosebit cu forţele care puteau fi dobândite prin cunoaşterea lui Marte. Un alt grup trebuia guvernat cu forţele dobândite prin cunoaşterea lui Jupiter, Venus, Mercur ş.a.m.d. În vechea Atlantida existau ceea ce putem numi Oameni Jupiter sau Oameni Marte. Existau şapte centre de oracole, întrucât populaţia vechii Atlantide era împărţită în şapte grupuri, în raport cu diferitele caracteristici rasiale: Oracolul lui Marte, Venus, Mercur, Jupiter şi aşa mai departe. Numele au fost utilizate mai târziu, însă sunt aplicabile acestor oracole. Conducerea şi, în acelaşi timp, suprema suveranitate asupra lor o avea oracolul pe care îl putem desemna ca fiind Oracolul

atlantean străvechi al Soarelui. Ceea ce a existat apoi ca oracole în perioada postatlanteană în Grecia, Egipt, Asia şi aşa mai departe, precum, spre exemplu, Oracolul lui Apollo din Grecia, au fost toate succesoare ale Marelui Oracol atlantean. Iniţiatul care conducea acest Oracol al Soarelui era purtătorul celor mai profunde misterii ale sistemului nostru solar. Împreună cu cei din subordinea sa, el avea sarcina de a cerceta viaţa spirituală a Soarelui, de a transmite misterele sistemului nostru planetar omenirii atlanteene şi de a-şi exercita suprema autoritate asupra celorlalte centre de oracole.

Acestui iniţiat al Oracolului Soarelui i-a revenit o misiune foarte specială, aceea de a conduce şi de a ghida omenirea într-o asemenea manieră, încât, atunci când marea catastrofă, ce a culminat cu scufundarea Atlantidei, avea să vină, să poată fi transmise şi întemeiate culturile despre care am vorbit des, sub noţiunea de culturi postatlanteene. Prin urmare, sarcina Marelui Iniţiat al Oracolului Soarelui era să pregătească oamenii, încă din perioada atlanteană, într-un asemenea mod, încât să poată pătrunde în culturile vechi: indiană, persană, egipteano-babiloniano-ebraică, greco-romană, încât să existe material omenesc corespunzător pentru aceste epoci de cultură.

Trebuie acum să ne informăm pe scurt în privinţa misiunii acestui Mare Iniţiat al Oracolului Soarelui. Cum era de fapt cultura atlanteană? Era complet diferită de cele ce i-au urmat. În vechea Atlantidă, cel care aparţinea celui mai înalt nivel cultural, nivel la care astăzi sunt liderii în, să spunem, învăţământ, artă, industrie sau comerţ, poseda facultăţi de clarvedere speciale şi era capabil să utilizeze în mod deosebit puterile magice. Caracteristicile care îi fac astăzi pe oameni să fie conducători sau învăţaţi nu existau atunci, sau erau cel mult în faza absolut incipientă.

Socotirea, numărarea, raţionamentul logic, deducţia intelectuală, aşa cum sunt ele în prezent, erau necunoscute. Existau capacităţi primitive de clarvedere, cu care atlanteenii puteau privi în lumile spirituale. Omul pătrundea în lumea spirituală fără conştienţa de sine de astăzi, iar cei care puteau vedea cel mai clar erau purtătorii culturii timpurilor respective. Am menţionat deja că aceştia erau capabili să folosească anumite forţe interioare ale naturii, spre exemplu pe cele ale seminţelor plantelor, cu care îşi propulsau vehiculele, aşa cum noi utilizăm astăzi puterea huilei pentru a ne propulsa vehiculele. Astfel, liderii culturii atlanteene nu erau cei care, precum oamenii prezentului, încearcă să cerceteze misterele lumii cu puterea de judecată, ci aceia care excelau în clarvedere şi magie. Fiinţele umane, în care se aflau germenii rudimentari necesari pentru a socoti, număra, raţiona logic, deduce intelectual, erau într-un fel dispreţuiţi pentru simplitatea lor, nu aparţineau aristocraţiei culturale. Însă exact pe aceşti oameni, care posedau capacităţile postatlanteene rudimentare, care erau cei mai lipsiţi de clarvedere şi puteri magice, i-a adunat din toate regiunile Marele Iniţiat al Oracolului Soarelui. Erau cei mai simpli şi, într-un fel, cei mai dispreţuiţi, şi totuşi ei au fost cei aleşi. Cu ajutorul lor, marele iniţiat urma să pună bazele a ceea ce avea să devină cultura postatlanteană. Cei care erau la cel mai înalt nivel al vieţii culturale din Atlantida, care stăpâneau clarvederea profundă nu erau potriviţi să fie conduşi prin şi peste catastrofa atlanteană. Chemarea Marelui Iniţiat al Oracolului Soarelui a mers către oamenii simpli ai Atlantidei.

Putem spune că trăim acum timpuri asemănătoare, în care o chemare similară vine către omenire; în orice caz, trebuie să fie corespunzătoare modului în care omenirea

vede numai ceea ce este în lumea fizică. Apelul către omenire vine din profunzimi spirituale necunoscute, pe care omenirea le va cunoaşte progresiv, şi îi cere să se pregătească pentru o nouă cultură a viitorului, impregnată cu capacităţi de clarvedere. Va veni o catastrofă, asemănătoare cu cea atlanteană, după care va răsări o nouă cultură, îmbibată de facultăţi spirituale, conectată cu ceea ce numim ideea fraternităţii omenirii.

Nici astăzi, chemarea nu poate ajunge şi nu poate fi înţeleasă de cei care sunt în vârful vieţii culturale. Poziţia pe care o ocupau clarvăzătorii şi magicienii atlanteeni, care erau într-un fel destinaţi să moară ca şi cultura lor, este aceeaşi cu cea pe care o ocupă astăzi cei aflaţi la conducerea învăţământului şi a vieţii industriale exterioare, cei mai mari inventatori şi exploratori ai prezentului. Indiferent cât de multe mai au încă de spus, ocupă aceeaşi poziţie precum predecesorii lor atlanteeni. Ei se uită în jos cu dispreţ la cei care presimt ceva din viaţa spirituală ce va urma. Conştienţa acestui fapt trebuie sădită în suflet astăzi de cel a cărui conlucrare în grupele de lucru teosofice se vrea a fi consolidată. Atunci când reprezentanţii culturii moderne se uită cu desconsideraţie în jos, la aceste mici cercuri, cel care conlucrează sârguincios la pregătirea viitorului trebuie să îşi spună: cei care astăzi sunt pe culmi cu ajutorul puterii lor intelectuale, nu vor fi luaţi în considerare în viitor. Exact cei care sunt dispreţuiţi de aceştia, pentru că nu sunt consideraţi a fi atins culmile erudiţiei contemporane, sunt astăzi adunaţi, aşa cum oamenii simpli din vechea Atlantidă au fost strânşi de Conducătorul Oracolului Soarelui, spre a pregăti zorii de zi ai unei noi culturi, în care erudiţia culturii prezente va fi precum un apus. Acestea sunt menţionate spre a-i încuraja pe aceia care sunt nevoiţi

să îndure şi să reziste în faţa atacurilor persoanelor care se consideră a fi elita culturii noastre.

Marele Iniţiat al Oracolului Soarelui şi-a strâns oamenii simpli într-o regiune ce corespunde aproximativ vestului Irlandei de astăzi. Acum trebuie să ne formăm o imagine clară asupra situaţiei. Atlantidei i-a luat foarte, foarte mult timp până să dispară. Mari mase de oameni au migrat continuu de la Vest către Est. În diferite regiuni ale Asiei, Europei şi Africii erau deja triburi care ajunseseră în perioade distincte şi care s-au amestecat. Apoi Marele Conducător al Oracolului Soarelui a luat grupul său restrâns de oameni aleşi şi au migrat către Asia Centrală, unde au fondat o colonie, din care erau emanate curentele ce aveau să pună mai târziu bazele culturilor postatlanteene. Pe lângă oamenii lui simpli, Marele Conducător mai luase ceva cu el. Aici ajungem la unul dintre capitolele, în cadrul căruia, pentru a avea măcar habar despre adevărul pe care îl conţine, avem nevoie de siguranţa interioară dobândită prin viaţa în grupa de ramură a ştiinţei spiritului.

Marele Conducător a inspectat celelalte centre de oracole, pentru a-i găsi acolo pe cei mai notabili iniţiaţi. Există o anumită metodă prin intermediul căreia se poate pune în aplicare ceea ce numim „economie spirituală”. După cum ştiţi, este foarte corect să spunem că după moartea unei persoane, corpul său eteric se va disipa. Doar o esenţă a lui este păstrată şi va fi luată mai departe. Acesta este însă numai adevărul elementar, ce trebuie modificat atunci când avansăm în cunoaşterea spirituală. Nu toate corpurile eterice ale oamenilor vor fi dizolvate în lumea eterică universală. Corpurile eterice precum cele purtate de marii iniţiaţi ai celor şapte oracole atlanteene sunt valoroase. Munca lor spirituală este întreţesută corpurilor

eterice şi ar fi împotriva principiului economiei spirituale ca acestea să fie pur şi simplu disipate. Ele urmau să fie păstrate ca prototipuri pentru timpurile următoare, iar sarcina de a le conserva îi revenea Marelui Iniţiat al Oracolului Soarelui. Atunci când a condus grupul restrâns de oameni simpli spre Asia, el a purtat şi cele şapte corpuri eterice ale celor mai însemnaţi şapte iniţiaţi din Atlantida. Un astfel de fenomen este posibil prin metodele dezvoltate în cadrul misteriilor. Aşa ceva este cu putinţă. Trebuie să vi le reprezentaţi ca pe procese spirituale, şi nu ca şi când corpurile eterice ar putea fi conservate în cutii; însă ele pot fi păstrate pentru timpuri viitoare.

În Asia s-au întâmplat următoarele: oamenii simpli s-au înmulţit de la o generaţie la alta. Ei s-au adunat în jurul călăuzitorului ca o ceată. Dincolo de orice, aveau pentru acesta un devotament extraordinar şi un ataşament infinit. Educaţia primită era condusă într-un anume fel, cu înţelepciune şi cu însemnătate spirituală, în aşa fel încât, după foarte multe generaţii, s-au petrecut anumite lucruri printr-una din metodele dezvoltate în centrele de misterii. Asemenea tehnici sunt utilizate în spatele scenei lumii exterioare şi vom vedea acum în ce mod acţionează ele. Conferinţa de astăzi va fi prima dintr-o serie de prezentări menite să ne clarifice anumite detalii privind această temă.

Prin metodele menţionate este posibil ca, atunci când omul coboară spre o nouă încarnare şi trebuie să se înconjoare din nou cu un corp eteric, să se întreţească cu noul corp eteric unul vechi, care a fost păstrat. Astfel, atunci când a venit timpul, printr-o educaţie atentă a grupului migrant şi a urmaşilor săi, şapte fiinţe umane, care erau suficient de pregătite, au primit la naştere întreţesute cu propriile corpuri eterice, trupurile eterice ale celor şapte cei mai însemnaţi iniţiaţi ai oracolelor

atlanteene. Unul dintre cei care se aflau în jurul Marelui Conducător al Oracolului Soarelui, a primit întreţesut corpul eteric al celui mai important iniţiat al lui Saturn, un altul pe cel al iniţiatului lui Marte, un al treilea pe cel al iniţiatului lui Jupiter şi aşa mai departe. In final, Marele Conducător a avut lângă el şapte oameni, cu ale căror corpuri eterice erau întreţesute cele ale iniţiaţilor importanţi ai vechilor oracole din Atlantida. Dacă aţi fi întâlnit aceste şapte persoane undeva, în viaţa obişnuită, i-aţi fi considerat ca fiind fiinţe simple, întrucât ei nu erau reîncarnări ale Eurilor iniţiaţilor atlanteeni, ci doar oameni simpli ce posedau noile capacităţi ale epocii postatlanteene. Eurile lor nu difereau cu mult faţă de cele ale oamenilor care au devenit purtătorii culturii primitive şi simple, imediat după catastrofa atlanteană. Însă corpurile lor eterice conţineau forţele celor şapte mari iniţiaţi atlanteeni. Avem deci aici nu o reîncarnare a Eului, ci a corpurilor eterice ale marilor iniţiaţi. Astfel, observăm că nu numai Eul, ci şi al doilea mădular al fiinţei umane se poate reîncarna. Iar prin faptul că cei şapte, care îi urmau Marelui Iniţiat al Oracolului Soarelui, deţineau cele şapte corpuri eterice conţinând forţele epocii atlanteene, erau fiinţe umane inspirate. În anumite momente, aveau capacitatea să lase să curgă, prin corpurile lor eterice, forţele care revelau misterele Soarelui, pe cele ale lui Marte, Saturn ş.a.m.d. Ei apăreau ca fiind inspiraţi, însă mesajele lor depăşeau posibilităţile lor de înţelegere de la nivelul corpului astral sau al Eului. Ceea ce aceste şapte individualităţi inspirate transmiteau, din diferite părţi ale lumii, răsuna ca un cor minunat şi armonios, iar după ce au fost unificaţi în Loja celor şapte Rishi, au fost trimişi în India, spre a inspira cultura străveche de acolo. Multe din profunzimile acestei culturi au fost păstrate sub forma

minunată a Vedelor, multe dintre ideile extraordinare, ce depun mărturie asupra naturii profund ştiinţifice a culturii indiene, au fost conservate în Upanişade, în filosofia Vedanta ş.a.m.d.; dar învăţăturile Sfinţilor Rishi străvechi, care nu au fost nicăieri însemnate, depăşesc în frumuseţe orice poate fi imaginat de noi şi sunt împărtăşite prin scrierile indiene, însă numai sub forma unui ecou slab, întrucât nu există însemnări din cultura primordială sacră a Rishilor, ci totul a fost transmis pe cale spirituală, sub forma Misteriilor.

Astăzi ne vom interesa despre modul în care se poate reîncarna corpul astral şi despre ceea ce a fost prelucrat în timpurile străvechi atlanteene şi transmis apoi, sub forma misteriilor, de către Marele Iniţiat al Oracolului Soarelui, în epoca postatlanteană, mai exact în prima cultură a acestei epoci, în strălucitoarea cultură a Indiei.

Misterele Oracolului Soarelui însuşi nu puteau fi revelate nemijlocit în India Veche. De aceea, cei şapte Rishi vorbeau despre o fiinţă care se afla în afara sferei lor de cunoaştere, fiinţă ce conducea Soarele şi îi direcţiona forţele spre Pământ, despre Vishva-Karman, ce se găsea dincolo de înţelegerea lor. Vishva- Karman nu este altcineva decât Christos de mai târziu, despre care s-a vorbit şi în vechea cultură indiană.

Cel de-al doilea discipol însemnat al Iniţiatului Oracolului Soarelui, căruia i-au fost transmise misterele Fiinţei Soarelui, a fost Zarathustra, cel care avea misiunea de a fundamenta ulterior cea de-a doua cultură postatlanteană. El nu este Zarathustra despre care ne vorbeşte istoria. În timpurile străvechi era normal ca succesorul unui mare maestru al omenirii să preia numele predecesorului său. Zarathustra despre care vorbim noi acum nu este pomenit în nicio scriere, ci numai ultimul său

succesor. Acest Zarathustra primordial a fost cel care a fondat cultura proto-persană şi care a arătat pentru prima dată perşilor că Soarele nu posedă numai energie fizică, ci şi forţă spirituală, care se revarsă spre Pământ. El încerca să trezească în oamenii săi ceva ce putem caracteriza spunând: Atunci când ne direcţionăm privirea către plante şi tot ceea ce se află în jurul nostru şi conţine viaţă, trebuie să ne întrebăm ce ar mai fi fără lumina Soarelui. Însă, aşa cum lumina Soarelui vine spre Pământ, se revarsă şi forţa spirituală, direcţionată de o Fiinţă sublimă. În acelaşi mod în care omul are un corp fizic şi o aură, ceea ce numim mica aură, şi Soarele are un corp fizic şi o aură: Ahura Mazdao, Marea Aură, care constă din ceata înaltelor fiinţe solare şi a conducătorului lor. Zarathustra mărturisea despre acest Ahura Mazdao sau Aura Mazdao, despre Marea Aură. El s-a pronunţat despre forţa Aurei Solare, prin intermediul căreia curentul evoluţiei a devenit posibil, precum şi despre forţele oponente Fiinţei Solare, despre Ahriman, toate acestea fiind învăţăturile exterioare ale lui Zarathustra.

El a avut discipoli apropiaţi, pe care i-a iniţiat în marile misterii ale lumii. Îi vom menţiona pe doi dintre aceştia. Primului dintre ei i-a comunicat Zarathustra toată înţelepciunea necesară pentru a ajunge la clarvedere în corpul astral, precum şi la abilitatea de a percepe ceea ce se întâmplă, într-un anumit moment, simultan în lumea fizică şi în cea spirituală. Astfel, a avut un discipol pe care l-a făcut clarvăzător în corpul astral şi care putea privi în lumile spirituale ale sferei astrale, ale Devachanului, precum şi în lumi mai înalte şi căruia i-au fost transmise toate misteriile aparţinând în acelaşi timp lumii fizice şi celei spirituale. Unui alt discipol i-a transmis ceea ce poate fi numit capacitatea de a citi în Cronica Akasha, acea putere

clarvăzătoare care ia naştere odată cu apariţia clarvederii la nivelul corpului eteric şi care permite fiinţei umane să perceapă diferitele faze ale evoluţiei, aşa cum s-au succedat ele de-a lungul timpului. În timp ce un discipol a primit capacitatea de a percepe evenimente simultane, celălalt a aflat ceea ce comunică Cronica Akashă a Pământului şi a Soarelui, succesiunea evenimentelor, devenind astfel capabil să înţeleagă evoluţia celor două corpuri planetare. Prin faptul că Zarathustra a oferit discipolilor săi aceste capacităţi, el a făcut posibilă continuitatea culturii postatlaanteene.

Primul discipol s-a reîncarnat apoi ca marele inspirator şi institutor al noilor curente ale culturii egiptene, ca fiinţa pe care o cunoaştem sub numele de Hermes sau Hermes Trismegistos. El a primit, prin procese care sunt cunoscute în misterii, corpul astral al lui Zarathustra, pentru a revela mesajul şi misterele lumilor divine şi pentru a le încorpora culturii egiptene. Vedem astfel că trupul astral al lui Zarathustra a fost păstrat, prin fenomene pe care le vom cunoaşte treptat, şi transmis unuia dintre discipoli, odată cu noua naştere ca Hermes, care l-a purtat ca pe un înveliş.

Celălalt discipol s-a reîncarnat şi el. Lui urma să îi fie revelat tot ceea ce în Cronica Akasha are legătură cu Pământul. El avea să primească trupul eteric al lui Zarathustra, întreţesut cu al său dar, pentru ca acest fapt să devină posibil, era necesar să aibă loc un eveniment deosebit. Forţele noului corp eteric trebuiau cumva iluminate în discipol. Întâmplările pomenite ne sunt relatate în documentele religioase, într-un mod frumos, special. Să ne aducem în faţa sufletelor ceea a fost menit să aibă loc.

Acest discipol reîncarnat al lui Zarathustra avea propriul corp astral, propriul Eu şi a primit întreţesut corpul eteric al lui Zarathustra. Trebuia, astfel, ca de mic copil, înainte ca puterea de judecată să ia naştere în corpul său astral sau ca Eul său să interfereze, să simtă cum forţele corpului eteric primit deveneau active în el, proces ce trebuia să aibă loc sub forma unei iniţieri. Era necesar ca forţele corpului eteric al lui Zarathustra să fie trezite în acest discipol reîncarnat când era foarte mic, înainte să înceapă evoluţia sa individuală. Din acest motiv, copilul a fost aşezat într-un coş de nuiele şi i s-a dat drumul pe apă, fiind astfel complet izolat de restul lumii şi în imposibilitatea de a interacţiona cu ea. Atunci au încolţit forţele eterice ale corpului eteric al lui Zarathustra. Acest discipol reîncarnat nu este altul decât Moise, iar în cadrul povestirii despre el şi a expunerii sale am menţionat misterul profund care se află în spatele scenei lumii exterioare, mister ce are legătură cu păstrarea corpului eteric al lui Zarathustra şi retrezirea lui în Moise. Astfel, Hermes şi Moise au fost capabili să ghideze mai departe cultura postatlaneană, în modul în care a şi avut loc.

După ce am auzit aceste exemple ale reîncarnării corpurilor eteric şi astral, ştim că a vorbi doar despre reîncarnarea Eului nu este suficient şi că şi alte mădulare ale constituţiei umane, cu care ne-am familiarizat deja, precum corpul eteric şi cel astral, se pot reîncarna. Există un principiu în economia spirituală, conform căruia ceea ce a fost deja dobândit nu piere, ci este păstrat şi transmis mai departe posterităţii. Toate cele menţionate se pot întâmpla însă şi într-un alt mod. Vom vedea într-un exemplu că există şi alte metode pentru a purta trecutul în viitor.

Vă amintiţi despre o personalitate menţionată în Biblie, despre Sem, unul dintre fiii lui Noe, strămoşul poporului semit. Este dovedit chiar şi ocult că în spatele lui Sem se află o individualitate, care trebuie considerată individualitatea poporului semit. Când un număr de fiinţe umane trebuie să descindă dintr-un anume strămoş, este necesar, pentru aceasta, ca o provizie specială să fie realizată în lumile spirituale. În cazul lui Sem, provizia a constat în a-i fi creat, în lumile spirituale, un corp eteric pe care urma să îl primească. Sem a deţinut, deci, un corp eteric special ţesut pentru el în lumile spirituale. În modul acesta a devenit capabil să poarte în propriul său corp eteric o fiinţă deosebit de înaltă, care altfel nu ar fi putut să se încarneze niciodată pe Pământ, să pătrundă într-un corp fizic atât de dens. Ea putea să se încarneze numai în virtutea faptului că putea pătrunde corpul eteric al lui Sem, care era el însuşi – avea propriile sale corpuri fizic, eteric, astral, precum şi Eul – dar care avea întreţesut cu trupul său eteric, un alt corp eteric ce aparţinea unei fiinţe înalte din lumile spirituale şi care era pregătit special pentru a pune fundamentele unei seminţii. Dacă Sem ar fi fost cercetat cu o conştienţă clarvăzătoare, ar fi fost perceput ca fiind Sem însuşi şi, extinzându-se în afara lui, ceva precum o a doua fiinţă, conectată cu trupul lui eteric, fiinţă care s-a încarnat într-un corp omenesc, cel al lui Sem, pentru a împlini o misiune specială. Ea nu avea în spate diferite încarnări, precum oamenii, ci a coborât numai atunci. O asemenea fiinţă este numită avatar. Ea nu se simte acasă în lumea noastră, însă coboară o dată, să locuiască aici, pentru a împlini o sarcină anume. Partea din constituţia suprasensibilă a omului care este locuită de o asemenea fiinţă- avatar capătă o caracteristică specială, aceea de a se multiplica. În acelaşi mod în care, dacă semănăm un

grăunte de cereală în pământ, creşte tulpina şi apoi spicul, în care este înmulţit grăuntele, s-a multiplicat şi corpul eteric al lui Sem în multe copii, care au fost întreţesute tuturor descendenţilor săi. Astfel au fost întreţesute copiile corpului eteric, ce fusese cândva special pregătit pentru Sem, ca imagine primordială, corpurilor eterice ale succesorilor săi.

Corpul eteric al lui Sem a fost utilizat mai târziu şi în altă manieră. Cum s-a petrecut, putem să ne aducem în faţa sufletului cel mai bine printr-o comparaţie. Puteţi fi un european extrem de cultivat, însă dacă vreţi să transmiteţi cunoaşterea voastră hotentoţilor, trebuie să le învăţaţi limba. În acelaşi mod trebuie şi fiinţele înalte, care coboară spre a ghida omenirea, să îşi plăsmuiască forţele prin care să poată vorbi de pe Pământ oamenilor. Într-o etapă ulterioară de evoluţie a poporului semit, a apărut necesitatea ca o fiinţă însemnată să coboare pe Pământ spre a comunica cu oamenii şi a da un impuls de viitor culturii lor. Această fiinţă, cunoscută sub numele de Melchisedek, trebuia să îmbrace corpul eteric păstrat al lui Sem. Astfel, avem în corpul eteric al lui Melchisedek întreţesut acel corp eteric, deţinut iniţial de Sem, locuit de o fiinţă-avatar şi utilizat apoi de Melchisedek, spre a-i transmite lui Abraham impulsul necesar pentru progresul culturii semite. Am devenit, în acest fel, familiarizaţi cu un mod unic prin care un corp eteric se dezvoltă într-un om anume şi este ulterior alocat unei anume individualităţi, spre a împlini o misiune. Asemenea exemple pot fi regăsite până în cele mai noi timpuri şi, pe măsură ce le urmărim, ne devine treptat clar ceea ce ocultismul ne poate spune astăzi în acest sens, şi anume că la majoritatea oamenilor actuali nu mai avem un corp eteric sau astral ce a fost creat la naştere în totalitate din lumea eterică sau astrală

universală. Aproape fiecare om are în propriul corp eteric sau astral un fragment ce a fost păstrat din timpurile străvechi, întrucât în economia spirituală ceea ce este folositor se păstrează spre a fi continuu reutilizat.

Să menţionăm alte două exemple ale timpurilor moderne, ce ne pot ilustra cum acţionează misterele de la o epocă la alta. Primul dintre ele se referă la o personalitate care este prezentată în cartea mea *Mystik im Aufgange des neuzeitlichen Geisteslebens und ihr Verhältnis zur modernen Weltanschauung* (***Mistica în zorii vieţii spirituale a timpului nostru şi legătura ei cu o concepţie modernă despre lume***), şi anume *Nicolaus Cusanus*. Dacă îi citiţi scrierile, veţi găsi o operă pe care el însuşi o denumeşte *De docta ignorantia* (*Despre ignoranţa învăţată*), deşi în ea se regăseşte mai multă erudiţie decât în majoritatea cărţilor ce se consideră erudite. Titlul are însă un sens anume. Dacă citiţi alte lucrări ale sale, veţi regăsi prezentarea profetică a imaginii lui *Copernic* despre univers. Ea se află în acele conţinuturi, pentru cel care citeşte cu atenţie. Abia în timpul lui Copernic era lumea suficient de matură pentru a accepta această imagine. Dacă cercetăm legătura dintre ei, descoperim cele ce urmează. Într-unul dintre mădularele constituţiei suprasensibile a lui Cusanus se afla o individualitate străveche foarte înaltă (Vezi conferinţa din 25 februarie 1909, în ciclul *Theosophie und Okkultismus des Rosenkreuzers* (*Teosofia şi ocultismul rosicrucienilor*), GA 109.), fapt care a făcut posibil ca trupul astral al lui Nicolaus Cusanus să fie păstrat şi apoi întreţesut cu trupul astral al lui Nicolaus Copernic. Astfel, putea fi renăscută în el cunoaşterea deţinută cândva de Nicolaus Cusanus. Acesta este un exemplu despre cum s-a reîncarnat corpul astral.

Un alt exemplu este cel al lui *Galilei*, iar cei dintre dumneavoastră care s-au gândit asupra acestui fapt, ştiu ce însemnătate extraordinară are el pentru gândirea modernă. Fără el, nu ar exista de fapt fizica, întrucât întregul mod de a gândi în termenii fizicii provine din teoriile sale. Fiecare şcolar află în prezent din cele dintâi cărţi, elementare cărţi, despre legea inerţiei sau primul principiu al dinamicii, care postulează că un corp aflat în mişcare tinde să îşi păstreze starea în care se află până când întâlneşte un obstacol. Deci, dacă aruncăm un obiect, el îşi va continua mişcarea până când va întâlni un obstacol. Astfel gândim noi în prezent şi asta învaţă copiii din manuale. Înainte de Galilei nu se gândea aşa. Oamenii acelor vremuri credeau că dacă aruncau o piatră, zborul ei nu putea continua dacă aerul nu o conducea sau nu o împingea din spate. Vedem că legile corpurilor în cădere, a pendulului şi a maşinilor simple provin toate de la Galilei.

El a primit cunoaşterea printr-o anumită inspiraţie. Vreau numai să vă amintesc modul în care a descoperit legea pendulului, observând o lampă ce se balansa în Domul din Pisa – o realizare de geniu. Mulţi oameni au trecut pe lângă această lampă fără să observe nimic. Lui Galilei îi datorăm legile fundamentale ale mecanicii. Un asemenea om, care poate fi inspirat într-o manieră atât de profundă, are un corp eteric a cărui pierdere ar contrazice principiile economiei spirituale.

Corpul lui eteric a fost, din acest motiv, păstrat şi a reapărut, la relativ scurt timp, întreţesut unei personalităţi, ale cărei realizări aveau să fie de mare însemnătate. Ea a trăit într-un sat îndepărtat din Rusia, până când, într-o zi, a fugit de acasă spre Moscova. În acest tânăr se dezvoltă rapid un talent extraordinar şi dobândeşte foarte repede, în şcolile din Rusia şi Germania, cunoaşterea acelor

vremuri, care îl va aduce la apogeul culturii timpului. Tot ceea ce a avut de făcut a fost să acumuleze cunoştinţele despre ceea ce se dezvoltase pe Pământ în perioada care trecuse de la moartea sa – în corp eteric – ca Galilei. Astfel a devenit acest om fondatorul întregii literaturi clasice din Rusia, creând practic scrieri literare din nimic. Mai mult decât atât, el a stimulat, în mod deosebit, toate domeniile ştiinţifice legate de fizică şi chimie şi mai ales pe cele ale mecanicii. *Mihail Lomonosov* este cel ale cărui realizări şi reforme au fost posibile numai prin aceea că trupul eteric al lui Galilei îi era întreţesut. Moartea lui Galilei la jumătatea secolului al XVII-lea şi naşterea lui Mihail Lomonosov la începutul secolului al XVIII-lea, având corpul astral al lui Galilei, reprezintă una dintre acele reîncarnări profunde, în care un alt mădular, şi nu Eul,se reîncarnează. Astfel de lucruri ne poartă spre o înţelegere profundă a întregului proces de evoluţie a omenirii şi a altor factori care s-au dezvoltat în cursul timpului şi care au condus la condiţiile prezentului nostru.

Cel mai mare avatar pe Pământ a fost Christos însuşi, care a locuit pentru trei ani în cele trei învelişuri suprasensibile ale lui Iisus din Nazareth, fapt ce a făcut posibil, mai ales pentru corpurile eteric şi astral, să se multiplice, în sensul menţionat anterior. In fapt, după împlinirea Misteriului de pe Golgotha, ca rezultat al minunatei economii spirituale, existau în lumile spirituale foarte multe copii ale corpurilor eteric şi astral ale lui Iisus din Nazareth. Astfel, aceste replici erau ca şi cum am fi avut imaginile originare ale corpurilor eteric şi astral ale lui Iisus din Nazareth. Prin intrarea unui avatar într-un înveliş suprasensibil uman, mădularul ocupat se va dispersa în multe copii. Faţă de replicile corpului eteric al lui Sem, cele ale corpurilor eteric şi astral ale lui Iisus din Nazareth au

avut o caracteristică deosebită. Copiile corpului eteric al lui Sem puteau fi implantate numai celor care îi urmau ca descendenţi consangvini, în timp ce corpurile eterice şi astrale care proveneau din cele ale lui Iisus din Nazareth puteau fi transmise tuturor oamenilor, indiferent de naţionalitate sau rasă. O copie a corpului eteric sau astral arhetipal al lui Iisus din Nazareth putea fi implantată oricărei persoane, care, prin propria evoluţie, devenise suficient de matură pentru a o primi, indiferent cărei rase aparţinea. Vedem astfel, în evoluţia ulterioară a creştinismului, cum, în spatele faptelor istorice, au loc fenomene remarcabile ce constituie cursul exterior al evenimentelor inteligibil.

Cum s-a răspândit creştinismul? In primele secole s-a întâmplat de aşa manieră, încât putem spune că s-a transmis pe planul fizic. Vedem că în acele timpuri creştinismul a fost propagat în mod special prin ceea ce a existat ca referinţă fizică. Apostolii au pus accent pe transmiterea creştinismului bazată pe o percepţie directă, de natură senzorială a evenimentelor. „Am pus mâinile pe rănile Lui" era afirmaţia doveditoare a faptului că Christos a umblat pe Pământ într-un corp omenesc. Cu alte cuvinte, a fost scos în evidenţă ceea ce planul fizic putea oferi ca mărturie pentru dezvoltarea creştinismului. A fost o perioadă lungă accentuată de faptul că cei care fuseseră ei înşişi discipoli ai Apostolilor au purtat mai departe creştinismul şi că ei îi cunoşteau pe cei care Il urmaseră pe Domnul. Putem spune, deci, că totul se baza pe mărturia oculară, fapt ce continuă, într-un mod şi mai profund, până în perioada *Sfântului Augustin*. El afirmă: „Nu aş crede în veridicitatea Evangheliilor dacă autoritatea Bisericii Catolice nu m-ar cons¬trânge să o fac." Deci de ce credea el? Deoarece avea convingerea că Biserica exterioară a

propagat Evanghelia în planul fizic de la o decadă la alta, de la un secol la altul. Insă în secolele următoare, din al V-lea până în al X-lea, trasmiterea creştinismului a avut loc într-o altă manieră. De ce şi cum? Răspunsul este foarte util, dacă dorim să urmărim progresul spiritual al evoluţiei omenirii.

Puteţi vizualiza modul de răspândire în această perioadă, luând drept model, spre exemplu, o operă precum armonia evanghelică, intitulată *Heliand*, scrisă în limba saxonă veche. In această lucrare aveţi perspectiva unui iniţiat despre ceea ce înseamnă Ideea-Christos şi percepţia Fiinţei-Christos. Heliand (Salvatorul), pe care îl descrie iniţiatul saxon, are o natură suprasensibilă, însă nu este redat în contextul evenimentelor din Palestina, ci ca un prinţ de origine germană. Apostolii sunt persoane din ţări germanice şi întregul creştinism este îmbrăcat într-un vestmânt central-european. De ce? Pentru că iniţiatul care se află în spatele operei şi care a compus-o la sugestia lui Ludovic cel Pios avea capacităţi de clarvedere, astfel încât a putut să-L perceapă pe Christos într-un mod asemănător lui Pavel, în cadrul evenimentului din Damasc. Odată cu Misteriul de pe Golgotha, Fiinţa-Christos s-a unit cu trupul astral al Pământului, prin aceasta pătrunzând cu forţa Sa aura Pământului; iar când Pavel a devenit clarvăzător, a putut percepe: Christos este prezent. El nu s-a lăsat mişcat în credinţa sa de evenimentele din Palestina, însă prin vederea directă a Lui, a Celui ce era întreţesut cu Pământul, s-a preschimbat din Saul în Pavel. Intr-un mod similar, Christos cel înviat, Christos, care trăieşte în lumile spirituale de la Evenimentul de pe Golgotha, s-a revelat autorului lui *Heliand*, El devenind astfel mai important pentru poet decât Christos cel istoric, din Palestina. De aceea, scriitorul îl prezintă într-un alt scenariu, întrucât Christos cel spiritual era mult mai important pentru el,

decât imaginea Sa exterioară. Cum de a putut cel care a compus Heliand să transmită o asemenea imagine, din percepţie clarvăzătoare? Deoarece in corpul său eteric era întreţesută o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. A fost aşa întrucât în acele secole, din al V-lea şi al VI-lea până în al IX-lea şi al X-lea, o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth a fost întreţesută celor care erau destinaţi să contribuie într-un fel la evoluţia creştinismul. Acesta a fost şi cazul individualităţii scriitorului lui *Heliand*.

Multe fiinţe umane au primit o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth întreţesută corpului lor eteric. Astfel, putem observa că, în acele secole, oamenii trăiau în imaginaţiuni corespunzătoare evenimentelor de pe Golgotha. Toţi cei care au creat prototipul Mântuitorului pe cruce, al Mariei cu Pruncul Iisus, fuseseră inspiraţi să prezinte imagini ale Evenimentelor de pe Golgotha şi a ceea ce era în legătură cu acestea prin unul şi acelaşi lucru, prin faptul că toţi aveau întreţesute corpului lor eteric o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. Faptul că picturile evenimentelor de pe Golgotha păreau reprezentări ale unui tipar se datorează clarvederii pe care o aveau aceşti oameni; creaţiile lor au fost transmise posterităţii prin tradiţie. Ceea ce avem ca opere în imagini ale Evenimentelor de pe Golgotha provin de la persoane care au avut întreţesută o asemenea imagine a corpului eteric al lui Iisus. Ei vedeau astfel ceea ce avea legătură cu acele evenimente ale creştinismului. Şi cel care a scris, în timpul lui Carol cel Pleşuv, opera *Einteilung der Natur* (*Despre diviziunea naturii*), Johannes Scotus Eriugena, a avut întreţesută o astfel de copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth.

Din secolele XI-XII până în secolul al XV-lea, au trăit oameni care au primit întreţesută, cu propriul lor corp astral, o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth. Astfel, în secolele V-X, vedem persoane care au avut întreţesută cu trupul eteric o replică a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth, iar din secolul al XI-lea până în secolul al XV-lea, o copie a corpului astral întreţesută cu propriul trup astral. Prin considerarea acestui fenomen ne devin comprehensibile anumite personalităţi ale vremii respective. Cum va fi percepută o asemenea personalitate, al cărui corp astral este impregnat de o replică a corpului astral al lui Iisus? Eul lui Iisus nu este încarnat în acest om, ci personalitatea respectivă are Eul său. Prin judecata Eului propriu pot interveni unele erori în viaţa sa, însă, prin faptul că în corpul astral se află o copia importantă a Marelui Prototip, devoţiunea şi toate sentimentele care se ţes în interiorul corpului astral vor apărea în prim-plan ca esenţă intrinsecă a corpului astral, chiar dacă poate sunt în contradicţie cu Eul însuşi. Gândiţi-vă la *Francisc din Assisi*! Acolo aveţi o personalitate, în al cărui corp astral era întreţesută o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth. Puteţi regăsi în biografia sa unele extreme, cauzate de faptul că Eul său nu se afla la acelaşi nivel cu trupul său astral. Însă dacă îi studiaţi sufletul, luând în considerare faptul că Eul său nu era capabil întotdeauna să judece corect sentimentele minunate şi smerenia deosebită conţinute de corpul astral, îl veţi înţelege în mod corespunzător. În Francisc din Assisi era încarnată o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth şi acesta a fost cazul multor personalităţi ale acelor vremuri – printre franciscani, dominicani şi alte personalităţi, care pot deveni inteligibile numai atunci când sunt observate în lumina acestor cunoştinţe. Spre exemplu, o astfel de

personalitate a fost şi renumita *Sfânta Elisabeth din Thuringia*. Astfel, ceea ce a avut loc în mod exterior ne va deveni inteligibil abia atunci când observăm cum a fost transmis spiritualul în diferitele perioade istorice şi cum s-a propagat în cursul timpului.

Odată cu întruparea lui Christos în Iisus din Nazareth, a avut loc ceva precum o imprimare a Eului în corpul Său astral. Când Fiinţa-Christos a intrat în corpul astral, ne putem reprezenta cu uşurinţă că ceva precum o imagine a Eului a luat naştere la periferie, de jur-împrejurul corpului astral. Această copie a Eului lui Christos, ce se afla în trupul lui Iisus, a produs foarte multe copii care au fost păstrate în lumile spirituale. Unele personalităţi, care urmau să fie profeţi ai unor noi timpuri, deţineau o asemenea copie în Eul lor. Spre exemplu, unii dintre misticii germani, L-au proclamat pe Christos cel interior cu o fervoare deosebită întrucât aveau ceva precum o copie a Eului lui Christos încarnată în ei – numai o copie însă, bineînţeles. Doar fiinţele umane care se vor pregăti treptat pentru o înţelegere deplină a lui Christos, care prin cunoaşterea lumilor spirituale vor înţelege ceea ce este cu adevărat Christos, aşa cum apare El de-a lungul timpului în diferite forme, în cursul evoluţiei omenirii, vor dobândi treptat maturitatea necesară pentru a avea, să zicem, vieţuirea lui Christos în ei înşişi, vor putea primi una din copiile în aşteptare ale Eului-Christos, pe care Christos le-a creat în trupul lui Iisus prin imprimare.

A pregăti fiinţele umane spre a deveni suficient de mature, încât un număr din ce în ce mai mare dintre ele să primească o copie a Fiinţei-Eu a lui Christos Iisus, face parte din misiunea profundă a curentului spiritual al lumii. Cursul evoluţiei creştinismului este astfel: mai întâi, răspândirea în planul fizic, apoi prin intermediul

corpurilor eterice, mai apoi prin încarnarea copiilor corpului astral al lui Iisus în cele ale oamenilor. Acum trebuie să vină timpul ca, în din ce în ce mai multe fiinţe umane, Esenţa-Eu a lui Christos Iisus să răsară drept cea mai intimă Fiinţă a sufletului lor. Da, aceste copii ale Individualităţii lui Christos Iisus aşteaptă să fie preluate de sufletele umane, ele aşteaptă!

Acum puteţi vedea din ce profunzimi acţionează curentul universal al ştiinţei spiritului. Ea nu este o teorie, o sumă de concepte creată pentru a aduce claritate oamenilor, ci este o realitate, care intenţionează să ofere realităţi sufletului uman. Acela care doreşte să dobândească o înţelegere spirituală a creştinismului şi să îl vieţuiască în el, va contribui ca, în prezent sau într-o încarnare viitoare, să primească întreţesută cu propriul său Eu o copie a Eului individualităţii lui Christos Iisus. Cel care înţelege cea mai adevărată, mai profundă esenţă a curentului lumilor din perspectiva ştiinţei spiritului, se pregăteşte pe el însuşi nu numai pentru cunoaştere, ci pentru o întâlnire cu realitatea, întrucât aceasta este adevărata realitate profund spirituală. Simţiţi faptul că în mişcarea noastră nu ne preocupăm cu împărtăşirea de teorii izolate, ci cu pregătirea fiinţelor umane în a accepta fapte. Suntem preocupaţi ca oamenii să primească ceva care aşteaptă în lumile spirituale, fapt ce poate deveni realitate atunci când se pregătesc în modul corespunzător.

IV. REZULTATE ALE CERCETĂRII SPIRITUAL-ŞTIINŢIFICE ASUPRA EVOLUŢIEI OMENIRII

Prima parte

Roma, 28 martie 1909

În această seară vom vorbi despre păcat, despre păcatul originar, boală ș.a.m.d. Să ne uităm întâi înapoi în trecut, pentru ca mai apoi să lăsăm viitorul să se desfăşoare în faţa ochiului nostru spiritual. Înainte de epoca actuală, a fost cea a Romei şi Greciei antice, precedată la rândul ei de perioada egipteano-caldeeană, dincolo de care nu mai există izvoare istorice. Pentru alte două epoci mai vechi avem două surse de informare: învăţăturile vechi religioase, pentru cei care le pot descifra, şi imaginile retrospective, care pot fi percepute prin conştienţa clarvăzătoare. Despre cea din urmă dorim să discutăm.

Tot ceea ce se află pe Pământ se supune legilor spirituale, fapt valabil în mod deosebit pentru viaţa sufletească a omului, care, în trecut, era diferită de cea din prezent. În perioadele preistorice, cu mii de ani în urmă, strămoşii omenirii actuale, care trăiau în Europa, Asia şi Africa, aveau un orizont sufletesc mult mai cuprinzător decât cel pe care îl avem noi acum. Ei nu aveau înţelegerea de care noi ne folosim astăzi pentru a citi sau calcula, însă posedau capacităţi de clarvedere atavice şi o memorie vastă, faţă de care memoria noastră actuală reprezintă o palidă imagine. Vom vedea în continuare motivele care au stat la baza acestui fenomen. Pentru a crea o impresie despre modul în care aceşti oameni primitivi percepeau lumea, am să precizez, spre exemplu, că, în starea de

conştienţă diurnă, ei vedeau totul înconjurat de o aură. O floare le apărea ca fiind înconjurată de un cerc luminos, asemănător celor pe care le vedem noi în jurul luminilor de pe stradă, în ceaţa serii. În timpul somnului erau capabili să perceapă, ca pe o realitate, fiinţele sufletesc-spirituale. Omul a învăţat treptat să deosebească contururile obiectelor, însă, în acelaşi timp, s-a redus interacţiunea lui directă cu lumile spirituale şi fiinţele ce se aflau acolo, pentru ca mai apoi, odată cu individualizarea sa prin Eu, acest contact să dispară complet. De asemeni, înainte de intervenţia procesului de individualizare, oamenii nu erau separaţi unii de alţii. Pământul avea şi el o altă configuraţie decât cea din prezent. Oamenii trăiau în alte regiuni şi pe alte continente, iar proprii noştri strămoşi locuiau pe un tărâm care astăzi este acoperit de Oceanul Atlantic şi pe care tradiţia îl numeşte Atlantida. Despre dispariţia lui aflăm din miturile tuturor popoarelor, precum şi din legenda despre marele potop, care are legătură cu Atlantida. Cultura atlanteană era magnifică, iar, prin scufundarea ei, omenirea a pierdut cunoştinţe importante, pe care acum le poate redobândi doar cu mult efort. În acelaşi mod în care noi ştim cum să utilizăm forţa oferită de plantele petrificate, a cărbunilor, pentru comerţ şi industrie, ştiau şi atlanteenii să se folosească de forţele purtate de seminţele cerealelor ca energie, spre exemplu, pentru a-şi propulsa vehiculele aeriene, care se mişcau puţin deasupra pământului şi care erau mult mai dense decât cele din prezent.

Să ne uităm la organismul fizic al atlanteanului. El avea ca particularitate plină de semnificaţie faptul că trupul eteric nu era în totalitate identic cu cel fizic, iar capul eteric se ridica deasupra celui fizic. Această caracteristică este în strânsă legătură cu facultăţile de

clarvedere ale atlanteanului, deci cu memoria ieşită din comun şi cu puterile magice. Corpul eteric avea în centru un punct de percepţie special. În cursul evoluţiei, capul eteric s a mutat din ce în ce mai mult înapoi spre capul fizic, motiv pentru care s-a modificat şi profilul. Acum, în punctul central menţionat avem organul care va reda omenirii clarvederea: glanda pineală. Astfel au dispărut treptat capacităţile de clarvedere ale atlanteenilor, şi, odată cu acestea, memoria extraordinară şi puterile magice, în locul lor dezvoltându-se facultăţile noastre de gândire şi de calcul matematic.

Dacă ne întoarcem şi mai mult în timp, regăsim alte catastrofe. Vulcanii noştri de astăzi reprezintă ultimele rămăşiţe ale unei epoci în care întregi suprafeţe ale Pământului au fost distruse de foc. Continentul care a dispărut astfel în acele vremuri este numit Lemuria şi se afla pe spaţiul ocupat astăzi în mare parte de Oceanele Pacific şi Indian. Locuitorii acestui continent aveau o înfăţişare foarte mult diferită de a noastră şi care, în concepţia actuală, ar apărea ca fiind grotescă. Relaţia dintre corpurile lor fizic şi astral era diferită la acei oameni. Creştetul capului era deschis, iar razele soarelui pătrundeau acel orificiu, capul fiind astfel înconjurat de o aură strălucitoare. Oamenii arătau ca şi cum ar fi avut o lanternă la extremitatea superioară. Ultima remi¬niscenţă a acestei structuri a capului lemurienilor o putem observa astăzi la capul unui nou-născut, respectiv fontanela, care rămâne aproximativ un an sau un pic mai mult deschisă. Trupul lemurienilor era uriaş şi creat dintr-o substanţă fină, de natură gelatinoasă. Omul nu avea în acea perioadă independenţă, ci putea realiza numai ceea ce primea ca inspiraţie de la forţele spirituale, în mijlocul cărora trăia. Primind totul de la aceste puteri, el se lăsa purtat de

instinctele sufleteşti. Atunci acţiona şi puterea fiinţelor spirituale care nu coborau spre o întrupare fizică. Ele nu aveau intenţii bune cu privire la omenire, însă au acţionat de aşa manieră încât oamenii au atins independenţa ce le lipsea. Potrivit planului divin, omenirea era menită să obţină la un moment dat această independenţă, însă fiinţele menţionate au accelerat procesul, împreună cu alte forţe s-au strecurat în corpurile astrale ale oamenilor, care nu intraseră încă în strânsă legătură cu propria esenţă, şi le au dat un fel de forţă de voinţă care, întrucât erau conduşi de corpul astral şi nu de puterea de judecată, i-a făcut capabili de a face rău. Influenţa acestor forţe, pe care le numim luciferice, a avut, după cum putem observa, o latură bună şi una rea, întrucât, pe de o parte, a ispitit omenirea, pe de altă parte, i-a dăruit libertatea.

Conştienţa noastră de astăzi provine din cea clarvăzătoare, pe care o regăsim cu atât mai dezvoltată, cu cât ne întoarcem mai mult în evoluţia umană. Lemurienii erau capabili să perceapă numai cu ajutorul sufletului. Spre exemplu, ei erau incapabili să perceapă forma, culoarea sau caracteristicile exterioare ale unei flori. În schimb, floarea le apărea ca o imagine strălucitoare, de origine astrală, pe care o percepeau cu un fel de organ interior. Potrivit planului divin, oamenii trebuiau să înceapă a avea percepţii cu ajutorul organelor de simţ abia la mijlocul erei atlanteene, însă forţele luciferice au făcut să se întâmple mai devreme, deşi instinctele omeneşti nu erau încă suficient de mature. Aceasta reprezintă „Căderea" omenirii. Documentele religioase vorbesc despre şarpele care a deschis ochii omului. Însă fără intervenţia influenţei luciferice, corpul uman nu ar fi devenit atât de ferm, precum este astăzi, iar omenirea atlanteană ar fi văzut numai partea spirituală a lucrurilor. În schimb, omul a

căzut în păcat, în iluzie şi eroare. Pentru ca lucrurile să devină şi mai rele, la mijlocul perioadei atlanteene a intervenit şi influenţa forţelor ahrimanice. Cele luciferice au acţionat asupra corpului astral, iar cele ahrimanice asupra corpului eteric, în mod deosebit asupra capului eteric. Astfel, oamenii au căzut în greşeala de a considera lumea fizică drept cea adevărată. Termenul „ahrimanic" vine de la Ahriman, numele pe care l-au dat persanii acestui principiu. Zoroastru a vorbit poporului său despre Ahriman, i-a avertizat să se păzească de el şi să devină una cu Ahura Mazdao – Ormuzd. Ahriman este acelaşi cu Mephistopheles şi nu are nicio legătură cu Lucifer. Mephistopheles provine din termenul Me-phis-to-pel, care în ebraică înseamnă mincinosul, escrocul. Satana, care este menţionat în Biblie, este de asemenea Ahriman, şi nu Lucifer.

În decursul secolelor, Atlantida a fost treptat distrusă de inundaţii, iar locuitorii care au supravieţuit s-au întors în ţinuturi ce fuseseră ocolite de catastrofă, precum Asia, Africa şi America. Prima regiune în care cultura atlanteană s-a dezvoltat mai departe a fost cea numită mai târziu India. Acolo au păstrat oamenii o amintire clară a clarvederii din trecut şi a percepţiei lumii spirituale. De aceea învăţătorilor Rishi nu le era greu să îşi direcţioneze privirea către latura spirituală a lumii, iar iniţierea era uşor de obţinut. Clarvederea nu s-a pierdut niciodată complet, iar până la Christos au existat întotdeauna clarvăzători. Putem regăsi o reminiscenţă a acestei forme atavice de clarvedere în mitologie, ce a avut ca punct central fiinţe existente în realitate, precum Apollo, Zeus ş.a.m.d. Deşi influenţele ahrimanice au început să acţioneze, după cum am precizat, în epoca atlanteană, mai târziu şi-au pus în aplicare forţele asupra omenirii. Indienii străvechi erau

suficient de protejaţi contra lui Ahriman, încât să considere lumea fizică ca pe nimic altceva decât Maya, iluzie. Abia în epoca lui Zarathustra, epoca protopersană, oamenii au început să pună valoare pe lumea fizică, ispitiţi fiind de puterea ahrimanică. Astfel ne devine clar avertismentul lui Zarathustra, avertisment pe care l-am precizat anterior.

Sub egida acestor forţe a continuat evoluţia până în epoca greacă, când omenirea s-a confruntat cu o altă forţă, care a început să îi conducă înapoi spre lumea spirituală, de unde, să zicem aşa, fuseseră alungaţi în perioada lemuriană. Această nouă forţă era Principiul-Christos, care s-a întrupat în Iisus din Nazareth, pătrunzându-i cele trei corporalităţi: fizică, eterică şi astrală. Când sufletul uman este pătruns complet de Principiul-Christos, forţele ahrimanice şi luciferice sunt învinse, iar prin acest principiu evoluţia omenirii ia o nouă turnură. Christos nu ar fi putut influenţa oamenii dacă venirea Lui nu ar fi fost vestită cu mult timp înainte. Interior, însă, El a condus întotdeauna omenirea, fapt observabil în imaginile minunate prin care venirea Lui a fost prevestită. Cine altcineva ar fi putut inspira asemenea imaginaţiuni pline de forţă? Imediat după Misteriul de pe Golgotha, când sângele lui Christos a curs din cele cinci răni şi spiritul Său a pătruns cele mai inferioare straturi, întruparea lui Christos a adus o schimbare extraordinară în corpurile fizic, eteric şi astral ale omului. Corpurile eteric şi astral ale lui Christos s-au multiplicat precum seminţele cerealelor şi lumea spirituală s-a umplut cu aceste copii. Astfel, spre exemplu, din secolele V-VI până în secolul al X-lea, acei oameni care erau suficient de pregătiţi primeau la naştere o copie a încarnării lui Christos în trupul lui Iisus din Nazareth. *Sfântul Augustin* este individualitatea la care putem observa clar o asemenea prezenţă a corpului eteric

al lui Christos, iar însemnătatea vieţii sale trebuie atribuită acestui fenomen. Din secolul al X-lea până aproximativ în secolul al XVI-lea, corpul astral al lui Christos a fost cel care s-a încarnat, fapt căruia îi suntem recunoscători, pentru că a dus la apariţia unor personalităţi precum *Sfântul Francisc din Assisi* sau a marilor dominicani, impregnaţi de o extraordinară modestie şi virtute, personalităţi ce oglindeau minunatele calităţi astrale ale lui Christos. Ei aveau o imagine foarte clară asupra marilor adevăruri pe care le exersau în vieţile lor, spre deosebire de Sf. Augustin, care niciodată nu s-a eliberat de îndoială, ci a trăit o luptă continuă între teorie şi practică. Dintre marii dominicani, trebuie amintit în mod special *Sfântul Toma d'Aquino*, întrucât, în el, influenţa corpului astral al lui Christos s-a manifestat la un nivel înalt, aşa cum vom vedea mai târziu. Odată cu secolul al XVI-lea, copii ale Eului lui Christos încep să se întreţese cu Eurile câtorva individualităţi, care sunt deja pregătite în acest sens, precum *Christian Rosenkreutz*, primul rosicrucian. Şi acestui fenomen îi suntem recunoscători, pentru că a făcut posibilă existenţa unei relaţii mai intime cu Christos, aşa cum ne este revelată prin învăţătura esoterică.

Puterea lui Christos îi va face pe oameni din ce în ce mai desăvârşiţi, îi va spiritualiza şi conduce înapoi spre lumea spirituală. Omenirea a dezvoltat capacitatea raţională cu preţul clarvederii; forţa lui Christos îi va oferi posibilitatea de a învăţa aici, pe Pământ, pentru ca apoi să se înalţe cu ceea ce a dobândit. Omul coboară de la Tatăl, iar forţa lui Christos îl va conduce înapoi la Tatăl.

A doua parte

Roma, 28 martie 1909

Ceea ce pe Golgotha a avut loc în germene, se va dezvolta cu timpul şi treptat. Acest misteriu a construit puntea dintre trecut şi viitor: întreaga viaţă sufletească a omului a fost supusă unei metamorfoze profunde. Cele afirmate devin în mod special clare, atunci când observăm două individualităţi extraordinare care au pregătit calea pentru creştinism: *Sf Augustin* şi *Toma d'Aquino*. Pentru a-i înţelege în mod corect, este necesar să ne uităm la vechile centre de misterii, în care erau predate cele mai înalte învăţături care puteau fi dobândite. Fără o astfel de observaţie, ne este imposibil să înţelegem temeinic aceste personalităţi. Precum ştim, la toate popoarele au existat aşa-numitele misterii. Aici vom vorbi însă numai despre caracteristicile lor de bază. Ele erau instituţii care cuprindeau atât noţiunea de biserică, cât şi pe cea de şcoală. Acolo era predată în primul rând cunoaşterea despre originea Creaţiei şi evoluţia ei, însă nu sub forma unei doctrine aride, precum cea modernă, ci printr-o cunoaştere care culmina cu percepţii suprasensibile. În adevăratele misterii nu exista nicio separaţie între credinţă şi cunoaştere. Ele erau împărţite în misterii superioare şi inferioare. Ultimele descriau evoluţia Pământului în imagini magnifice, astfel încât totul era impregnat de artă şi frumuseţe. Arta, religia şi cunoaşterea proveneau din aceeaşi sursă.

Cel care dorea să avanseze şi mai mult primea exerciţii de bază şi generale. Ceea ce astăzi numim cunoaştere teosofică era atunci doar o pregătire, iar atunci erau practicate exerciţii precum cele pe care le am descris

în conferinţe recente, deşi aveau o altă natură, nu creştină sau rosicruciană. În modul acesta a fost organizat corpul astral, o foarte lungă perioadă. Apoi avea loc ceva ce astăzi nu mai este necesar, întrucât condiţiile sunt complet diferite: când hierofantul observa că trupul astral al celui ce urma să fie iniţiat era suficient de matur, îi era indusă o stare asemănătoare cu cea de moarte, timp de trei zile şi jumătate, corpul fiind asemănător cu cel al lui Lazăr. În aceste condiţii, aproape întregul corp eteric, împreună cu celelalte corporalităţi suprasensibile ieşeau din trupul fizic. Pe durata celor trei zile şi jumătate, discipolul avea o viziune a lumii spirituale. El era iluminat, se putea înălţa până în cele mai înalte regiuni spirituale şi percepea ceea ce avea legătură cu trecutul şi viitorul. După cele trei zile şi jumătate, discipolul era trezit şi avea capacitatea de a relata ceea ce se întâmplă în sferele înalte. El putea să perceapă cum Christos, Spiritul conducător al evoluţiei noastre, trecuse cândva prin acelaşi proces şi zăcuse în mormânt pentru trei zile şi jumătate. Astfel devin misteriile realitate istorică. Misteriul de pe Golgotha a reprezentat apogeul a ceea ce avusese loc în misteriile inferioare, întrucât, prin el, presentimentele anterioare au devenit realitate. În timp ce cu ajutorul exerciţiilor pentru imaginaţiune ș.a.m.d., Eul discipolului transforma corpul astral, prin Misteriul de pe Golgotha se produce o metamorfoză în corpul eteric. Ceea ce era transformat în corpul astral devenea Manas sau Sine spirituală – spiritul însuşi – Eul superior. Partea spiritualizată a corpului eteric se constituia în Buddhi sau Spirit al vieţii. Apoi, discipolul încerca să transforme şi corpul fizic, rezultând Atma: termenul provine de la Atmung (respiraţie – *n. tr.*), întrucât în realitate spiritualizarea corpului eteric se producea prin anumite exerciţii de respiraţie. Doar prin formarea lui

Buddhi poate omul să îl recunoască şi să-L perceapă pe Christos ca fiinţă spirituală.

De ce era necesar ca trupul astral să fie mai întâi îndepărtat? Deoarece dacă ar fi fost în continuare conectat cu cel fizic, nu ar fi avut forţa necesară pentru a imprima anumite impresii în corpul eteric. Christos, însă, ne-a eliberat de proba celor trei zile şi jumătate, iar prin El, exerciţiile menţionate anterior au devenit posibile şi fără intervenţia unui hierofant. Primul exemplu în acest sens îl avem la Saul, care a devenit Pavel. Ceea ce s-a întâmplat cu el pe drumul Damascului trebuie interpretat ca pe ceva ase¬mănător iniţierii. Câteva momente au fost suficiente la el, întrucât dobândise deja în vieţile anterioare maturitatea necesară. Punctele de legătură între ceea ce a fost dobândit în încarnările anterioare pot fi întrerupte de câteva încarnări sau pot apărea mai târziu în cursul vieţii actuale. Convertirea lui Saul se explică, astfel, prin faptul că el a dobândit la vârsta maturităţii legătura cu un proces de dezvoltare ce a avut loc anterior. În plus, Pavel nu a avut nevoie să se înalţe până în lumile superioare, pentru a-L percepe pe Christos, aşa cum ar fi fost necesar iniţiaţilor din epoca precreştină. În definitiv, Christos rămăsese pe Pământ, unit în mod profund cu trupul astral al Pământului. Un observator clarvăzător, care ar fi putut observa evenimentele de pe o altă stea, ar fi văzut marea metamorfoză ce s-a produs prin Misteriul de pe Golgotha. Pentru a dobândi cunoaştere în timpurile străvechi, totul trebuia învăţat şi înţeles în misterii, ceea ce astăzi se întâmplă în mod complet diferit, precum ne dovedesc viaţa Sfântului Augustin şi a lui Toma d'Aquino. Înainte ca ei să trăiască, ar fi fost inutil să vorbim despre ierarhiile spirituale, întrucât nimeni, în afara iniţiaţilor, nu era capabil să le perceapă. Putem atribui această incapacitate

de a privi în lumile spirituale faptului că misteriile au încetat să existe cu şase sute de ani înainte de Christos, iar iniţierile nu au mai avut loc. În locul misteriilor veritabile au apărut şcolile de filosofie, iar în locul iniţierii, filosofia, însă nu ca sistem abstract, aşa cum apare astăzi. Din contră, ea era, în mod special la început, într-o măsură mai mare sau mai mică, ca o reminiscenţă a misteriilor. *Aristotel* este ultimul de la care ne-a rămas o asemenea filosofie, deşi ecoul misteriilor era deja redus spre minimum în scrierile sale. După el s-a mers atât de departe, încât a fost uitat complet faptul că fiecare filosofie provine din înţelepciunea misteriilor. Ceea ce a apărut mai târziu este doar o infiltrare de concepte abstracte, ceva precum un acoperiş de paie.

Primul pas spre progres îl reprezintă Misteriul de pe Golgotha. Până atunci, capacităţile omeneşti, precum puterea de judecată, erau slab dezvoltate. Omul nu putea să avanseze, întrucât înţelegerea sa era conectată cu organele de percepţie. Astfel, era nevoie să vină o perioadă în care înţelegerea să se poată dezvolta în mod independent. Ceea ce se întâmplase pe Golgotha nu putea fi cuprins cu înţelegerea acelor timpuri. Însă, atunci când Christos a părăsit lumea fizică, s-au format nenumărate copii ale corpurilor lui eteric şi astral, prevăzute să se întreţească corporalităţilor suprasensibile ale acelor oameni, care erau destinaţi să propovăduiască creştinismul. Unul dintre ei a fost Sf. Augustin, care, la coborârea în existenţa fizică, spre o nouă încarnare, dorea să îşi plăsmuiască un nou corp eteric. Tocmai în acest corp eteric a primit întreţesută una din replicile corpului eteric al lui Christos. Astfel a devenit posibil pentru Sf. Augustin să găsească în el însuşi izvoarele învăţăturilor sale despre forma reală a misticii creştine. Dar întrucât primise numai corpul eteric al lui

Christos, Eul său era supus erorilor, astfel devenind posibil să fie condus de propriile pasiuni. În acest mod, Sf. Augustin şi-a dezvoltat Eul, însă a comis şi erori şi a trecut prin toate stadiile îndoielii în privinţa învăţăturii christice. În el exista un fel de materialism puternic, întrucât în acele timpuri exista deja eroarea de a dori să se materializeze totul. Doar cel care se eliberează de această tendinţă va înţelege fenomenele spirituale. Atunci când Sf. Augustin a regăsit în sfârşit creştinismul în cuvintele lui Ioan şi Pavel, corpul eteric al lui Christos a început să acţioneze în el. Sf. Augustin vorbeşte de fapt nu din corpul fizic, ci din cel eteric, fenomen identic cu ceea ce el numeşte „soma". Despre corpul astral vorbeşte ca despre „simţ", iar despre Eu spune că se poate manifesta în el prin purificare. Transformarea corpului astral este la Sf. Augustin „dobândirea adevărului", iar pe cea a corpului eteric o numeşte „a se bucura şi a savura lucrurile spirituale". Prin „viziune" numeşte cel mai înalt grad de spiritualizare. Scrierile Sf. Augustin reprezintă o bună pregătire pentru noi, întrucât prezintă evoluţia profundă a misticului. Momentul în care pătrunde în lumile spirituale poate fi recunoscut foarte clar. Sf. Augustin este cel mai bun interpret al Epistolelor lui Pavel.

Să luăm acum în considerare un alt reprezentant important al creştinismului: Toma d'Aquino. În comparaţie cu Sf. Augustin, putem observa că el nu a fost prins de erorile din cazul Sf. Augustin şi că, nici măcar în anii copilăriei, nu a cunoscut îndoiala sau lipsa de credinţă, întrucât judecata şi convingerea îşi au originea în corpul astral, iar el îl primise întreţesut cu trupul său astral pe cel al lui Christos. Implantarea oricărui principiu în corpul omenesc poate avea loc, numai atunci când un eveniment exterior schimbă cursul natural al lucrurilor. Atunci când

Toma era copil, a fulgerat în apropierea sa şi sora mai mică a murit. Acest eveniment aparent fizic l-a adus în starea de a-l primi în corpul său astral pe cel al lui Christos.

Tomismul coincide cu perioada în care a început să se formeze înţelegerea omenească, aşa cum o cunoaştem. Cel mai important impuls în acest sens a venit din partea arabismului, o adevărată ştiinţă intelectuală, spre deosebire de vechii învăţaţi care aveau cunoaştere prin faptul că puteau privi direct în lumile superioare. Pentru pregătirea noii filosofii, Aristotel era potrivit, întrucât el preferase natura intelectuală, în defavoarea înţelepciunii misteriilor. Cea din urmă a dispărut complet, odată cu arabismul, care nu era decât o pură speculaţie intelectuală. Aceasta poate culmina cu panteismul în conceptele raţionale, însă nu poate ajunge mai departe de ideea unui tot unitar. Toma a adoptat ştiinţa intelectuală accesibilă lui, însă a lăsat-o neschimbată, făcând, în schimb, apel la dialectică, pentru a o înţelege. Noul Testament conţine tot ceea ce cunoaşterea poate revela, deci Toma a fost nevoit să adauge explicaţiilor doar o ştiinţă fin şlefuită. Scolastica, mult prea puţin apreciată astăzi, a făcut această ştiinţă intelectuală posibilă, tocmai prin faptul că, prin dialectica progresivă, s-a ajuns până la nivelul gândurilor divine. Scolastica provine din termenul grecesc „scole", ceea ce semnifică „atenţie", însă este în mod eronat tradus „scuola", deci şcoală. Sistemul scolastic este cea mai perfectă ţesătură de logică. In această manieră vedem cum Toma gândeşte în mod nou ideile divine de dinaintea Creaţiei, fără erori şi iluzii, aşa ar fi putut să fie gândite numai în chilia monahală, foarte departe de agitaţia lumii. Omul se precipită să înţeleagă, să adopte o idee şi să o simplifice. Insă divinitatea nu este atât de simplă! Odată cu Toma d'Aquino, gândurile umane se înalţă*. El nu este mai puţin

mistic decât scolastic. De fapt, el avea capacitatea de a crea asemenea descrieri, precum cele ale lui Dionisie Areopagitul, deoarece vedea Ierarhiile Spirituale, iar în lungile sale meditaţii nocturne din faţa altarului putea rezolva cele mai dificile probleme. Astfel, regăsim în el îmbinarea, la fel de strălucitoare precum un diamant, dintre un mistic şi un gânditor care nu a fost influenţat de percepţiile senzoriale (Aici a fost notat deosebit de fugitiv şi inexact).

După el [Aristotel] nu s-au mai adăugat termeni noi. Chiar şi termenul de „evoluţie" îl regăsim la Aristotel, poate chiar mai bine descris. Am menţionat deja anterior faptul că Noul Testament conţine totul, în mod special germenele misticismului şi am văzut cum acest germene a ajuns la maturitate şi cum o infinitate de comori s-au descoperit prin Evanghelii. În prezent avem teosofia, mai târziu însă vor apărea şi alte curente spirituale, prin care noi comori vor fi revelate din Evanghelii. În Apocalipsa lui Ioan se încheie viitorul Pământului.

Astăzi am încercat să vă arăt cum eliberarea intelectului a fost primul stadiu al creştinismului. Acesta e doar o frunză pe puternica plantă a creştinismului, însă altele îi vor creşte, una după alta. Floarea va fi frumuseţea completă a Pământului, reînnoit prin creştinism, iar fructul va fi noua lume, pentru care Pământul de astăzi este etapa pregătitoare. Christos se lasă găsit de cei care îl caută, precum a mărturisit, mărturiseşte şi va mărturisi până la sfârşit.

V. CU OCAZIA INAUGURĂRII RAMURII FRANCISC DIN ASSISI

Malsch, 6 aprilie 1909

Ne-am adunat astăzi aici pentru ceremonia de inaugurare a ramurii noastre antroposofice din Malsch. Deşi ea îşi desfăşoară activităţile de ceva vreme, abia astăzi a existat posibilitatea de a-i sărbători oficial deschiderea.

La această celebrare au venit dragii noştri prieteni antroposofi din diferitele regiuni în care există străduinţă în direcţia antroposofiei, dovedind astfel că îşi doresc să îşi unească sentimentele şi gândurile antroposofice cu cele ale persoanelor serioase şi sârguincioase din această grupă. Se poate spune că ramura din Malsch a fost aruncată aici în munţi, dar înconjurată fiind în acelaşi timp de cele mai frumoase, mai măreţe şi nobile forţe ale naturii, va dezvolta viaţa antroposofică. Cei dintre dumneavoastră care şi-au aruncat privirea asupra împrejurimilor acestei case primitoare din Malsch vor fi observat că s-au făcut multe pentru aspectul ei exterior, lăsând să se întrevadă şi în afară că viaţa spirituală, care ne inspiră pe noi toţi, îşi găseşte expresia într-un mod deosebit în acest loc.

Să ne uităm în trecut la începuturile modeste ale vieţii antroposofice, prin înfiinţarea secţiunii noastre germane, în care este şi ramura din Malsch încorporată. Atunci am început cu un grup mic de oameni entuziasmaţi de ştiinţa spiritului. Dacă ne uităm apoi la evenimente precum cel de astăzi şi observăm cât de numeroase sunt sufletele care se unesc cu noi în sentimente şi trăiri spiritual-ştiinţifice, putem privi cu satisfacţie rezultatele ultimilor ani de străduinţă.

Iar familia *Stockmeyer*, care a depus cele mai mari eforturi pe acest petec de pământ pentru ca viaţa spirituală să se dezvolte aici, într-un loc în care spiritele naturii o susţin oricum foarte mult, poate să fie şi ea mulţumită, văzând cât de mulţi prieteni antroposofi adevăraţi, reali, s-au grăbit să vină în acest loc primitor. Antroposofia trebuie, înainte de toate, să fie adevăr în inimile noastre, iar adevărul este sinceritate. Antroposofia trebuie, de aceea, să fie sinceră, iar prietenia antroposofică este exprimată prin participarea la o asemenea ceremonie de inaugurare.Totul trebuie să fie impregnat de sinceritate, deoarece onestitatea ne uneşte cu cei care au lucrat atât de asiduu, pentru ca aici să ia naştere o sferă a activităţii antroposofice. Iar inimile celor care au venit aici vor fi pline de gratitudine faţă de eforturile familiei Stockmeyer, care poate fi asigurată de aprecierile noastre sincere, antroposofice.

Pe de altă parte, succesul unei asemenea ceremonii de sfinţire, prin participarea atâtor suflete, ne arată că ştiinţa spiritului este în prezent un magnet puternic pentru străduinţa umană. Şi, cu această ocazie, ar trebui menţionat că putem privi în lume, peste spaţiile care, atât de frumos înconjurate de spiritele minunatei naturi, ne împrejmuiesc astăzi. Se poate spune că viaţa spiritual- ştiinţifică şi străduinţa în acest sens apar ca fenomene a căror existenţă rezultă dintr-o necesitate interioară. Este cu adevărat astfel, ca şi când multe pagini ale unei cărţi despre vechile culturi, care de-a lungul mileniilor au susţinut omenirea europeană şi occidentală şi i-au oferit securitate şi putere pentru viaţă, ar începe acum să se veştejească şi să apară reci şi searbăde inimilor omeneşti. De aceea vedem astăzi, în diverse domenii ale vieţii, un dor faţă de adevărurile spiritual-ştiinţifice. Este adevărat şi că ceea ce s-a petrecut

în ultimele zile în jurul meu este precum o forţă a viitorului, pe care o pot exprima aici.

Acum pot împărtăşi cuvintele marelui nostru vestitor al noii înţelepciuni, ale Maestrului înţelepciunii şi Armoniei Sentimentelor în acest loc, care este înconjurat atât de copaci verzi, de o viaţă înfloritoare a naturii, cât şi de minunata lumină a Soarelui, îmbibată cu spirit, care înviorează totul şi străluceşte binevoitor deasupra noastră la această ceremonie, dragă nouă, care astăzi se poate împlini.

Au trecut câteva zile de când am avut posibilitatea de a vorbi, în acelaşi spirit, în cadrul unui ciclu de conferinţe ţinut departe de aici, la Roma. Acest fapt simbolizează pentru mine ce magnet puternic reprezintă străduinţa spiritual-ştiinţifică. Locul în care le-am vorbit celor care poartă de asemenea în inimile lor dorul de ştiinţa spiritului, chiar dacă uneori acest dor nu este clar definit, se află în spaţiul în care au avut acces numai cardinalii ce se ocupau de chestiuni spirituale, cei care acţionau din convingerile catolicismului pozitiv-ortodox. Astfel, aerul din camerele în care, în mod normal, nu era proclamat nimic altceva în afară de mesajul centrului ortodox al Romei, a răsunat în ultimele zile odată cu declararea viziunii spiritual-ştiinţifice asupra lumii.

Vedem astfel că, în prezent, deşi spiritele libere ale ţărilor nordice se simt mai atrase de antroposofie, putem privi cu o anume bucurie la acele suflete care se eliberează de o tradiţie cuirasată, veche, precum cea a ortodoxismului arhaic. Este oricum un semn al timpului faptul că a fost posibil să se vorbească atât de liber şi sincer despre adevărurile antroposofice ca aici, în spaţiile nordice libere, într-un spaţiu în care până acum numai cardinalii au vorbit.

Ceea ce a fost menţionat mai devreme este un adevăr pretutindeni, şi anume faptul că antroposofia este sinceritate. Iar ea va ajunge întotdeauna acolo unde este chemată, unde sufletele au nevoie de ea, însă nu va devia niciodată de la preceptele sale, care ne însufleţesc când sunt rostite, doar din consideraţie pentru teritoriul pe care se vorbeşte despre ea.

Oriunde va fi proclamat adevărul antroposofie şi unde elementul spiritual, care pulsează în noi, va fi cultivat, mesajul nostru trebuie transmis în lumina sincerităţii, chiar dacă este înconjurat şi de gândurile celor care urăsc antroposofia. În orice caz, printre aceştia din urmă, trăiesc şi suflete care, mai mult sau mai puţin conştient, tânjesc după lumina antroposofiei. Aşa că, chiar un astfel de contrast, pe care l-am experimentat în ultimele paisprezece zile, poate să ne arate cum se manifestă viaţa antroposofică ca un magnet puternic.

Examinarea prezentului nemijlocit ne învaţă că forţa antroposofică este suficient de mare acum, încât să ne aducă bucurie şi suficientă încredere că ceea ce plantăm astăzi ca sămânţă va deveni un copac puternic în viitor. Ca teosofi, suntem în aceeaşi postură în care se afla omenirea în perioada atlanteană. Şi cum viaţa a devenit cu timpul diferită, se va transforma şi în viitor, până la o următoare catastrofă. Această perspectivă profundă trebuie să ne apară în faţa sufletelor.

Să ne amintim de o mişcare similară, în perioada ultimei treimi a epocii atlanteene, care tot cu un grup restrâns de persoane a început, precum mişcarea noastră. Atunci, viaţa sufletească atlanteană, care era în multe sensuri încă clarvăzătoare, atinsese apogeul. Ceea ce a dobândit mai târziu omenirea a fost conştienţa de sine, sentimentul puternic al Eului, pe care atlanteenii nu îl

aveau. În schimb, ei deţineau o anume capacitate de clarvedere, puteri magice, precum şi abilitatea de a privi în lumile spirituale. Cei care progresaseră pe culmea civilizaţiei puteau pătrunde cel mai bine cu privirea, în sensul vechi, lumea spirituală şi puteau aduce cea mai mare cunoaştere de pe tărâmul astral. Această clarvedere a dispărut treptat cu timpul. Omenirea trebuia să o piardă în totalitate, pentru a-şi dezvolta conştienţa de sine în lumea fizică. Însă în ultima treime a epocii atlanteene, cunoaşterea clarvăzătoare atinsese un nivel extraordinar.

Vă amintiţi în ce mod era reprezentată tehnologia atlanteenilor. Ei zburau deasupra pământului, în vehicule spaţiale mici – aproape de pământ, întrucât aerul era saturat de formaţiuni ceţoase dense. Pentru această mare de aer şi apă aveau micile vehicule, pe care le puneau în mişcare cu energia obţinută de la germenii plantelor. Cei care conduceau în mod exterior procesele tehnologice pot fi comparaţi cu marii inventatori în domeniul industriei, care construiesc maşini ingenioase cu forţe lipsite de viaţă. Iar cei care puteau relata cel mai mult din lumea spirituală, pot fi comparaţi cu învăţaţii şi cercetătorii în ştiinţele naturii, care reprezintă astăzi elita educaţională.

Însă, în cadrul omenirii atlanteene, se pregătea un grup de oameni, care aveau forţe de clarvedere reduse, dar puteau privi lumea exterioară cu afecţiune. Începuturi rudimentare ale calculului matematic şi numărării puteau fi observate la ei, însă participarea lor la progresele extraordinare ale industriei atlanteene, ale construcţiei vehiculelor ce deveneau din ce în ce mai puternice şi care puteau parcurge marea de apă şi aer, era extrem de limitată. Şi astfel s-a dezvoltat un grup mic, neînsemnat de oameni, îri ultima treime a epocii atlanteene, grup care a fost într-un fel dispreţuit pentru faptul că era mai puţin

clarvăzător şi pentru că nu putea participa la realizările măreţe industriale. Totuşi, el a pregătit cunoaşterea din prezent, de care lumea exterioară de astăzi este atât de mândră, întrucât a dezvoltat-o într-un mod absolut unilateral.

Aceia care se aflau la conducerea civilizaţiei atlanteene, care stăpâneau tot ceea ce putea fi cunoscut la nivelul conştienţei atlanteene, incluzând tehnologia, în care erau cei mai avansaţi, au conceput spre sfârşitul epocii atlanteene o idee tehnică, care a devenit apoi prolifică pentru timpurile noastre. Putem compara această idee cu un alt progres al prezentului, care ne va ajuta să trecem peste catastrofa următoare. În epoca de înflorire, atlanteenii aveau vehicule care traversau aerul impregnat în mod greoi cu apă. Însă mai târziu, pe când cultura atlanteană era deja în declin, a devenit necesar să se navigheze şi pe apă. Astfel, la ultimele rase de cultură a apărut ideea de a naviga, de a cuceri apele. Acest gând, care a acţionat ca o senzaţie incertă, de a traversa nu numai aerul, ci şi apele, a fost o realizare măreaţă, concretizată de ultimele generaţii atlanteene. După lungi încercări de a naviga pe apă, s-a reuşit, însă în perioada în care cultura atlanteană era deja în declin.

Cei care urmau să fie responsabili de acest progres extraordinar nu puteau fi recrutaţi din oamenii simpli, care începuseră să deţină capacităţi adecvate lumii fizice şi care aveau misiunea de a transmite moştenirea vieţii spirituale din epoca atlanteană în timpurile noastre. Deşi aveau cele mai reduse facultăţi de clarvedere, erau suficiente pentru cei care erau mesageri ai lumilor spirituale. Oameni cu astfel de capacităţi spirituale, care îşi păstraseră cel mai puţin abilităţile tehnice şi care aveau parte de dispreţul celor aflaţi în vârful societăţii, erau adunaţi în jurul său de

un mare iniţiat, pe care îl numim Marele Iniţiat al Oracolului Soarelui. El i-a condus de la Vest spre Est, prin Europa, spre Asia. Acesta a fost micul grup de oameni, care a făcut apoi posibil ca următoarele culturi postatlanteene să fie fondate.

Cele mai bune realizări din ceea ce diferitele culturi au dezvoltat apoi, copacul puternic al cunoaşterii postatlanteene, au emanat dinspre urmaşii oamenilor dispreţuiţi, simpli din epoca atlanteană. Dincolo de toate, din mijlocul urmaşilor acestui grup a mai luat naştere ceva. Să punem evenimentele exterioare lângă cele interioare ale evoluţiei noastre.

Să ne uităm la marea senzaţie a epocii atlanteene, când grupul rasial secundar, ai cărui descendenţi au fost fenicienii, a descoperit navigarea pe apă. Ce urmări a avut această invenţie?

Trebuie să ne amintim numai de evenimentele importante de la începutul timpului modern, precum ceea ce Columb şi alţi navigatori au realizat prin marile descoperiri geografice, care nu ar fi fost posibile fără capacitatea de a naviga pe apă şi vom vedea cum această invenţie senzaţională a condus la cucerirea treptată a suprafeţei fizice a Pământului. Pământul reprezenta o necunoscută, să spunem aşa. Postatlanteenii erau limitaţi la activităţile grupurilor restrânse din care făceau parte. Însă prin descoperirea corăbiilor, cercul care definea Pământul a devenit cunoscut, astfel încât avem o imagine completă a configuraţiei planului fizic. În acest mod, invenţia extraordinară a atlanteenilor a ajuns până în timpurile noastre şi a contribuit la progresele măreţe realizate pe planul fizic.

Însă cea mai mare cucerire a epocii postatlanteene a emanat de la urmaşii acelui grup de oameni simpli, care

erau adunaţi în jurul Marelui Iniţiat al Oracolului Soarelui. Iar după ce descendenţii, prin propria lor dezvoltare, au pregătit culturile indiană, persană, egipteană, greco-latină şi pe cea în care ne aflăm noi, Pământul a devenit capabil să furnizeze materialul în care Christos putea să se nască. De aceea, cel mai mare eveniment spiritual, cea mai măreaţă faptă spirituală a erei postatlanteene şi-a avut originea în cei care făceau parte dintre oamenii atât de dispreţuiţi de cei aflaţi la conducerea civilizaţiei atlanteene. Iar acest eveniment a dat naştere celui mai important progres spiritual, care susţine şi menţine întreaga viaţă spirituală a timpurilor noastre, se întreţese cu ea şi o face să dea roade.

Putem observa că în timpurile noastre are loc un fenomen asemănător. Observăm cum fiecare capacitate, care în Atlantida se afla în stare de germene, precum calculul matematic sau numărătoarea, este astăzi cultivată, spre o cucerire minunată a planului fizic, prin toate tipurile de progrese tehnice. De asemenea, vedem în prezent cum marii inventatori şi exploratori au atins, într-un fel, apogeul acelor forţe care şi-au avut începuturile, în stare germinativă, în perioada atlanteană, la acel grup restrâns de oameni dispreţuiţi de ceilalţi. Iar ceea ce atunci era cunoaştere clarvăzătoare, este astăzi cunoaştere a naturii, a lumii fizice. Există astfel o similitudine între cei care atunci se aflau la conducerea civilizaţiei atlanteene şi cei care astăzi sunt oameni de ştiinţă şi savanţi. Totuşi, în prezent există din nou o clasă de oameni simpli, indiferent de poziţia pe care o ocupă în lume, răspândiţi peste tot, şi care au în inimi un magnet puternic, care atrage viaţa spirituală, în acelaşi mod în care oamenii din Atlantida erau atraşi de o viaţă în care facultăţile exterioare pentru planul fizic puteau fi dezvoltate.

Însă, pe lângă aceste asemănări, există şi multe diferenţe. În timp ce atunci încă mai existau reminiscenţe ale clarvederii, ce puteau fi recunoscute la marii iniţiaţi, astăzi oamenii întâmpină anumite dificultăţi în această direcţie. O chemare asemănătoare dinspre lumile spirituale vine către un grup restrâns, pe care o putem numi chemarea Maeştrilor înţelepciunii şi ai Armoniei Sentimentelor. Dar, întrucât oamenii de astăzi sunt concentraţi asupra planul fizic, aceşti Maeştri ai înţelepciunii şi Armoniei Sentimentelor rămân la început necunoscuţi nucleului de oameni ce se cristalizează din masa populaţiei. Precum putem deduce din faptele timpurilor actuale, ei simt în inimile lor că există ceva precum un nou mesaj spiritual care este menit să acţioneze în viitor în acelaşi mod în care a acţionat mesajul din trecut în prezent. Aceşti oameni, care provin astăzi din toate clasele sociale, pe care îi găsim peste tot, sunt adevăraţii teosofi, întrucât poartă în inimi dorul după lumile spirituale, ce e menit să pună fundamentul culturilor viitoare.

Adevăraţii teosofi ai timpurilor noastre apar în prezent, exact acum, când iese la iveală o descoperire senzaţională asemănătoare celei din epoca atlanteană.

În timpurile străvechi apele au fost cucerite prin cel mai înalt progres tehnologic. Acelaşi fenomen se petrece în prezent cu aerul. Aceste cuceriri se vor extinde, bineînţeles, într-o epocă ulterioară. Dar precum vasele maritime ale prezentului au condus doar la stăpânirea planului fizic, şi aeronavele vor conduce fiinţa umană în atmosferă, unde piloţii vor găsi însă numai materie, lucruri materiale. Cucerirea a noi tărâmuri ale planului fizic prin tehnica exterioară va acţiona benefic pentru lumea fizică. Totuşi, viaţa interioară, spirituală, este purtată în inimile celor

care se simt spiritual împliniţi de ceea ce în viitor trebuie să conducă la abilitatea de a privi în lumile spirituale în mod conştient.

Iar cei care se află la apogeul civilizaţiei actuale, comparabili cu înţelepţii şi oamenii de ştiinţă atlanteeni, acţionează în mod exterior ca inventatori, exploratori, savanţi şi cercetători. Ei privesc cu ironie şi dispreţ la grupuri precum cel de astăzi, ce se reunesc în asociaţiile noastre spiritual-ştiinţifice. Evenimentele timpurilor vechi atlanteene se repetă.

Însă când viaţa spirituală atinge atât de puternic inimile voastre încât să vă puteţi compara în mod demn cu aceia care se adunaseră în jurul Marelui Iniţiat al Soarelui, când trăieşte în voi aceeaşi putere a încrederii în viitor, atunci veţi fi în timpurile viitoare purtătorii vieţii spirituale, ai acelei vieţi care, pe lângă realităţile exterioare, materiale, va oferi omenirii capacitatea de a pătrunde din nou în lumea spirituală. În trecut Marele Iniţiat era cel care aduna oamenii în jurul său. Astăzi Maeştrii înţelepciunii şi ai Armoniei Sentimentelor îndeplinesc această misiune, iar chemarea lor vine către voi. Iar dacă vă simţiţi misiunea din perspectiva istoriei, inimile voastre vor deveni suficient de puternice pentru a îndura ironia şi dispreţul exterior cu care cei ce se consideră purtătorii civilizaţiei tratează ştiinţa spiritului. Şi dacă vă înţelegeţi misiunea în acest mod, gândurile voastre vor fi puternice şi nicio îndoială care vine înspre voi din afară nu vă va putea clinti în convingerile voastre. Atunci gândurile voastre vor fi spiritualizate prin forţa care poate izvorî dintr-o asemenea cunoaştere a misiunii noastre. Chiar şi când suntem nevoiţi să ne îndreptăm privirea peste milenii şi să ne stabilim idealuri, efortul are însemnătate, întrucât, acolo unde asemenea idealuri nu iau

naştere, viaţa este moartă, iar acolo unde ele apar, viaţa se metamorfozează. Idealurile se transformă în forţe ale momentului, chiar dacă se întind pe vaste perioade de timp, producând astfel uneori lipsă de curaj. Veţi deveni puternici pentru cea mai mică faptă, dacă sunteţi capabili să vă extrageţi idealul din cele mai îndepărtate înălţimi. Astfel veţi fi de neclintit atunci când cei care stăpânesc lumea cu erudiţia lor, vor vorbi cu ironie şi dispreţ despre micile asociaţii spiritual-ştiinţifice, în care stau cei care „nu vor să fie parte din cultura actuală". Oh, ei vor să fie parte, ei apreciază realizările lumii fizice, exterioare, însă ei ştiu, de asemenea, că, precum un corp nu poate fi fără suflet, nici o cultură exterioară nu poate exista fără viaţă spirituală.

Precum omenirea caracterizată anterior, care s-a adunat în trecut în jurul Marelui Iniţiat, a oferit după generaţii materialul ce a făcut posibilă venirea lui Christos pe Pământ, trebuie ca mişcarea antroposofică actuală să faciliteze o înţelegere desăvârşită a lui Christos. El a coborât în epoca a patra de cultură. Înţelegerea completă a Acestuia le va fi oferită acelora care vor să îl înţeleagă din perspectiva antroposofică.

De ce oameni care până acum au fost hrăniţi de religiile pozitive, de religiile ortodoxe, vin către ştiinţa spiritului ca dintr-o chemare nedefinită a conştienţei lor? De ce ascultă mesajul antroposofiei, în timp ce până acum au ascultat doar de Vatican? De ce? Este încă permis astăzi să se afirme că antroposofia există doar pentru cei care privesc cel mai mare eveniment al timpului nostru, Impulsul lui Christos, cu indiferenţă? Ce ne cer cei care vin spre noi? Vor să le spunem cine a fost Christos şi ce a înfăptuit El! Vin la noi, pentru că cei care se consideră purtătorii privilegiaţi ai numelui lui Christos nu le pot

spune cine a fost Christos. De aceea vin către antroposofie, pentru că aceasta le poate spune ce este Christos. Liderii culturii actuale uzează de negarea lui Christos pentru a se opune tradiţiei exterioare emanate de diferitele religii, însă nu pot face faţă mişcările spirituale pozitive, muribunde, împotriva celor care nu ştiu să spună ce este Marele Christos, cei care îl neagă în spiritualitatea Sa, se vor înălţa mişcările vechi religioase. Doar mişcările spirituale care se vor aşeza în mijlocul celor care îşi revendică dreptul exclusiv asupra numelui lui Christos, mişcările care ştiu cum să exprime esenţa reală a lui Christos, chiar şi celor care îşi doresc să audă opusul, vor atrage în jurul lor oameni care poartă viitorul în inimile lor. Vechile curente religioase se vor dovedi mai puternice decât întregul nihilism religios.

Noi nu concepem viaţa antroposofică într-un sens minimalist, dogmatic, nici nu dorim să o înţelegem cu ajutorul canoanelor sau seturilor de cunoştinţe individuale, ci în aşa fel încât să recunoaştem misiunea şi scopul timpului nostru. Vrem să o cuprindem în aşa mod, încât adevăratul spirit al prezentului să ne vorbească şi cel mai important eveniment al epocii noastre postatlanteene să poată fi exprimat prin cuvintele antroposofiei, care vor deveni forţă de viaţă în sufletele noastre. Astfel vor înţelege oamenii ce este viaţa antroposofică. Aceasta nu poate fi declarată, ci doar vieţuită, ca expresie a spiritului timpului nostru.

Când simţim în acest fel, devenim mai puternici, iar noile forţe ne ajută în a ne îmbrăţişa în mod ferm idealul. Astfel ştim cum putem susţine acest ideal, independent de ceea ce se întâmplă într-un mediu în care o cultură veche tânjeşte după un nou conţinut sau aici, unde natura şi razele minunate, spiritualizate ale soarelui ce strălucesc

deasupra noastră, înconjoară ceea ce, prin eforturile zilnice ale antroposofiei, este înfăptuit. Vom învăţa apoi să recunoaştem spiritul acestor raze de soare şi să ştim că, la apusul soarelui, spiritul care trăieşte în Soare va străluci în inimile noastre. Vom învăţa ce semnificaţie are să observăm Soarele şi spiritul acestuia la miezul nopţii. Iar atunci când vom înţelege spiritul Soarelui, vom vedea cum el a coborât şi cum s-a unit ca viaţă spirituală cu cele mai înalte valori ale timpului nostru. Este necesar ca Impulsul Christos să fie înţeles, ca noi să ştim a spune cine a fost Christos. Omenirea este în această privinţă într-un stadiu incipient însă în proporţie directă cu creşterea percepţiei spirituale, va fi recunoscut treptat modul în care a pătruns Impulsul Christos edificiul acestei lumi.

A simţi în acest mod la inaugurarea unei ramuri a mişcării noastre e adecvat, mai ales atunci când, precum este cazul şi aici, membrii s-au reunit dintr-o dorinţă comună profundă şi au dat acestei ramuri un nume ce se află în strânsă legătură cu întreaga evoluţie a creştinismului, Francisc din Assisi, a cărui viaţă este învăluită de un mister spiritual profund.

Atunci când Christos a coborât pe Pământ, s-a înfăşurat cu întreita corporalitate – fizică, eterică şi astrală – a lui Iisus din Nazareth şi a trăit timp de trei ani în acest înveliş ca Christos sau Spiritul Soarelui. Atunci când a avut loc Misteriul de pe Golgotha s-au petrecut mai multe evenimente. Christos a coborât din înălţimi pe Pământ. Insă pe lângă ceea ce vă este deja cunoscut, a mai avut loc încă ceva. Prin locuirea lui Iisus din Nazareth de către Christos, s-a întâmplat ceva deosebit cu cele trei corpuri ale lui Iisus din Nazareth, în special cu corpul astral şi cel eteric. După depunerea corpurilor lui Iisus din Nazareth, ele au fost păstrate în lumile spirituale, dar multiplicate în

foarte multe copii. Ele nu au fost disipate în lumea eterică sau în cea astrală, ci au continuat să trăiască ca imagini identice în lumile spirituale. Precum sămânţa unei plante, pe care o sădim în pământ, reapare în imaginea multor boabe, în acord cu misterul numărului, astfel existau în lumile spirituale copii ale corpurilor eteric şi astral ale lui Iisus din Nazareth. Şi în ce scop existau ele, dacă luăm în considerare cadrul general al economiei spirituale? Ele existau pentru a fi păstrare şi a servi la progresul universal al rasei umane.

Una din primele individualităţi care a beneficiat de marea posibilitate oferită omenirii de existenţa acestor nenumărate copii ale corpului eteric al lui Iisus a fost *Sfântul Augustin*. Atunci când, după o încarnare anterioară, a coborât din nou pe Pământ, nu i-a fost întreţesut un corp eteric oarecare, ci corpul său eteric a fost întreţesut cu o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. Corpul astral şi Eul erau ale sale, însă în corpul eteric avea o imagine a lui Iisus din Nazareth. El a trebuit să-şi construiască drum prin cultura propriului Eu şi corp astral, însă atunci când a ajuns la corpul eteric, i s-au revelat marile adevăruri, pe care le regăsim în mistica sa. Şi numeroase individualităţi din secolele VI-IX au primit întreţesută corpurilor lor eterice o imagine a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. Multe dintre ele au conceput imaginile creştine care mai târziu au fost glorificare în artă – Madonna, Christos pe Cruce. Aşadar, aceste individualităţi au experimentat în ei înşişi ceea ce experimentaseră oamenii care trăiseră în perioada Misteriului de pe Golgotha.

Din secolul al XI-lea până în secolul al XV-lea a venit timpul pentru ca, la încarnarea anumitor suflete, să le fie întreţesută în corpul lor astral o imagine a corpului astral

al lui Iisus din Nazareth. Multe personalităţi din secolele XI-XIV nu au primit la coborârea pe Pământ doar un simplu corp astral, ci, în timp ce la reîncarnare se forma corpul lor astral, s-a întreţesut cu acesta – sursă a cunoaşterii lor – o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth. De aici au putut aceste personalităţi să proclame marile adevăruri creştine. Căci ei aveau în corpul lor astral o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth însuşi. Unul din cei care avea o asemenea copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth era *Francisc din Assisi*. În vremurile de atunci şi *Elisabeth din Thuringia* avea [în corpul său astral] o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth. De aceea, ei au putut să aducă la cunoştinţă marile adevăruri ale creştinismului ca judecată, cunoaştere logică şi înţelepciune ştiinţifică. Dar ele mai deţineau o capacitate: puteau vieţui sentimentele specifice ale purtării în sine însuşi a corpului astral al lui Iisus din Nazareth.

Acum lăsaţi să acţioneze asupra dumneavoastră întreaga umilinţă, devoţiune, iubire christică ale lui Francisc din Assisi şi astfel vă va cădea un văl de pe ochi. Atunci veţi înţelege cum să îl priviţi, ca pe o persoană supusă erorii – pentru că avea propriul Eu – şi ca pe o mare individualitate, pentru că purta o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth.

Toate sentimentele umile, mistica profundă, întreaga viaţă sufletească şi spirituală ale lui Francisc din Assisi devin comprehensibile în momentul în care cunoaştem acest mister al vieţii sale. Astfel putem vedea în spirit o perspectivă bună pentru viitorul acestei ramuri, atunci când se ridică în lumina călăuzitoare a figurii lui Francisc din Assisi. Aceia care au primit ca şi el graţia şi chemarea de a ghida umanitatea creştină din Occident vor lăsa ca lumina lor spirituală să strălumineze acolo unde se va lucra

în sens spiritual, în toate timpurile. Iar dacă în mod special această ramură Francisc din Assisi va lucra în mod autentic spiritual, fuziunea de gânduri şi sentimente ce iau naştere astfel va fi reflectarea luminii ce armonizează a lui Francisc din Assisi, pe care el a primit-o ca graţie, precum am menţionat deja, prin pătrunderea corpului său astral de cel al lui Iisus din Nazareth. Ceva din această lumină a lui va radia în această ramură.

Lăsând asemenea perspective să fie contemplate de ochiul nostru interior, noi, care ne-am adunat astăzi în această ramură modestă, spre a o consacra, vom lăsa în urma noastră sentimentele corespunzătoare pe care le-am creat împreună. Să privim la lumina lui Francisc din Assisi, să luăm mai departe ceea ce se aprinde în noi în acest moment şi să ne amintim cu astfel de sentimente de această ramură şi de acest moment. Astfel, sentimentele şi gândurile noastre vor plana invizibil deasupra ramurii Francisc din Assisi, în aşa fel încât impulsurile ce se străduiesc din adâncuri spre înălţimi să fie demne de lumina ce vine din afară în interior. Intr-un asemenea moment ne devine clar că suntem aici spre a lucra pentru adevăratele, realele progrese ale timpului nostru. Şi a vieţuit cu siguranţă ceva din conştienţa acestui important progres al prezentului în sufletele fondatorilor acestei ramuri, de vreme ce a apărut necesitatea de a o numi Francisc din Assisi.

Când a avut loc cel mai important punct de răscruce în întreaga noastră evoluţie? Atunci când Christos a coborât pe Pământ. Să privim cu şase sute de ani înaintea acestui eveniment şi cu şase sute de ani după Christos, o perioadă ce se întinde pe douăsprezece sute de ani.

Să privim mai întâi o individualitate atât de importantă, încât toate cuvintele de admiraţie sunt de

prisos, să ne uităm la marele Buddha, care a trăit cu şase sute de ani înaintea lui Christos. Să ne uităm la acel moment în care el a fost condus spre viaţă, însă acolo unde nu ar fi putut să trăiască viaţa pe care trebuia să o aibă. Să luăm în considerare cum îl întâmpină mai întâi un copil neajutorat şi de la această experienţă îşi formează percepţia: Da, există suferinţă atunci când omul intră prin poarta naşterii. Apoi vede un bolnav şi îşi spune: Există suferinţă, boală acolo. Omul este expus la boală pe acest plan fizic. Şi vede un bătrân care nu îşi mai poate mişca membrele şi îşi spune: A îmbătrâni implică suferinţă. Apoi vede un cadavru care trezeşte în el percepţia: Moartea înseamnă suferinţă. Îşi mai formează încă o percepţie: A fi despărţit de ceea ce iubeşti, implică suferinţă. A fi unit cu ceea ce nu iubeşti înseamnă tot suferinţă. A nu obţine ceea ce doreşti este în final suferinţă. Această învăţătură se răspândeşte ca învăţătura marelui Buddha cu şase sute de ani înainte de Christos.

Să avem în vedere un anume moment, în care Buddha păşeşte în lume, vede un cadavru şi stă faţă în faţă cu moartea. Aceasta se întâmpla şase sute de ani înainte. Şi şase sute de ani după Evenimentul de pe Golgotha a luat naştere pentru prima dată imaginea spre care mii de oameni îşi îndreaptă privirea: crucea din lemn pe care atârnă trupul Mântuitorului. Buddha a privit un cadavru, care pentru el personifica suferinţa pământească. Credincioşii comunităţii creştine privesc la un cadavru, şase sute de ani după Christos, şi îl văd ca pe victoria vieţii spirituale asupra morţii, accederea la fericire. Astfel vedem cum era privit un cadavru de către marii învăţaţi cu şase sute de ani înainte de Christos şi de către o comunitate de credincioşi la şase sute de ani după Evenimentul de pe Golgotha.

Ce ne spune Evenimentul Christic despre celelalte declaraţii asupra suferinţei? Este naşterea suferinţă, aşa cum a afirmat Buddha? Privind spre Christos, oamenii care îl înţeleg într-adevăr îşi spun: prin naştere păşim în această existenţă, care a fost considerată demnă de a-L purta pe Christos. Suntem născuţi într-o viaţă în care ne putem uni cu Christos. Boala nu înseamnă suferinţă, atunci când Christos este înţeles. Oamenii vor învăţa să înţeleagă din Impulsul lui Christos ceea ce, din spirit, creează sănătate. Boala va fi vindecată într-o manieră spirituală prin intermediul celei mai interiorizate, creştine vieţi. Prin moartea faţă de lumea exterioară, noi suntem asiguraţi că ceea ce am dobândit în conexiune cu Impulsul lui Christos va fi purtat în toate vieţile următoare.

Moartea ne apare, prin aceea că a fost învinsă de Christos, drept ceva care ne conduce în lumile spirituale. Noi învăţăm să înţelegem moartea, în însemnătatea sa pentru lumile spirituale, prin Impulsul Christic.

Şi nu mai este posibil a spune că separarea de ceea ce iubim este suferinţă, întrucât forţa christică ne va uni cu tot ceea ce dorim să iubim, ca un suflet de altul, iar pe cei care se iubesc îi va apropia şi mai mult. Suferinţa ce ar putea apărea prin separarea celor care se iubesc este depăşită prin Christos.

Dacă învăţăm să iubim toţi oamenii nu vom mai interpreta lumea ca şi când a fi unit cu ceea ce nu iubim înseamnă suferinţă. Să învăţăm să iubim fiecare făptură după felul său de a fi. Iar atunci când limitările lumii fizice sunt îndepărtate, când încep să curgă izvoarele spirituale, dorinţele noastre vor deveni atât de purificate, încât putem lua parte la ceea ce sufletul nostru este destinat să primească. Izvoarele spirituale pot curge prin Impulsul-Christos. Oamenii care se vor bucura să primească în

spiritul lui Christos ceea ce cer, vor avea dorinţele purificate.

Astfel s-a fundamentat prin Impulsul lui Christos noua viaţă spirituală, pe lângă cea veche. Atât de profund a fost progresul în viaţa spirituală, înainte şi după Impulsul lui Christos.

Aşa ceva simte cel care se transformă într-unul dintre cei mai ardenţi şi fericiţi adoratori şi mesageri ai Impulsului Christic [Francisc din Assisi – *n.tr.*], al cărui nume a fost dat unui grup, în care viaţa spirituală va fi cultivată. Fie ca acest nume să fie de bun augur, pentru ca în această ramură să se lucreze în adevăratul spirit al timpului nostru, în mod adecvat înţeles, aşa cum este necesar pentru fiecare progres pe care l-am creat în sufletele noastre.

Fie ca sentimentele tuturor celor care am venit astăzi aici, pentru a inaugura această ramură, să se unească cu acest spirit, pentru a ne uni în mod frăţesc cu cei care lucrează aici, depunând străduanii serioase, antroposofice, pentru ca viaţa spirituală să germineze în mijlocul copacilor, al pădurii, al germenilor plantelor, al naturii înseninate. Indiferent dacă afară razele luminoase ale Soarelui anunţă ceea ce în natură este frumos, minunat sau dacă sunt nămeţi, ori norii groşi întunecă lumina fizică, exterioară a Soarelui, fie ca în toate timpurile, în care natura se înnoieşte sau în care poartă haina sumbră, spiritul unei vieţi superioare să domnească mereu aici, în folosul acestei ramuri, al celor care conduc spiritualitatea şi tânjesc după ea.

Cu acestea să inaugurăm Ramura Francisc din Assisi din adâncul inimilor noastre. Fie ca ea să îşi continue munca în spiritul în care a început, prin forţa spirituală a Maestrului Adevărului şi Armoniei Sentimentelor, care

acţionează în fiecare ramură. Fie ca el să acţioneze mai departe în spiritul bun în care s-a numit purtătorul strălucitor al lui Christos.

Spirite bune vor guverna această ramură. Ea va deveni unul dintre centrele cu genul de viaţă, care este în mod clar necesar în timpurile noastre, spre a pune seminţele pentru ceea ce viitorul îndepărtat va avea drept nevoi.

Fie ca cei care acum vor fi nevoiţi să lucreze aici singuri să primească forţă pentru mai departe din ceremonia de astăzi, la care atât de mulţi prieteni oneşti, unanimi, şi-au unit sentimentele cu ale lor! Apoi viaţa spirituală cultivată aici va curge înapoi spre toţi cei implicaţi. Iar unul dintre izvoare să curgă împreună în marea armonie a vieţii antroposofice. Gânduri ce îşi au originea aici le vor întâmpina pe ale noastre, precum gândurile noastre vor curge aici din locuri îndepărtate. Această armonie este precum un înveliş exterior al spiritualităţii, iar spiritualitatea trebuie să treacă prin evoluţia umană precum o respiraţie spirituală a aerului, dacă forţe pozitive conduc omenirea.

Fie ca această ramură deschisă în cel mai propriu sens al cuvântului să devină un teren al activităţii pe care să ne putem aşeza dorinţele întotdeauna cu aceeaşi iubire şi satisfacţie interioară precum în cadrul ceremoniei de inaugurare de astăzi.

VI. FOCUL MACROCOSMIC ŞI MICROCOSMIC. SPIRITUALIZAREA RESPIRAŢIEI ŞI A SÂNGELUI

Köln, 10 aprilie 1909

Unul dintre cele mai inspirate spirite ale timpurilor moderne, Goethe, a ştiut să descrie într-un mod emoţionant forţa şi puterea sunetelor specifice Paştilor, cele ale clopotelor de Paşti. Goethe îl ilustrează pe reprezentantul străduinţei omenirii, pe Faust, care ajunge la limita existenţei pământeşti şi ne arată cum sunetele clopotelor de Paşti, similare cu lumina sărbătorii pascale, pot, chiar şi în inima acestui căutător al morţii, să învingă gândurile sale cu privire la moarte, impulsul morţii.

Goethe ne pune în lumină impulsul interior al sunetelor de Paşti, impuls care a parcurs întreaga evoluţie a omenirii. Iar într-un viitor nu foarte îndepărtat, când omul, printr-o aprofundare spirituală înnoită, va înţelege că sărbătorile au rolul de a ne conecta sufletele la tot ceea ce vieţuieşte şi ţese în univers, va simţi într-un mod nou cum sufletul se extinde în aceste zile de început de primăvară, pentru a înţelege felul în care izvoarele vieţii spirituale ne pot elibera de lumea materială, de limitele existenţei ce este legată de materie.

În special în perioada Paştilor va învăţa sufletul omenesc în modul cel mai puternic să simtă credinţa de nezdruncinat care este revărsată în el, fapt ce arată că în interiorul oamenilor locuieşte un izvor al existenţei eterne, divine, care ne eliberează de toate limitările şi ne permite să devenim una cu sursa existenţei universale, fără a ne pierde pe noi înşine. Putem găsi o nouă viaţă în această sursă, în fiecare moment, cu condiţia de a ajunge la cunoaşterea ei prin iluminare. Ceea ce constituie esenţa

adevărată a Paştilor nu este nimic altceva decât un simbol exterior al celui mai profund eveniment trăit de omenire, al misteriului creştin. Şi astfel simţim la sărbătoarea pascală din prezent ca şi când în festivităţile şi manifestările exterioare ar fi prezent un simbol pentru adevărurile pe care omenirea le putea doar descoperi la începutul evoluţiei sale pe Pământ, cât şi pentru cunoaşterea care le era accesibilă doar prin profunzimile misteriilor sacre. Acolo unde oamenii au sărbătorit ceea ce numim Paşti – şi a fost sărbătorit în sens larg de vechile popoare – vedem cum acestea au înflorit din Misteriile sacre. Şi peste tot au evocat ideea şi convingerea că viaţa care este trăită în spirit poate învinge moartea. Indiferent în ce mod a devenit sufletul uman convins de acest adevăr, substanţa convingerii era proclamată, în timpurile străvechi, din profunzimile misteriilor sfinte.

Însă progresul evoluţiei umane constă tocmai în faptul că ceea ce în centrele sacre era considerat secret, ca şi înţelepciunea acestora sunt în prezent din ce în ce mai mult accesibile tuturor oamenilor, devenind astfel un bun comun al omenirii. De aceea festivităţile de astăzi şi de mâine sunt dedicate observării şi prezentării modului în care această idee, convingere, acest sentiment, a câştigat în cursul evoluţiei omeneşti din ce în ce mai mult teren, extinzându-se de la câţiva cunoscători în timpurile străvechi, la cercuri largi de oameni. Astăzi dorim să privim trecutul pentru ca mâine să prezentăm sentimentele pe care le au oamenii prezentului în privinţa Paştilor.

Trebuie totuşi, întrucât Sărbătoarea de Paşte reprezintă celebrarea învierii spiritului omenirii, să dăm dovadă de seriozitate în observaţiile noastre interioare, pentru a putea pătrunde o asemenea înţelepciune, care,

într-un anumit mod, ne poate conduce pe cele mai înalte culmi ale observării spiritual ştiinţifice.

Sărbătorile noastre pascale creştine sunt numai una dintre multele forme ale omenirii de a celebra Paştele, iar ceea ce înţelepţii au afirmat despre depăşirea morţii prin viaţă provine din cele mai puternice şi mai profunde convingeri, din cele mai adânci fundamente ale înţelepciunii, ale căror conţinuturi au fost încifrate în simbolurile sărbătorilor pascale, la care vom găsi peste tot elemente care să trezească în noi o înţelegere a Paştilor, a celebrării învierii spiritului. O legendă orientală frumoasă şi profundă ne povesteşte următoarele:

Marele învăţător al Orientului, Shakyamuni, Buddha, a făcut fericite ţinuturile orientale cu înţelepciunea sa, care era preluată din izvoarele primordiale ale existenţei spirituale, iluminând astfel inimile omenirii cu profundă fericire. Shakyamuni a păstrat pentru oameni, până în perioadele ulterioare, înţelepciunea străveche a lumilor divin-spirituale, care reprezenta binecuvântare pentru inimile umane, în timpurile în care omul era încă capabil de a vedea în lumile spirituale. Buddha a avut un discipol important, Kashyapa, care i-a putut cuprinde înţelepciunea, în timp ce discipolii ceilalţi erau mai mult sau mai puţin capabili să o înţeleagă. Kashyapa a fost unul dintre cei mai mari iniţiaţi ai învăţăturii lui Buddha şi cel mai important succesor al său. Legenda ne spune: Când Kashyapa a ajuns pe pragul morţii şi când, datorită maturităţii sale, era pregătit să intre în Nirvana, a mers pe un munte stâncos şi s-a adăpostit într-o peşteră. Acolo a rămas trupul său după moarte, fără a întră în stare de putrefacţie. Doar iniţiaţii cunoşteau acest mister şi locul în care se afla trupul marelui iniţiat, al lui Kashyapa. Buddha prezisese venirea marelui său urmaş, al lui Maitreya-

Buddha, ce urma să devină noul învăţător şi conducător al omenirii şi care, când va fi atins zenitul a ceea ce va fi avut de împlinit în existenţa pământească, va căuta peştera iluminatului Kashyapa, îi va atinge cu mâna dreaptă trupul neputrezit şi din Ceruri va coborî un foc minunat, în care trupul neputrezit al marelui iluminat, al lui Kashyapa, se va înălţa de la o existenţă pământească la una spirituală.

Acestea ne sunt relatate de marea legendă a Orientului, probabil într-o oarecare măsură de neînţeles pentru Occident. Şi ea menţionează o înviere, o transcendere a existenţei pământeşti, o depăşire a morţii, care este de aşa manieră condusă, încât forţele de distrugere ale Pământului nu pot acţiona asupra cadavrului iluminat, purificat al lui Kashyapa. Iar atunci când marele iniţiat vine şi îl atinge cu mâna, focul mirific îl ridică spre sferele cereşti.

Tocmai diferenţele dintre această legendă a Orientului şi ceea ce cunoaştem drept conţinuturi ale Paştelui creştin, occidental, ne oferă o posibilitate de a ajunge la o înţelegere profundă a sărbătorilor pascale. Există în această legendă o înţelepciune primordială, de care nu ne putem apropia decât treptat. Şi astfel ne putem întreba: De ce acolo Kashyapa, spre deosebire de Mântuitor – aşa cum ne este revelat în Paştele creştin – nu poate fi învingător asupra morţii după trei zile? De ce aşteaptă cadavrul neputrezit al iniţiatului oriental un timp îndelungat, până când va fi condus spre înălţimile cereşti printr-un foc minunat?

Astăzi putem lăsa doar să rezoneze profunzimea care se află în asemenea fenomene. Numai treptat vom dobândi o idee despre înţelepciunea exprimată în asemenea legende profunde. Tocmai faţă de astfel de sărbători este necesar să păstrăm o distanţă modestă şi plină de respect

şi să învăţăm, prin celebrarea sărbătorilor, a ne ridica gradual conştienţa la înălţimile înţelepciunii. Nu trebuie să dorim a cuprinde imediat înţelesul acestor legende cu intelectul nostru arid. Adevărata înţelegere va fi atinsă atunci când ne apropiem într-un asemenea mod de aceste adevăruri, încât să ne maturizăm întâi senzaţiile şi sentimentele, pentru ca mai apoi să ne apropiem de marile adevăruri, pe care să le cuprindem cu zel şi cu multă căldură.

Pentru omenirea actuală stau la orizontul spiritului două adevăruri, ca străluciri puternice, simboluri înrudite intim unul cu celălalt. Există două puncte de reper pentru cei aflaţi pe calea dezvoltării, pentru omenirea aflată în acest stadiu de dezvoltare, ce se străduieşte în domeniul spiritului.

Ca prim simbol apare rugul în flăcări al lui Moise, iar ca al doilea, focul ce ia naştere din fulgerul şi tunetul din Sinai şi prin care îi este revelat lui Moise mesajul: „Eu sunt Eu Sunt-ul".

Cine este această fiinţă spirituală, care i s-a revelat atunci lui Moise, care îi vorbeşte în ambele apariţii?

Cel care pătrunde mesajul creştinismului în sens spiritual, înţelege şi cuvintele care îi vestesc lui Moise cine este fiinţa care apare întâi în rugul în flăcări, apoi pe Muntele Sinai, în fulger şi tunet şi care îi pune în faţa sufletului cele zece porunci. Scriitorul Evangheliei după Ioan însuşi ne spune că Moise a proorocit venirea lui Iisus Christos, iar Evanghelistul Ioan îl lasă expres să indice acele locuri din Biblie unde forţa din rugul în flăcări şi mai târziu din focul de pe Muntele Sinai se anunţă pe ea însăşi ca fiind Fiinţa ce mai târziu va fi numită Christos. Nici o altă divinitate în afara lui Christos nu poate fi prezentată prin

cuvintele pe care El însuşi i le rosteşte lui Moise: „Eu sunt Eu Sunt-ul”.

Acel Dumnezeu, care apare mai târziu în trup omenesc şi care a confruntat omenirea cu Misteriul de pe Golgotha, domneşte invizibil după ce s-a anunţat el însuşi în elementul foc al naturii, în focul rugului în flăcări şi în cel al fulgerului de pe Sinai. Şi Vechiul şi Noul Testament pot fi înţelese numai când se cunoaşte faptul că Dumnezeul care s-a vestit lui Moise este Christos, cel care va umbla printre oameni. Astfel Dumnezeu, care trebuie să aducă salvarea omenirii, se anunţă într-un mod în care nicio fiinţă în formă umană nu ar fi capabilă. El apare în elementul foc al naturii, întrucât în acest element trăieşte Christos. Ceea ce reprezintă esenţa Sa divină se face cunoscută în multe forme. Aceeaşi fiinţă care domneşte de-a lungul întregii Antichităţi îşi face apariţia în mod vizibil prin Evenimentul din Palestina.

Să privim înapoi spre Vechiul Testament şi să ne întrebăm: Cui se închină cu adevărat vechiul popor evreu? Cine este Dumnezeul său? Membrii centrelor misteriale ebraice erau conştienţi că se închină lui Christos şi L-au recunoscut pe El în Cel ce rosteşte cuvintele „Spune poporului meu: Eu sunt Eu Sunt-ul”. Dar chiar şi atunci când nimic din toate acestea nu ar fi fost cunoscute, faptul că în ciclul nostru de evoluţie Dumnezeu se vesteşte prin foc, ar fi, pentru o persoană capabilă să pătrundă misterele profunde ale naturii, o dovadă suficientă spre a recunoaşte că zeitatea care se anunţă prin rugul în flăcări este identică cu cea de pe Muntele Sinai şi cu cea care a venit din înălţimile spirituale pentru a împlini Misteriul de pe Golgotha prin coborârea în trup omenesc. Există o corelaţie plină de mister între focul care este aprins de elementele naturii şi cel care pulsează ca temperatură în sângele

nostru. Am scos în evidenţă deseori, în ştiinţa spiritului, că omul este un microcosmos, care se juxtapune marelui Univers, Macrocosmosului. De aceea, atunci când percepem lucrurile în modul potrivit, procesele interioare ale fiinţei umane trebuie să corespundă proceselor exterioare ale universului. Fiecărui proces interior trebuie să îi putem găsi corespondentul exterior. Dacă vrem să înţelegem sensul acestor afirmaţii trebuie să pătrundem în profunzimile ştiinţei spiritului. Aici atingem marginea unui mister foarte adânc, al unui mare adevăr, care ne răspunde la întrebarea: Ce anume din lumea exterioară corespunde originii gândirii umane în noi?

Omul este singura fiinţă cu adevărat gânditoare de pe Pământ. Prin gândirea sa, el experimentează o lume care îl conduce dincolo de Pământ. În forma în care se aprind în sufletul uman, gândurile nu mai sunt trăite de nici o altă fiinţă pământească. Ce ia naştere, ce are loc în noi, când cel mai simplu sau mai minunat gând se iveşte în noi? Atunci când lăsăm gândurile să treacă prin sufletul nostru acţionează în noi simultan corpul astral şi Eul. Sângele este expresia exterioară a Eului nostru, iar sistemul nostru nervos, mai exact ceea ce numim viaţă în sistemul nostru nervos, expresia corpului nostru astral. Gândurile noastre nu ar apărea niciodată în sufletele noastre dacă nu ar exista o conlucrare a Eului şi corpului astral, dând astfel naştere unei funcţionări interdependente între sânge şi sistemul nostru nervos. Ştiinţa din viitor a umanităţii va fi cândva uimită de teoria ştiinţifică actuală, conform căreia gândurile îşi au originea exclusiv în sistemul nostru nervos. Această credinţă este eronată, deoarece procesul responsabil de apariţia gândurilor trebuie văzut ca o interacţiune dinamică între sânge şi sistemul nervos.

Când sângele, focul nostru interior, şi sistemul nervos, aerul nostru interior, conlucrează astfel, se aprind gândurile în noi. Şi naşterea gândului în interiorul sufletului corespunde tunetului în Cosmos. Când fulgerul se aprinde în atmosferă, iar focul şi aerul interacţionează generând tunetul, are loc în lumea exterioară acelaşi fenomen care corespunde procesului producerii de focul sângelui şi activitatea sistemului nostru nervos a tunetului interior, ce îşi găseşte apoi ecoul în gând, deşi uşor, liniştit şi imperceptibil. Fulgerul ce apare în nori reprezintă pentru noi căldura sângelui, iar aerul, cu toate elementele pe care le conţine în univers, corespunde cu tot ceea ce trece prin sistemul nostru nervos. Şi precum fulgerul în interacţiune cu elementele produce tunetul, interacţiunea dintre sânge şi nervi produce gândurile ce trec prin sufletul nostru. Dacă ne uităm afară, în lume, vedem fulgerul aprinzându-se în formaţiunile aerului şi auzim tunetul care se descarcă. Şi apoi privim în sufletul nostru şi simţim căldura interioară, ce pulsează în sânge şi viaţa, care străbate sistemul nostru nervos. Apoi percepem gândurile, care trec prin noi, şi ne spunem: ambele fenomene, cel exterior şi cel interior, sunt identice.

Aceste procese sunt reale şi adevărate! Deşi noi gândim în interiorul nostru, tunetul ce se descarcă în cer nu este doar un fenomen exterior, material. O astfel de credinţă ar fi valabilă numai pentru mitologia materialistă. Însă cel care vede existenţa materială ca pe o ţesere şi radiere continuă a fiinţelor spirituale, va privi spre cer, va observa fulgerul, va auzi tunetul descărcându-se şi aceste fenomene vor fi pentru el un indiciu real al gândirii lui Dumnezeu în elementul foc, a intenţiei Sale de a ni se revela astfel. Acesta este Dumnezeul invizibil, care ţese şi radiază în Univers, care îşi are căldura în fulger, nervii în

aer şi gândurile în descărcarea fulgerului. El i-a vorbit lui Moise în rugul în flăcări şi pe Muntele Sinai, în focul fulgerului.

Aceleaşi elemente care se găsesc în Macrocosmos drept foc şi aer îşi au oglindirea în om, în microcosmos, ca sânge şi nervi, iar fulgerul şi tunetul din Macrocosmos sunt în oameni reprezentate de gânduri. Şi Dumnezeul văzut şi auzit de Moise în rugul arzând şi în focul fulgerului de pe Muntele Sinai a apărut drept Christos în sângele, în trupul omenesc al lui Iisus din Nazareth. Prin aceea că El gândeşte ca un om în corp omenesc, influenţa Lui ca mare model pentru evoluţia omenirii se extinde pe o perioadă foarte îndepărtată în viitor.

Astfel se întâlnesc cei doi poli ai evoluţiei omenirii: Dumnezeul macrocosmic de pe Sinai, care se vesteşte în tunet şi focul fulgerului, şi acelaşi Dumnezeu macrocosmic, încarnat în fiinţa omenească din Palestina.

Misteriile sublime ale omenirii sunt derivate din cea mai profundă înţelepciune. Ele nu sunt legende inventate, ci adevăruri adânci. Însă avem nevoie de toate mijloacele ştiinţei spiritului pentru a dezvălui misterele care sunt ţesute în jurul acestui adevăr. Ce fel de impuls a primit omenirea prin marele său model, prin fiinţa care a coborât pe Pământ şi s-a unit cu imaginile microcosmice, ale elementelor naturii, ce sunt prezente în trupul omenesc, prin Fiinţa lui Christos?

Să privim încă o dată profeţiile popoarelor străvechi. Toate, până la cele din trecutul foarte îndepărtat al epocii atlanteene, au ştiut cu siguranţă cum va arăta evoluţia omenirii. Peste tot, în toate centrele de misterii, a fost proclamat ceea ce susţine astăzi ştiinţa spiritului: Omul este alcătuit din patru corporalităţi: corpul fizic, corpul eteric, corpul astral şi Eul, însă el se poate înălţa pe niveluri

superioare ale existenţei sale, atunci când, prin acţiunea Eului său, transformă corpul astral în Sine Spirituală sau Manas, pe cel eteric în Spiritul Vieţii sau Buddhi, iar pe cel fizic îl spiritualizează în Omul Spirit sau Atman. Toate mădularele acestui corp fizic trebuie spiritualizate treptat în viaţa noastră pe Pământ, astfel încât, tot ceea ce a făcut ca omul să fie ceea ce este, să fie profund spiritualizat prin emanaţia respiraţiei divine. Şi pentru că spiritualizarea corpului fizic începe cu cea a respiraţiei, trupul fizic transformat, spiritualizat este numit Atma sau Atman, de la care provine cuvântul german *Atem (*ce semnifică respiraţie – *n.tr.*). Profeţiile Vechiului Testament ne spun că omul, la începutul existenţei sale pe Pământ, a primit respiraţia vieţii, şi toate curentele de înţelepciune au perceput în respiraţia vieţii ceea ce omul trebuie să spiritualizeze treptat. El l-au văzut de asemenea pe Atman ca pe o îndumnezeire a respiraţiei, ca pe idealul măreţ, spre care omul trebuie să tindă, astfel încât să fie impregnat cu respiraţia spirituală a aerului.

Însă trebuie spiritualizat în om mai mult de atât. Atunci când întregul corp fizic este spiritualizat, nu numai respiraţia, şi ceea ce este înnoit prin respiraţie, sângele, imaginea Eului, devine spiritualizat. Sângele trebuie impregnat cu un impuls puternic spre spiritual. Creştinismul le-a adăugat la vechile misterii pe cele ale sângelui, ale focului ce este închis în om. Vechile misterii afirmă că omul a coborât pe Pământ, în forma sa pământească actuală, din înălţimile spirituale. El şi-a pierdut esenţa spirituală şi s-a înfăşurat într-o corporalitate, însă trebuie să se întoarcă la spiritualitate, să se lepede de învelişul fizic şi să se înalţe spre o existenţă spirituală.

Atâta vreme cât Eul uman, ce îşi are expresia exterioară în sânge, nu ar fi fost atins de un impuls ce se găseşte pe Pământ, religiile nu ar fi putut predica aşa-numita forţă proprie de salvare a Eului uman. Astfel ne este descris modul în care marile fiinţe spirituale, marile avatare, coboară pe Pământ şi, la răstimpuri, când omenirea are nevoie de ajutor, se încarnează în trupuri omeneşti. Acestea sunt fiinţe care nu au o necesitate pentru propria evoluţie în a se întrupa, întrucât ele şi-au încheiat dezvoltarea umană într-un ciclu anterior al lumii. Ele vin doar pentru a oferi ajutor oamenilor. Spre exemplu, când omenirea are nevoie de ajutor, coboară din timp în timp într-o existenţă pământească marele zeu Vishnu. Krishna, una dintre încarnările lui Vishnu, vorbeşte despre el însuşi, explicând în mod clar care este esenţa unui avatar. În poemul divin *Bhagavad Gita*, explică el însuşi ce este. Acolo avem cuvintele minunate, pe care Krishna, în care trăieşte Vishnu ca avatar, le rosteşte despre el: „Eu sunt spiritul creaţiei, începutul, mijlocul şi sfârşitul ei; Eu sunt între stele Soarele, între elemente, focul, între ape, marele ocean, între şerpi, şarpele etern. Eu sunt fundamentul lumilor."

Nu se poate proclama mai frumos, mai minunat decât în aceste cuvinte, atotputernica divinitate. Zeitatea pe care Moise o vede în elementul foc nu ţese şi radiază numai lumea macrocosmică, ci poate fi găsită şi în interiorul fiinţei umane. De aceea Fiinţa Krishna trăieşte în tot ceea ce este omenesc, ca mare ideal, spre care omul se străduieşte să evolueze. Şi atunci când, precum a încercat înţelepciunea străveche, respiraţia umană va putea fi spiritualizată prin impusul pe care îl preluăm din Misteriul de pe Golgotha, vom dobândi principiul mântuirii cu ajutorul a ceea ce vieţuieşte în noi. Toate avatarele au

salvat omenirea prin forţe pe care le-au emanat din înălţimile spirituale spre Pământ. Însă Avatarul Christos a mântuit-o prin ceea ce El însuşi a extras din forţele omenirii şi ne-a arătat cum puterile mântuirii, ale biruirii materiei prin spirit pot fi găsite în noi înşine.

Chiar şi un iluminat precum Kashyapa, în pofida spiritualizării respiraţiei sale şi a neputrezirii corpului său, nu putea avea parte încă de o mântuire completă. Corpul neputrezit a trebuit să rămână în peştera secretă, până când va fi fost ridicat de Maitreya-Buddha. Numai atunci când trupul fizic a fost atât de spiritualizat de către Eu, încât Impulsul lui Christos să poată curge prin el, nu mai este nevoie de minunatul foc cosmic pentru a atinge mântuirea, ci de cel ce curge sinuos în interiorul propriu al omului. De aceea putem să folosim lumina ce radiază prin Misteriul de pe Golgotha pentru a ilumina o asemenea legendă profundă precum cea despre Kashyapa.

La început lumea este pentru noi sumbră şi plină de enigme, pe care o putem compara cu o cameră întunecoasă, în care se află multe obiecte splendide, ce nu ne sunt vizibile imediat ce pătrundem acolo. Când însă aprindem o lumină, ne apare întreaga minunăţie a obiectelor din cameră şi tot ceea ce ele reprezintă. Acelaşi lucru este valabil şi pentru omul care se străduieşte spre înţelepciune. El se străduieşte la început în întuneric. Se uită în lume, spre trecut şi viitor, şi nu poate vedea la început decât întuneric. Insă atunci când lumina ce vine de pe Golgotha este aprinsă, totul, până în cel mai îndepărtat trecut şi viitor, este iluminat, întrucât tot ceea ce este material a luat naştere din spirit, ce va învia din nou din materie. A exprima această certitudine este sensul celebrării de astăzi a sărbătorii Paştilor o sărbătoare ce se află în relaţie cu evenimentele lumii. Omenirea trebuie să

realizeze ce poate dobândi prin ştiinţa spiritului: dacă sufletul uman, prin dobândirea cunoaşterii asupra misteriilor existenţei, poate atinge un sentiment viu pentru misteriile Universului la ocazii simbolice precum Paştele, va simţi şi ceva din ceea ce înseamnă să trăieşti nu numai în propria existenţă limitată, ci împreună cu tot ceea ce străluceşte în stele, ce luminează în Soare, ce vieţuieşte în Univers. Sufletul se va simţi extinzându-se în Univers. El va deveni din ce în ce mai spiritual prin vieţuirea sa în Univers.

Clopotele spirituale de Paşti îşi găsesc ecourile în inimile noastre, simbolizând faptul că trebuie să trecem de la o viaţă omenească la una universală prin înviere. Iar atunci când le auzim, ne vom pierde toate îndoielile cu privire la lumea spirituală şi vom fi siguri că moartea în cadrul materiei nu ne poate afecta. Atunci când înţelegem aceste clopote spirituale de Paşti, ne vom întoarce la o viaţă în spirit.

VII. EVENIMENTUL DE PE GOLGOTHA. FRĂŢIA SFÂNTULUI GRAAL. FOCUL SPIRITUALIZAT

Köln, Duminica Paştilor, 11 aprilie 1909

Un avantaj imediat oferit de simbolurile semnificative ale timpului, precum şi cel al sărbătorii Paştilor, este acela că ne fac inimile şi sufletele capabile de a pătrunde din ce în ce mai profund tainele umane şi natura umană. În acest sens, să ne aducem în faţa ochiului spiritual legenda orientală care ne-a iluminat ieri sufletele, prin aceea că ne-a oferit noţiuni ce pot dezlega ceva din natura şi tainele

umane: legenda lui Kashyapa, marele înţelept şi discipolul iluminat al lui Shakyamuni, care a cuprins întreaga înţelepciune a Orientului într-o imagine grandioasă şi un impuls extraordinar către acţiune. În legătură cu el s-a spus, pe bună dreptate, că niciunul dintre succesorii săi nu a fost nici pe departe capabil să păstreze ceea ce el a reuşit să extragă din izvoarele adânci ale înţelepciunii lui Shakyamuni şi să dea, ca ultim reprezentant al înţelepciunii străvechi, omenirii.

Legenda continuă astfel. Pe când Kashyapa era în pragul morţii şi se apropia de Nirvana, a mers într-o peşteră din munte. Acolo a murit, conştient fiind, corpul său fizic rămânând într-o stare de neputrezire şi de găsit doar pentru cei care, prin iniţiere, deveniseră suficient de maturi pentru a pătrunde asemenea mistere. În timp ce trupul neputrezit al lui Kashyapa se afla în mod misterios în peştera din munte, a fost prevestit că un nou mare predicator al înţelepciunii primordiale va apărea sub forma lui Maitreya-Buddha, care, când va ajunge la apogeul existenţei sale pământeşti, va merge la peşteră, acolo unde se află trupul lui Kashyapa. Maitreya-Buddha va atinge acest trup cu mâna sa dreaptă şi un foc minunat va coborî atunci din Univers, care va învălui corpul neputrezit al lui Kashyapa şi îl va purta spre lumile superioare spirituale.

Astfel aşteaptă popoarele orientale, care înţeleg o asemenea înţelepciune, reapariţia lui Maitreya-Buddha şi acţiunea sa asupra trupului neputrezit al lui Kashyapa. Vor avea loc aceste două evenimente? Va apărea Maitreya-Buddha? Şi dacă o va face, vor fi ridicate rămăşiţele neputrezite ale lui Kashyapa prin focul minunat, ceresc? Vom fi capabili să dobândim o imagine a înţelepciunii profunde care este încifrată în această legendă, atunci când căutăm focul minunat care a preluat rămăşiţele lui

Kashyapa cu ajutorul sentimentelor noastre sincere specifice Paştilor.

Am văzut ieri modul în care divinitatea se revelează în doi poli: pe de o parte prin focul luminos macrocosmic, pe de altă parte prin focul microcosmic al sângelui. Am observat cum Christos s-a anunţat lui Moise în rugul în flăcări şi pe Sinai, în tunet şi fulger. Nici o altă putere decât Christos nu a vorbit către el „Eu sunt Eu Sunt-ul" şi nu a dat cele zece porunci în forma fulgerului de pe Sinai. Prin aceasta s-a pregătit El [...manifest – lipsă în text]. Apoi a apărut El la polul microcosmic, în Palestina. In focul ce viețuiește în sângele nostru se află acelaşi Dumnezeu care s-a revelat în focul ceresc şi care apoi s-a încarnat în trup omenesc, în Misteriul din Palestina, pentru a pătrunde cu puterea Sa sângele omenesc, în care se află focul omenesc. Când urmărim consecinţele acestui eveniment şi ceea ce semnifică el pentru existenţa pământească, vom găsi focul aprins care va prelua rămăşiţele lui Kashyapa.

Toate procesele de evoluţie au drept caracteristică faptul că lucrurile de natură materială se spiritualizează treptat. În focul material al rugului în flăcări şi pe Sinai îi apare lui Moise un semn exterior al puterii divine. Însă prin Evenimentul Christie acest foc este spiritualizat. Şi după ce Puterea-Christos a pătruns Pământul, cine vede focul spiritual ce arde? Cine îl poate percepe? Ochiul spiritual, care a fost deschis şi trezit prin Impulsul lui Christos şi care vede acest foc senzorial, al rugului în flăcări, spiritualizat. Şi după ce Impulsul lui Christos a trezit ochiul spiritual al oamenilor, acest foc a acţionat şi într-un mod spiritual asupra lumii noastre.

Când a fost acest foc perceput din nou? Atunci când ochiul interior, devenit iluminat şi clarvăzător, al lui Saul, L-a văzut pe drumul spre Damasc, strălucind în focul

ceresc, pe Cel care împlinise Misteriul de pe Golgotha. Astfel, atât Pavel, cât şi Moise L-au văzut pe Christos. Lui Moise i s-a arătat în focul material – în rugul arzând şi în focul fulgerului de pe Sinai – şi a putut fi sigur interior că Cel care i-a vorbit era Christos. Însă ochiului iluminat al lui Pavel i s-a arătat Christos prin focul spiritual. Precum materia şi spiritul depind unul de celălalt în devenirea lumii, există în procesul de evoluţie a lumii o legătură între focul misterios, material, al rugului în flăcări, al celui de pe Muntele Sinai şi minunata revelaţie a lui Saul, sub forma focului din nori, care îl transformă în Pavel. Ce a avut loc prin acest eveniment pentru întregul proces de devenire a lumilor?

Să privim în trecut la numeroşii binefăcători şi mântuitori ai omenirii, ce erau expresia exterioară a avatarilor, a puterilor spiritual-divine, care au coborât în diferite epoci din lumile spirituale şi au luat formă umană, precum Vishnu, Krishna şi alţii. Ei erau nevoiţi să îşi facă apariţia pentru ca omenirea să îşi găsească, cu ajutorul lor, drumul înapoi spre lumile spirituale. În epoca precreştină, omenirea avea nevoie de forţele spiritual-divine, care coborau pentru a găsi acest drum. Însă prin împlinirea Misteriului de pe Golgotha, omenirii i s-a oferit capacitatea de a găsi în propria interioritate forţele necesare pentru a se ridica şi a se conduce spre lumile spirituale. Christos a coborât mult mai adânc decât orice alt conducător al lumii şi al omenirii, întrucât el nu a adus numai forţele spirituale într-un corp omenesc, ci a spiritualizat şi corpul pământesc de aşa manieră, încât a devenit posibil pentru om să îşi găsească, cu ajutorul acestor forţe, drumul înapoi către lumile spirituale. În trecut, binefăcătorii omenirii se folosiseră de forţele divine. Christos, însă, s-a folosit de forţele omeneşti pentru a mântui omenirea. Prin această

faptă, au fost aşezate în faţa sufletelor noastre forţe în potenţialul lor primordial. Ce s-ar fi întâmplat pe Pământul nostru dacă nu ar fi apărut Christos? Această întrebare serioasă şi profundă vrem să ne-o adresăm astăzi.

Indiferent cât de mulţi binefăcători ar fi coborât din lumile spirituale, ar fi găsit jos numai oameni atât de adânciţi în materie, atât de scufundaţi în material, încât puterile pur spiritual-divine nu ar fi fost capabile să îi ridice din această materie lipsită de sfinţenie şi puritate. Iar înţelepţii Orientului priveau profund dezamăgiţi şi întristaţi spre viitor, pe care îl vedeau astfel: Maitreya-Buddha va apărea pentru a înnoi înţelepciunea primordială, însă nu va exista niciun discipol care să o poată primi. Iar dacă evoluţia lumii ar fi continuat în acest mod, Maitreya-Buddha ar fi predicat unor urechi surde şi nu ar fi fost înţeles de oamenii care erau complet afundaţi în materie. Ceea ce ar fi devenit atât de material pe Pământ ar fi condus la putrezirea corpului fizic al lui Kashyapa, astfel încât Maitreya-Buddha nu ar mai fi avut capacitatea să îi poarte rămăşiţele spre înălţimile divin-spirituale. Cei mai mari cunoscători ai înţelepciunii spirituale erau profund întristaţi când priveau spre viitor şi se întrebau dacă Pământul ar mai fi capabil să aducă ceva în materie de înţelegere şi simţire, pentru a susţine apariţia lui Maitreya-Buddha.

Trebuia ca o putere cerească foarte mare să radieze în planul fizic, să se sacrifice în această materie. Nu era nevoie de o zeitate care să poarte masca unei făpturi omeneşti, ci de un om real, cu forţe omeneşti, care să îl poarte pe Dumnezeu în el însuşi. Era nevoie de apariţia Evenimentului de pe Golgotha pentru ca materia, în care se afla omul, să poată deveni atât de pregătită, curată şi înnobilată, încât să fie potrivită pentru ca, în viitoarele

încarnări, înţelepciunea primordială să redevină comprehensibilă. Omenirea trebuie condusă la o înţelegere a modului în care Evenimentul de pe Golgotha a acţionat în acest sens. Ce însemnătate a avut el pentru omenire? Cât de profund a afectat esenţa şi fiinţa omenirii?

Să ne îndreptăm privirea asupra unei perioade de douăsprezece secole, mai exact asupra celor şase secole dinaintea Evenimentului de pe Golgotha şi a celor şase de după acesta. Să luăm în considerare anumite întâmplări care au avut loc în sufletele omeneşti în această perioadă. Într-adevăr, nimic mai măreţ şi mai semnificativ nu poate fi aşezat în faţa sufletului sensibil omenesc, precum acele momente importante de iluminare ale lui Buddha, aşa cum sunt relatate în legenda despre el. El nu s-a născut în staul, printre păstori fără avuţii, ci părăseşte mediul regal, în care a fost crescut. Dar nu asta trebuie evidenţiat, ci mai degrabă faptul că realizează imposibilitatea de a experimenta, în acel mediu, viaţa în diferitele ei manifestări.

El a găsit un copil slab şi sărac, a cărui naştere în această existenţă nu i-a pricinuit decât suferinţă, şi astfel a simţit Buddha că naşterea este suferinţă. Apoi a văzut cu sufletul său sensibil un bolnav şi a realizat că astfel poate deveni omul, când este purtat în lumea pământească datorită setei după existenţă, deci boala înseamnă suferinţă. Când a întâlnit un bătrân, a cărui vârstă îl făcuse să devină moşneag infirm, s-a întrebat: „Ce reprezintă acest cadou al vieţii, ce îl face pe om să îşi piardă treptat controlul asupra membrelor sale?” Bătrâneţea înseamnă suferinţă. Văzând un cadavru, Buddha s-a confruntat cu forţele morţii de distrugere şi extincţie a vieţii, concluzionând astfel că şi moartea presupune suferinţă. Şi Buddha a continuat să cerceteze manifestările vieţii şi şi-a

spus: A fi despărţit de ceea ce iubeşti este suferinţă; a fi unit cu ceea ce nu iubeşti înseamnă suferinţă; a nu primi ceea ce doreşti cauzează tot suferinţă.

Doctrina despre suferinţă a răsunat puternic şi viu în inimile şi în sufletul fiinţelor omeneşti. Nenumăraţi oameni au învăţat marele adevăr despre cum eliminarea setei după existenţă, străduinţa în afara existenţei fizic-pământeşti şi a încarnărilor pământeşti pot conduce la mântuire şi la eliberarea de suferinţă. Într-adevăr, o treaptă înaltă a evoluţiei omeneşti este aşezată în faţa sufletelor noastre, printr-o asemenea străduinţă.

Să ne îndreptăm acum privirea către perioada celor douăsprezece secole, şase sute de ani înainte de Evenimentul Christos şi şase sute după acesta. Trebuie subliniat faptul că la mijlocul acestei perioade a avut loc Misteriul de pe Golgotha. Din perioada lui Buddha, să acordăm o atenţie deosebită doar sentimentelor pe care el le-a avut la vederea cadavrului şi ce a cugetat în legătură cu acest fenomen. Să luăm acum în considerare ce a avut loc la şase sute de ani după aceea, la Misteriul de pe Golgotha, când nenumărate suflete şi priviri s-au îndreptat spre crucea de lemn pe care atârna cu cadavru, de la care au emanat însă pentru omenire impulsurile de spiritualizare a vieţii, de învingere a morţii prin viaţă. Acest fapt este exact polul opus a ceea ce Buddha a simţit la vederea unui cadavru.

Buddha a văzut în cadavru o inutilitate a vieţii. Insă cei care au trăit şase sute de ani după aceea Evenimentul de pe Golgotha şi-au ridicat privirile cu o fervoare însufleţită către trupul de pe cruce. Era pentru ei un semn al vieţii, iar în sufletele lor a apărut certitudinea că existenţa nu înseamnă suferinţă, ci că ea conduce prin poarta morţii spre beatitudine. Trupul lui Christos Iisus pe

cruce a devenit, la şase sute de ani după aceea, la Evenimentul de pe Golgotha, un simbol memorial al vieţii, al învierii vieţii, al biruirii morţii şi suferinţelor. Cu şase sute de ani înainte, cadavrul era simbol al faptului că omul este condamnat la suferinţă, din cauza setei după existenţă, cu care intră în lumea fizică. Niciodată nu a existat în evoluţia omenirii o schimbare de percepţie mai importantă decât aceasta.

Dacă şase sute de ani înaintea Evenimentului de pe Golgotha, intrarea omului în lumea fizică este suferinţă, cum percepe sufletul omenesc marele adevăr al misterului vieţii după acest eveniment? Cum le apare acest adevăr oamenilor care se uită la crucea de pe Golgotha cu un mare grad de înţelegere? Este naşterea suferinţă, cum a afirmat Buddha? Cei care privesc crucea de pe Golgotha cu un suflet cunoscător şi se simt uniţi cu ea, îşi spun: „Naşterea îl conduce pe om pe un Pământ care a avut posibilitatea să Il îmbrace pe Christos cu propriile sale elemente." Ei sunt bucuroşi să vină pe acest Pământ, pe care a mers şi Christos. Şi prin legătura cu Christos, sufletul capătă puterea de a-şi găsi calea înapoi către lumile spirituale, precum şi cunoaşterea faptului că naşterea nu este suferinţă, ci poarta către găsirea Mântuitorului, a Celui care s-a înfăşurat cu aceleaşi materiale pământeşti din care se constituie şi învelişul fizic al omului.

Este boala suferinţă? Cei care înţeleg Impulsul de pe Golgotha în adevăratul lui sens îşi spun: „Nu, nu este!" Chiar dacă în prezent omenirea nu poate încă înţelege ce reprezintă cu adevărat viaţa spirituală şi faptul că ea se revarsă împreună cu Christos, va învăţa în viitor să o înţeleagă. Vor şti că o persoană a cărei fiinţă intimă este pătrunsă de puterea lui Christos, că un om care permite să fie îmbibat de Impulsul lui Christos, va fi capabil să

depăşească toate bolile cu ajutorul forţelor puternice, de însănătoşire, pe care le dezvoltă în el, întrucât Christos este marele tămăduitor al omenirii. Puterea Sa cuprinde tot ceea ce emană din spirit şi este capabil să dezvolte forţă puternică, vindecătoare, ce poate învinge boala, care, astfel, nu este suferinţă, ci o posibilitate de a depăşi un impediment, prin dezvoltarea forţelor christice în sine însuşi.

În acelaşi mod trebuie ca omul să dobândească o înţelegere clară asupra dificultăţilor bătrâneţii. Cu cât devin membrele noastre mai slabe, cu atât putem creşte în spirit şi stăpâni infirmitatea prin puterea lui Christos, care locuieşte în noi. Bătrâneţea nu este suferinţă, întrucât, cu fiecare zi, noi creştem mai departe în lumile spirituale. Şi nici moartea nu este suferinţă, pentru că a fost învinsă prin înviere. Ea a fost învinsă prin Evenimentul de pe Golgotha.

Poate fi despărţirea de ceea ce iubim suferinţă? Nu! Sufletele care se impregnează de Puterea lui Christos ştiu că iubirea creează punţi spirituale, de nedistrus, de la suflet la suflet, peste toate obstacolele materiale. Şi nu există nimic în viaţă, între naştere şi moarte, între moarte şi o nouă naştere, care să nu îşi poată găsi, prin Impulsul lui Christos, în mod spiritual, drumul. Dacă ne umplem de Impulsul lui Christos, este de neconceput să fim despărţiţi pe termen lung de ceea ce iubim. El ne aduce împreună cu ceea ce iubim.

În acelaşi mod, „a fi unit cu ceea ce nu iubim" nu poate fi suferinţă, pentru că Impulsul lui Christos ne învaţă, atunci când îl lăsăm să ne pătrundă sufletele, să iubim totul după măsura Sa. El ne arată calea, iar atunci când am găsit-o, „a fi unit cu ceea ce nu iubim" nu poate cauza niciodată suferinţă, pentru că nu va mai exista nimic ce să nu îmbrăţişăm cu iubire. Şi „a nu obţine ceea ce ne dorim" nu

mai poate fi suferinţă dacă trăim cu Christos, întrucât sentimentele, senzaţiile şi dorinţele vor fi prin Impulsul lui Christos atât de purificate şi înnobilate, încât ne vom dori doar ceea ce ne este dat să primim. Nu mai suferim din cauza durerii, pentru că dacă ea trebuie să existe, e înspre purificare şi forţa christică ne dă puterea să o simţim ca pe o purificare şi astfel nu mai există suferinţă în această privinţă.

Ce reprezintă deci Evenimentul de pe Golgotha? Reprezintă abolirea graduală a învăţăturilor marelui Buddha despre suferinţă. Nici un alt fenomen nu a avut un impact atât de puternic asupra evoluţiei şi naturii vieţii, precum Evenimentul de pe Golgotha. Astfel, putem înţelege că el va acţiona în continuare şi că va avea consecinţe pozitive, importante asupra omenirii ce va veni. Christos este cel mai mare avatar care a coborât pe Pământ, iar când o asemenea fiinţă intră în existenţă, precum a coborât Christos în Iisus din Nazareth, are loc ceva plin de mister, de o însemnătate deosebită. Atunci când plantăm o boabă de grâu în Pământ, germinează, cresc tulpina şi spicele, care poartă foarte multe boabe de grâu, copii ale celei plantate iniţial. Acelaşi fenomen se petrece şi în lumile spirituale. Aşadar „totul este trecător e doar o metaforă" şi putem vedea în fenomenul înmulţirii boabelor de grâu, o imagine, o metaforă pentru lumile spirituale.

Atunci când Evenimentul de pe Golgotha a avut loc, ceva s-a întâmplat cu corpurile eteric şi astral ale lui Iisus din Nazareth: ele au fost multiplicate prin puterea lui Christos care locuia în el şi multe copii ale lor au fost păstrate în lumile spirituale, continuând să acţioneze.

Când o individualitate umană coboară din înălţimile spirituale în existenţa fizică, se înfăşoară cu un corp eteric şi cu unul astral. Insă atunci când în lumile spirituale este

păstrat ceva precum copiile corpurilor eteric şi astral ale lui Iisus din Nazareth, are loc ceva special cu oamenii a căror karmă o prevede. După împlinirea Misteriului de pe Golgotha, individualităţile a căror karmă le-a permis, au primit întreţesută o imagine a corpului eteric sau astral al lui Iisus din Nazareth. Acelaşi a fost şi cazul *Sfântului Augustin*, în primele secole după Christos. Când această individualitate a coborât din înălţimile spirituale şi s-a înfăşurat cu un corp eteric, i-a fost întreţesut o imagine a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth, însă el avea propriul său corp astral şi Eu.

Astfel, ceea ce îl învelise pe Dumnezeu încarnat în Palestina, s-a transmis altor oameni, care urmau să dea mai departe omenirii impactul acestui mare impuls. Deoarece Sf. Augustin deţinea propriul Eu şi propriul corp astral, era supus îndoielilor, fluctuaţiilor şi erorilor, pe care cu greu le putea depăşi, întrucât proveneau din acele părţi netransformate ale fiinţei sale. Tot ceea ce a fost nevoit să îndure a fost cauzat de judecata sa eronată şi de greşelile Eului său. Dar după ce a luptat cu aceste probleme şi a trecut prin ele, corpul său eteric a început să fie activ şi a găsit forţele care îi erau întreţesute prin copia corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. Şi apoi a devenit cel care a fost capabil să proclame popoarelor occidentale o parte din importantele adevăruri misteriale. Au existat multe individualităţi pe care le cunoaştem drept purtătoare ale creştinismului în ţările occidentale şi care au fost chemate să perpetueze creştinismul în secolele al IV-lea, al V-lea, al VI-lea până în secolul al X-lea. Ele erau capabile să preia marile idei exemplare, pentru că aveau întreţesută cu propriile corpuri eterice o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. De aceea au avut capacitatea de a

pătrunde viziunile sublime şi ideile exemplare, ce şi-au găsit expresia exterioară la pictori şi sculptori de renume.

Cum au luat naştere tipurile acestea exemplare de tablouri, care ne aduc şi astăzi bucurie? Au apărut atunci când personalităţi din secolele V-VIII după Christos au primit marile revelaţii ce aveau conţinut creştin, pe care nu erau nevoite să îl înţeleagă cu ajutorul faptelor istorice. Datorită copiei corpului eteric al lui Iisus din Nazareth, pe care au primit-o întreţesută şi prin care purtau o parte a lui Iisus în ei, ştiau prin iluminare interioară că într-adevăr Christos trăieşte, precum ştiuse şi Pavel, când I-a apărut în focul spiritual aprins în ceruri. S-a lăsat Pavel înainte de această ocazie convertit prin povestirile care circulau despre evenimentele din Palestina? Niciun fapt, care i-ar fi putut fi povestit, nu ar fi avut capacitatea de a-l transforma din Saul în Pavel, şi totuşi, cel mai important impuls de răspândire exterioară a creştinismului a emanat de la el. Pavel a rămas sceptic cu privire la povestirile despre Christos în planul fizic, însă a devenit credincios printr-un eveniment de natură ocultă, ce a avut loc în lumile spirituale. Sunt într-adevăr ciudaţi acei oameni care îşi doresc să aibă parte de creştinism fără iluminare spirituală, întrucât el nu s-ar fi răspândit niciodată în lume fără iluminarea spirituală a lui Pavel. Răspândirea exterioară a creştinismului s-a datorat unui eveniment de natură suprasensibilă.

În perioadele următoare, creştinismul a fost mai departe transmis prin cei care erau capabili să-L vieţuiască pe Christos în modul descris mai sus, ca rezultat al iluminării interioare. Ei aveau capacitatea de a-L trăi pe Christos şi din perpectivă istorică, întrucât purtau în ei înşişi ceea ce rămăsese din Christos cel istoric şi din corporalităţile Sale. În secolele XI-XIV, alte personalităţi au

primit întreţesute copii ale corpului astral al lui Iisus din Nazareth, atunci când erau suficient de mature şi karma lor o cerea. Printre alţii, *Francisc din Assisi* şi *Elisabeth din Thuringia* au fost asemenea oameni, ale căror vieţi sunt pentru noi de neînţeles, fără cunoaşterea acestui fenomen. Tot ceea ce astăzi ne apare atât de ciudat în viaţa lui Francisc din Assisi se datorează faptului că Eul său era Eul uman al acestei individualităţi, însă întreaga sa modestie, devoţiune şi fervoare, pe care le admirăm la el, au drept origine întreţeserea în corpul astral a unei copii a corpului astral ce a aparţinut lui Iisus din Nazareth. Multor altor personalităţi din această perioadă le-a fost întreţesută o asemenea copie, iar atunci când cunoaştem acest fapt, ele devin modele demne de urmat. Cum ar putea cel care cercetează bazele acestei chestiuni, fără a şti că Elisabeth din Thuringia a avut întreţesută o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth, să îi înţeleagă viaţa? În perioadele următoare, foarte multe personalităţi au fost chemate, prin forţa ce acţionează continuu a lui Christos, să poarte acest impuls puternic.

Însă a mai fost păstrat ceva pentru viitor: nenumărate copii ale Eului lui Iisus din Nazareth, al cărui Eu propriu a dispărut din cele trei învelişuri suprasensibile, atunci când Christos a intrat în ele, însă o copie a lui, înălţată prin Evenimentul Christos, a rămas şi s-a multiplicat în infinite replici. Avem în această copie a Eului lui Iisus din Nazareth ceva ce este chiar şi astăzi prezent în lumile spirituale, iar cei care au devenit suficient de maturi pot găsi această copie şi, cu ajutorul ei, pot vedea splendoarea puterii lui Christos şi a Impulsului Său, pe care îl poartă în ea.

Expresia fizică exterioară pentru Eu este sângele. Acesta e un mare mister, însă au existat întotdeauna

oameni cărora le-a fost cunoscut acest fenomen şi faptul că în lumile spirituale au fost păstrate copii ale Eului lui Iisus din Nazareth. Iar de la Evenimentul de pe Golgotha, au existat de-a lungul secolelor personalităţi care au avut grijă ca omenirea să devină încetul cu încetul suficient de matură, pentru ca, la un moment dat, unele individualităţi să poată primi copii ale Eului lui Iisus din Nazareth-Christos, precum altele primiseră deja copii ale corpului Său eteric sau astral. O modalitate secretă trebuia găsită, pentru a păstra acest Eu în linişte, într-un misteriu profund, până când va fi apărut momentul potrivit în evoluţia omenirii şi a Pământului pentru a-l dezvălui. In acest sens, s-a format o frăţie de iniţiaţi, care să păstreze şi să protejeze acest mister: Frăţia Sfântului Graal, care a existat dintotdeauna. Se spune că fondatorul ei a luat cupa pe care Christos Iisus a folosit-o la Cina cea de Taină şi a adunat în ea sângele Mântuitorului care a curs din rănile Sale pe cruce. Acest fondator a strâns sângele Mântuitorului, expresie a Eului, în cupa ce este numită Sfântul Graal. El a păstrat cupa în care se afla sângele şi, împreună cu ea, misterul copiilor Eului lui Christos Iisus, într-un loc sfânt, în cadrul frăţiei, care prin instituire şi iniţiere se constituie din Fraţii Sfântului Graal.

Astăzi a venit timpul ca misterele să fie revelate, întrucât inimile omeneşti devin mature printr-o viaţă spirituală şi se pot ridica astfel la înţelegerea acestui mare misteriu. Dacă sufletele se lasă aprinse de ştiinţa spiritului, pentru a înţelege asemenea mistere, dacă se străduiesc spre o astfel de înţelegere, ele devin suficient de mature pentru a recunoaşte în Cupa Sfântă Misteriul Eului-Christos, al Eului etern, în care poate fi transformat orice Eu uman. Acest mister este prezent. Oamenii trebuie doar să urmeze chemarea ştiinţei spiritului pentru a-l înţelege

ca pe un fapt dat şi să primească astfel Eul lui Christos, la simpla vedere a Sfântului Graal. În acest sens, este nevoie ca aceste fenomene să fie înţelese şi acceptate ca realitate.

Atunci când omenirea va deveni din ce în ce mai pregătită pentru a primi Eul lui Christos, El se va revărsa din ce în ce mai mult în sufletele omeneşti, pentru ca ele să se străduiască să atingă nivelul la care era marele lor model, Christos Iisus. Abia prin acest proces vor învăţa să înţeleagă în ce măsură Christos Iisus este cel mai important model. Iar când omenirea va fi înţeles asta, va începe să presimtă în cea mai profundă interioritate că certitudinea, realitatea eternităţii vieţii este emanată de trupul răstignit pe crucea de lemn de pe Golgotha. Acei creştini din viitor, care vor fi inspiraţi şi pătrunşi de Eul lui Christos vor mai înţelege ceva ce nu a fost cunoscut în trecut decât iluminaţilor. Nu îl vor înţelege doar pe Christos care a trecut prin moarte, ci şi pe Cel triumfător, al Apocalipsei, despre care s-a prorocit înainte, care a înviat din moarte în focul spiritual. Şi sărbătoarea Paştilor poate fi întotdeauna un simbol pentru Christos cel înviat, o legătură între Christos de pe cruce şi Christos triumfător, înviat şi înălţat, care înalţă toţi oamenii, în timp ce şade de-a dreapta Tatălui.

Simbolul Paştelui deschide o perspectivă nu numai asupra viitorului Pământului, dar şi asupra celui al dezvoltării omenirii. El reprezintă o garanţie pentru noi că oamenii ce vor fi inspiraţi de Christos se vor transforma treptat din Saul în Pavel şi că vor deveni din ce în ce mai capabili să vadă focul spiritual. Într-adevăr, aşa cum Christos le-a apărut lui Moise şi celor care şi-au declarat credinţa în El, în focul fizic al rugului în flăcări şi în cel al fulgerului de pe Muntele Sinai, aşa ne va apărea nouă în viitor în focul spiritualizat. „El este cu noi în fiecare zi, până

la sfârşitul lumii", şi le va apărea în focul spiritual celor care şi-au lăsat percepţia iluminată de Evenimentul de pe Golgotha. La început, oamenii L-au văzut sub o altă înfăţişare; în viitor, ei vor percepe adevărata făptură a lui Christos într-un foc spiritual.

Întrucât Christos a acţionat atât de profund în viaţa pământească, până în scheletul uman, a făcut ca învelişul pe care şi-l formase din elementele Pământului să purifice şi să sfinţească materia fizică într-o asemenea măsură, încât lumea nu va mai putea reveni niciodată în starea în care era, stare de care înţelepţii Orientului se temeau cu tristeţe că va dăinui pentru totdeauna. Ei credeau că Iluminatul viitorului, Maitreya-Buddha, nu va găsi oameni pe Pământ care să fie capabili să se ridice la înţelegerea învăţăturilor lui, deoarece vor fi fost mult prea adânc scufundaţi în materie. De aceea a fost condus Christos pe Golgotha, pentru a redirecţiona materia spre înălţimile spirituale, pentru a preveni ca focul să devină pe Pământ zgură în loc de esenţă spirituală. Astfel, oamenii vor înţelege înţelepciunea originară, din care au coborât cândva, atunci când ei înşişi vor fi spiritualizaţi. După ce oamenii vor fi trecut printr-o înţelegere şi mai profundă, Maitreya-Buddha va găsi înţelepciunea necesară pe Pământ, pe care în alte condiţii nu ar fi putut să o găsească. Înţelegem tot ceea ce am învăţat în tinereţe mai bine după ce am devenit mai maturi prin încercările noastre şi ne putem uita apoi către experienţele tinereţii. În mod similar, omenirea va înţelege înţelepciunea primordială a lumii, uitându-se înapoi către ea în lumina lui Christos şi prin Evenimentul de pe Golgotha.

Cum pot fi acum rămăşiţele neputrezite ale lui Kashyapa salvate şi în ce scop se va face asta? Este scris că

Maitreya-Buddha va apărea şi îl va atinge cu mâna sa dreaptă, moment în care cadavrul va fi ridicat de un foc.

Pavel a văzut pe drumul său spre Damasc acelaşi foc minunat, spiritualizat, în care va fi transportat corpul lui Kashyapa. In acestfel tot ceea ce a fost măreţ şi nobil în timpurile străvechi va fi păstrat pentru viitor. In acest foc spiritualizat în care Christos s a arătat lui Pavel, se naşte trupul neputrezit al lui Kashyapa salvat de Maitreya-Buddha. Vom vedea forţele sublime, magnifice şi pline de înţelepciune ale trecutului curgând şi revărsându-se în ceea ce a devenit omenirea prin Evenimentul de pe Golgotha.

În clopotele Paştilor întâlnim un simbol al învierii spiritului Pământului şi al mântuirii omenirii. In trecut, nu a existat nimeni care să înţeleagă în mod corect acest simbol şi care să nu ştie cum să se ridice spre înălţimile spirituale prin misterul Paştilor.

Nu este lipsit de semnificaţie faptul că Faust, care se află aproape de moarte, este chemat de clopotele de Paşti într-o nouă viaţă, care îl conduce la momentul important, în care este orbit de moarte şi totuşi îşi spune: „Dar în interioru-mi sălăşluieşte o lumină strălucitoare." Astfel poate el pătrunde în lumile spirituale, unde toţi membrii nobili ai omenirii vor fi salvaţi.

Tot ceea ce a trăit în trecut va fi salvat, purificat şi adăpostit în spiritualitatea eterizată pe care Misteriul de pe Golgotha a emanat-o pe Pământ şi în omenire. Cândva, când Maitreya-Buddha va apărea, trupul neputrezit al marelui înţelept oriental Kashyapa va trece printr-un proces similar de purificare, în focul minunat, în marea lumină a lui Christos, care i-a apărut lui Pavel pe drumul său spre Damasc.

VIII. REVELAŢII VECHI ŞI PROBLEME DE STUDIU ÎN EPOCA MODERNĂ

Kristiania (Oslo), 16 mai 1909

Astăzi ar trebui să aducem în discuţie latura mai ocultă a observaţiilor noastre de ieri. A fost nevoie ca cele patru culturi postatlanteene să oglindească marile procese cosmice în sufletele oamenilor, aşa cum s-au desfăşurat ele de-a lungul timpului. Insă începând cu secolele al XIII-lea şi al XIV-lea ale epocii noastre de cultură nu a mai avut loc o asemenea reflectare, întrucât evenimentele exterioare ale evoluţiei omenirii au la bază fundamente mult mai profunde.

Ştim că pentru cei şapte Sfinţi Rishi au fost păstrate corpurile eterice ale marilor iniţiaţi atlanteeni şi cunoaştem de asemenea cum corpul astral al lui Zarathustra a fost întreţesut lui Moise şi lui Hermes. În toate timpurile a existat posibilitatea ca asemenea corpuri eterice, care au fost transformate şi pregătite de iniţiaţi, să fie utilizate mai departe în economia spirituală a lumii. Au mai avut loc, de asemenea, şi alte fenomene. Pentru personalităţi deosebit de importante, asemenea corpuri eterice sunt plăsmuite în lumile superioare. Când cineva era deosebit de important pentru misiunea omenirii, un corp eteric sau astral era ţesut în lumile spirituale şi imprimat apoi personalităţii respective.

Acest fenomen a avut loc şi în cazul lui Sem, care are într-adevăr legătură cu întregul popor semit. Pentru un asemenea strămoş al unui popor a fost creat un corp eteric special, iar Sem a devenit, prin acest proces, un fel de personalitate dublă. Omului modern îi poate părea fabulos, însă clarvăzătorului îi apare o asemenea personalitate

precum cea a lui Sem ca un om normal, cu aura sa, dar în acelaşi timp, ca şi când o fiinţă înaltă, ce se extinde în jos din lumile spirituale, i-a acaparat corpul eteric, aura lui Sem devenind astfel mediator între personalitatea lui şi lumile superioare. O asemenea fiinţă divină are, în timp ce locuieşte într-un om, o putere deosebită: poate multiplica corpul eteric în care se află, iar corpul eteric multiplicat formează apoi o reţea, care este întreţesută la nesfârşit descendenţilor. Astfel au primit descendenţii lui Sem copiile corpului său eteric. Dar şi corpul eteric al lui Sem însuşi a fost păstrat în centrele de misterii, nu numai copiile multiplicate. Şi orice personalitate, căreia îi era dat să primească o misiune deosebită, trebuia să folosească acest corp eteric dacă vroia să poată comunica cu poporul semit, similar modului în care europenii eruditi ar trebui să înveţe limbajul hotentoţilor pentru a se înţelege cu ei. Personalitatea ce avea o misiune deosebită era nevoită să poarte corpul eteric real al lui Sem, pentru a fi capabilă să comunice cu semiţii. O asemenea personalitate a fost, spre exemplu, Melchisedec, care s-a putut arăta lui Avraam numai în corpul eteric al lui Sem.

Şi acum trebuie să ne punem următoarea întrebare: Dacă abia acum, în cea de-a cincea epocă de cultură postatlanteană, este posibil să dezvoltăm o înţelegere pentru creştinism, care a fost situaţia în restul epocii greco-romane, care a durat până în secolele al XIII-lea şi al XIV-lea?

Atunci a avut loc un proces misterios, ocult. Christos a trăit doar timp de trei ani în învelişul lui Iisus din Nazareth, care a fost o individualitate atât de înaltă, încât, la vârsta de treizeci de ani, a fost capabilă, atunci când porumbelul a apărut deasupra capului său, să părăsească lumea fizică pentru a intra în cea spirituală. Prin faptul că

Individualitatea-Christos a locuit în corpul fizic al lui Iisus, Ea a ocupat cele trei corporalităţi suprasensibile foarte evoluate. Invizibile pentru percepţia fizică, ele au fost acum multiplicate într-un mod identic corpului eteric al lui Sem, astfel încât, de la moartea Sa pe cruce, să fie disponibile copii ale corpurilor eteric şi astral ale lui Iisus din Nazareth. Acest proces nu are nicio legătură cu Eul lui, care a trecut în lumile spirituale şi s-a reîncarnat mai târziu din nou şi din nou.

Vedem, în primele secole după Evenimentul Christos, modul în care autorii creştini, pe baza tradiţiei orale, transmisă discipolilor de către apostoli, au pus mare valoare pe transmiterea directă, fizică a evenimentelor din Palestina. Pe acest fundament, însă, nu se putea construi cunoaşterea pentru secolele următoare. De aceea, începând cu secolele al VI-lea şi al VII-lea, celor ce aveau drept misiune vestirea mesajului creştin, le-a fost întreţesută o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. Un asemenea sol creştin a fost *Sfântul Augustin*, care a fost nevoit să treacă prin lupte interioare extraordinare în tinereţea sa. Apoi însă, impulsul corpului eteric al lui Iisus din Nazareth a început să acţioneze în mod deosebit în el, devenind astfel, din proprie iniţiativă, un practician al misticii creştine. Opera sa poate fi doar în această lumină înţeleasă.

Multe alte personalităţi ale lumii, precum *Sf. Columban*, *Sf. Gallus*, *Sf. Patrick*, au purtat o asemenea copie a corpului eteric al lui Iisus, având astfel capacitatea de a răspândi creştinismul şi de a crea o punte între Evenimentul Christos şi timpurile ce au urmat.

Şi acum vedem cum în secolele al XI-lea şi al XII-lea au existat oameni al căror corp astral a primit întreţesută o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth. O

asemenea personalitate a fost *Francisc din Assisi*. Când îi urmărim viaţa, ne va fi, în anumite privinţe, de neînţeles. Insă tocmai impulsul său către modestie, devoţiunea sa creştină ne sunt de înţeles, atunci când ştim că un asemenea mister a vieţuit în el. Prin întreţeserea de copii ale corpului astral al lui Iisus din Nazareth, au devenit asemenea personalităţi, ale secolelor al XI-lea, al XII-lea, al XIII-lea, vestitori ai creştinismului. Ele au primit, deci, prin har creştinismul.

Deşi Eul lui Iisus din Nazareth a părăsit cele trei învelişuri la botezul Său de către Ioan, o copie a acestui Eu a rămas în fiecare corporalitate, imprimat precum o pecete. Fiinţa lui Christos a luat în stăpânire cele trei corpuri şi ceea ce a rămas ca imprimare a Eului care a aparţinut lui Iisus. Începând cu secolele al XII-lea, al XIII-lea, al XIV-lea, a fost întreţesut ceva precum o copie a Eului lui Iisus, acelor personalităţi care au început să vorbească despre un „Christos interior". *Meister Eckart*, *Tauler* vorbesc din propria lor experienţă ca [dintr-o] copie a Eului lui Iisus din Nazareth.

Există încă mulţi oameni care poartă ceva precum copii ale diferitelor corporalităţi ale lui Iisus din Nazareth, dar ei nu mai sunt în prezent personalităţi conducătoare. Vedem acum, din ce în ce mai des, cum, în cea de-a cincea epocă de cultură, în care ne aflăm şi noi, există oameni care trebuie să se bazeze pe ei înşişi, pe propriul Eu, şi cum există din ce în ce mai rar oameni inspiraţi. De aceea este necesar ca în această epocă a cincea să se dezvolte o tendinţă spirituală, pentru a asigura faptul că omenirea va continua să fie pătrunsă de cunoaşterea spirituală. Acele individualităţi, care pot privi în viitor, trebuie să aibă grijă ca oamenii timpurilor ce vor veni să nu fie lăsaţi să se bazeze doar pe propriul Eu uman. Legenda Sfântului Graal

ne relatează că recipientul din care Christos Iisus a luat Cina cea de Taină cu Apostolii Săi a fost păstrată. Vedem în povestea despre Parsifal cursul unei educaţii tipice pentru a cincea epocă postatlanteană. El a fost instruit să nu pună prea multe întrebări, iar dilema sa a luat naştere din urmarea sfaturilor primite. Aceasta este tranziţia importantă de la timpurile vechi la cele noi: în India străveche şi mai târziu la Sf. Augustin şi Francisc din Assisi, discipolii erau nevoiţi să trăiască pe cât posibil într-o stare de devoţiune pasivă. Toate aceste personalităţi modeste s-au lăsat inspirate de ceea ce vieţuia în ei, de ceea ce le fusese întreţesut. Acum însă trebuia ca Eul să poarte în el întrebarea. Fiecare suflet, care în prezent acceptă pasiv ceea ce i se dă, nu se poate depăşi pe sine. El poate doar observa ceea ce se întâmplă în jurul său, în lumea fizică. Sufletul trebuie în prezent să întrebe, să se înalţe deasupra sa, să crească dincolo de matca sa. El trebuie astăzi să întrebe, aşa cum şi Parsifal a fost nevoit să o facă după misterele ce au avut loc la Castelul Graalului.

Astfel, cercetarea spirituală începe în prezent de acolo de unde se află întrebările. Sufletele care astăzi sunt stimulate prin ştiinţa spiritului să adeseze întrebări sunt sufletele-Parsifal. Astfel a fost introdusă, în curentul misteriilor, mult criticata şcoală rosicruciană, care nu ţine seama orbeşte de înţelepciunea tradiţională, deşi acceptă recunoscătoare tradiţiile. Dar tot ceea ce astăzi constituie orientarea spirituală de natură rosicruciană a fost investigat direct în lumile superioare cu ochiul spiritual şi cu mijloacele pe care discipolii le-au primit ca îndrumări. Rezultatele lor nu au apărut deoarece este menţionat ceva sau altceva în cărţile vechi sau pentru că unul sau altul a crezut astfel, ci, prin direcţia spirituală rosicruciană, va fi proclamat rodul înţelepciunii ce a fost investigat în

prezent. Toate acestea au fost pregătite treptat în şcolile rosicruciene, care au fost fondate în secolele al XIII-lea şi al XIV-lea, de către o individualitate ce purta numele *Christian Rosenkreutz*.

Rodul acestei înţelepciuni poate fi proclamat în prezent ca ştiinţă a spiritului. Astăzi nu mai este posibil ca oamenilor să le fie insuflat ceea ce trebuie să îi inspire interior, fără ca ei să aibă un rol în acest proces. Oamenii contemporani, care simt că ştiinţa spiritului vorbeşte inimilor, trebuie să se îndrepte spre ea din propriul impuls liber şi din faptul că se simt însufleţiţi de cunoaşterea spirituală. Nu trebuie să încercăm să stârnim interesul pentru ştiinţa spiritului.

Astfel, prin acest curent teosofic-rosicrucian al spiritului, aducem din nou aproape de noi ceea ce este prezent în copiile Eului lui Iisus din Nazareth. Cei care se vor pregăti în acest sens, vor atrage către sufletele lor copia Eului lui Iisus din Nazareth, iar prin faptul că interiorul lor va deveni pecetluit de Eul lui Iisus, ei vor prelua Principiul Christos în sufletele lor. Rosicrucianismul a pregătit ceva pozitiv, şi, întrucât antroposofia trebuie să devină viaţă, sufletele care într-adevăr o primesc în sine se metamorfozează treptat. A accepta antroposofia în sine înseamnă a transforma sufletul într-o asemenea manieră, încât să poată ajunge la înţelegerea lui Christos.

Antroposoful se face pe sine un recipient viu a ceea ce le-a fost oferit lui Moise şi Pavel ca revelaţie Iahve-Christos. In cea de-a cincea scrisoare a Apocalipsei stă scris că oamenii epocii a cincea de cultură sunt cei care pot într-adevăr prelua ceea ce pentru cultura comunităţii din Philadelphia va fi de la sine înţeles, înţelepciunea celei de-a cincea epoci de cultură se va deschide ca floare a iubirii în cea de-a şasea epocă.

Omenirea este în prezent chemată să preia în ea ceva nou, divin, şi, prin aceasta, să îşi propună din nou ascensiunea către lumile spirituale. Doctrina stiinţific-spirituală despre evoluţie va fi împărtăşită, nu prin credinţă oarbă, ci prin înţelegerea ei cu ajutorul forţei proprii de judecată. Ea va fi propăvăduită celor care poartă esenţa naturii lui Parsifal în ei înşişi. Şi ea nu va fi declarată numai în locuri speciale sau unor grupuri deosebite, ci oameni de pretutindeni, ce aud chemarea înţelepciunii spirituale, se vor aduna împreună.

IX. DUMNEZEUL LUI ALPHA ŞI DUMNEZEUL LUI OMEGA

Berlin, 25 mai 1909

Adesea este pe bună dreptate accentuat faptul că ştiinţa spiritului nu este numai o teorie despre lume, viaţă şi om, ci ar trebui să devină cel mai profund conţinut al sufletului uman: sens al vieţii. Dacă ne apropiem de ştiinţa spiritului cu atitudinea corectă, ea poate deveni într-adevăr substanţă a vieţii în sufletul uman. Trebuie însă subliniat în mod expres că ea se transformă treptat, întrucât este ca un proces organic, ca ceva ce creşte şi se dezvoltă: întâi este acolo o sămânţă, care apoi devine din ce în ce mai mare şi mai eficientă.

Este, de asemenea, adevărat că nimeni nu poate spera să extragă din ştiinţa spiritului modul corect de viaţă doar printr-o înţelegere intelectuală a adevărurilor sale. Judecând după caracteristicile sale exterioare, pare că ştiinţa spiritului ar fi o viziune asupra lumii, însă una mai comprehensivă şi grandioasă decât altele. Ce altă teorie ar putea da asemenea idei cuprinzătoare asupra lui Saturn, a

Soarelui şi Lunii? Ce observaţii asupra lumii ar putea, în prezent, să ducă la afirmaţii certe despre ea? Niciuna, întrucât toate rămân la stadiul de concepte abstracte, atunci când încearcă să se ridice deasupra a ceea ce ochii şi urechile senzoriale percep. Asemenea viziuni şi teorii despre lume pot oferi doar concepte vagi asupra divinităţii care ţese în spatele realităţii materiale. Chiar şi în legătură cu alte adevăruri mai puţin complexe, precum doctrinele despre reîncarnare şi karma, este cercetarea spiritului mult mai avansată decât orice îndrăzneşte ştiinţa tradiţională să afirme despre evoluţia omenirii. Şi ea putea să ajungă la aceste învăţături, întrucât, atunci când s-ar fi dorit a se extrage adevăratele concluzii din faptele materialist-ştiinţifice, reîncarnarea şi karma ar fi fost de mult timp idei general cunoscute. Însă deoarece în ştiinţa actuală nu se încumetă nimeni să adopte asemenea concluzii, discuţiile despre aceste subiecte au fost pur şi simplu puse deoparte. Se vorbeşte despre evoluţie din perspectiva ştiinţelor naturii şi a istoriei, însă nimeni nu doreşte să audă despre adevărata evoluţie a individualităţii umane, ce continuă de la o viaţă la alta şi poartă sufletul uman în viitor.

Cel care observă viaţa va fi nevoit, prin înseşi consecinţele acestei vieţi, să ajungă la doctrina despre cele patru mădulare ale fiinţei umane, doctrină ce este revelată şi prin cercetare suprasensibilă. Însă, deoarece gândirii timpului nostru îi lipseşte curajul, această învăţătură este proclamată doar de ştiinţa spiritului, care, ca sistem de cunoaştere, este, în multe sensuri, înaintea altor concepţii despre lume şi filosofii prezentate astăzi omului.

Totuşi, chiar şi atunci când totul a fost spus şi făcut, nu acesta este rodul real al ştiinţei spiritului. Fructul său adevărat nu consistă din aceea că doctrina sa este

acceptată ca satisfăcătoare şi având urmări importante. Nu se poate ajunge la stadiul de fruct fără sămânţă. Ceea ce noi dezvoltăm astăzi ca fruct al viziunii antroposofice asupra lumii, ne poate bucura inimile şi încălzi capacitatea de a iubi. Totuşi, nimeni nu poate avea parte de rodul ştiinţei noastre a spiritului fără sămânţă, reprezentată de cunoaşterea ştiinţific-spirituală. Unii pot spune: De ce folos sunt aceste idei despre reîncarnare şi karma sau despre mădularele constituţiei umane şi despre evoluţia lumii? Cu adevărat importantă este evoluţia iubirii umane şi a moralităţii. Desigur că despre asta este vorba, însă o adevărată iubire umană, rodnică pentru lume, este posibilă numai cu un fundament al cunoaşterii, mai exact al cunoaşterii spiritual-ştiinţifice.

Ca teorie a cunoaşterii, ştiinţa spiritului este mult mai avansată decât celelalte concepţii despre lume. Atunci când este vieţuită într-un mod cu adevărat intim, când trezim neobosit, în sufletele noastre, gândurile măreţe, cuprinzătoare şi le purtăm tot timpul cu noi, vedem cum aceste învăţături pot deveni, într-un anume sens, conţinut viu al cunoaşterii. Doctrina spiritual-ştiinţifică reprezintă o sumă de idei, care ne conduc în lumile suprasensibile, şi noi suntem nevoiţi, de aceea, în gândirea noastră spiritual-ştiinţifică, să ne avântăm către lumile spirituale. Fiecare oră petrecută în studiu spiritual-ştiinţific înseamnă că sufletul se ridică deasupra preocupărilor zilnice. În momentele în care ne dăruim acestor învăţături, suntem transportaţi într-o altă lume. Eul nostru este atunci unit cu lumile spirituale, din care a luat naştere. Când gândim într-un mod spiritual-ştiinţific, suntem cu Eul în casa noastră spirituală, la izvorul originar, din care el provine.

Dacă înţelegem toate acestea în sensul corect, putem într-adevăr compara gândirea spiritual-ştiinţifică cu acea

stare de conştienţă pe care o recunoaştem, din perspectivă spirituală, drept somn. Când omul aţipeşte seara şi adoarme într-o lume spirituală, este transportat împreună cu Eul său în acea lume, în care Eul său a luat naştere, şi din care se întoarce în fiecare dimineaţă, pentru a intra în corpul fizic şi, prin el, în lumea senzorială. Cândva, sufletul va deveni conştient de faptul că se află în lumile spirituale. În prezent, în starea de conştienţă umană obişnuită, nu are loc acest fenomen. De ce? Deoarece, în cursul timpului, conştienţă Eului pentru lumile spirituale a devenit din ce în ce mai slabă.

În epoca atlanteană Eul se vedea, în timpul somnului, înconjurat de fiinţe divin-spirituale. După catastrofa atlanteană, însă, Eul a fost transpus afară, în lumea senzorială şi a pierdut din ce în ce mai mult capacitatea de a privi în acele lumi în care se află în timpul somnului. Ideea potrivit căreia Eul dispare seara şi reînvie dimineaţa este absurdă. El se află în lumile spirituale, doar că nu în mod conştient.

Gândirea spiritual-ştiinţifică ne dă puterea de a ne relaţiona treptat, în mod conştient, cu lumile spirituale. Prin faptul că ne conduce în aceste lumi, cel puţin în gândire, antroposofia are anumite calităţi benefice în comun cu somnul. Toate grijile şi preocupările, ce provin din activităţile lumii senzoriale, dispar în somn. Dacă omul poate dormi şi gândirea sa este obliterată, el uită toate grijile. Acesta este cel mai benefic efect al somnului, efect ce rezultă din faptul că Eul se lasă, în timpul somnului, pătruns de forţele lumilor spirituale, ce conţin forţe de refacere, al căror efect este uitarea grijilor şi preocupărilor, în timpul somnului, şi refacerea organismului după efectele negative pe care grijile din timpul zilei le au asupra sa. Leziunile cauzate de lumea senzorială sunt vindecate prin

puterile spirituale, şi de aici redresarea, regenerarea pe care un somn sănătos ni le oferă. Într-un sens superior, acestea sunt deci calităţile pe care gândirea spiritual-ştiinţifică le are în comun cu somnul.

Gândurile de natură spirituală sunt puternice, dacă le privim ca fiind îmbibate de viaţă. Când ne ridicăm la concepţii ce au legătură cu trecutul şi viitorul Pământului şi lăsăm aceste evenimente grandioase să acţioneze asupra noastră, sufletul nostru este atras cu interes de ele şi purtat departe de grijile cotidiene. Gânduri despre felul în care idealul propriei noastre dorinţe suverane creşte din karmă, din planul destinului, ne dau curaj şi putere să ne spunem: Poate că astăzi există în viaţa mea unele obstacole insurmontabile, însă forţa mea creşte de la o încarnare la alta. Voinţa suverană va deveni din ce în ce mai puternică în mine şi toate dificultăţile mă vor ajuta să o întăresc şi mai mult. Voi depăşi toate obstacolele şi astfel voinţa mea se va dezvolta din ce în ce mai mult, iar energia mea va creşte. Lucrurile neînsemnate ale vieţii, cele inferioare ale existenţei se vor evapora precum bruma în Soare, în acel Soare care răsare în înţelepciune, care ne pătrunde gândirea spirituală. Lumea noastră de sentimente este făcută astfel să strălucească, să se încălzească, să strălumineze. Existenţa noastră se va extinde şi astfel ne vom simţi fericiţi.

Când asemenea momente de activitate interioară se repetă şi le permitem să acţioneze asupra noastră, o consolidare a existenţei noastre va emana din acest proces. Nu de pe o zi pe alta, cu siguranţă, însă repetiţia constantă a unor astfel de gânduri va duce la dispariţia treptată a depresiei, a lamentărilor despre soartă şi a unui temperament excesiv de melancolic. Cunoaşterea în spirit va fi medicament pentru sufletul nostru, iar atunci când

aceasta se va întâmpla, orizontul existenţei noastre se va extinde atât de mult, încât va fi plantat în noi acea atitudine care este rodul cunoaşterii spiritului. Modul de a gândi şi de a simţi ce rezultă trebuie considerate starea ideală, la care străduinţa spiritual-ştiinţifică poate conduce. Toate dezacordurile, dizarmoniile vieţii vor fi înlocuite de gânduri şi sentimente armonioase, care aduc după sine o voinţă plină de energie. Astfel, cercetarea spiritului se dovedeşte a fi nu numai cunoaştere şi doctrină, ci mai degrabă forţă de viaţă şi substanţă a sufletului nostru. Când va fi înţeleasă în acest mod, ştiinţa spiritului va fi capabilă să acţioneze în viaţă de aşa manieră, încât să elibereze oamenii de griji şi preocupări. Şi astfel trebuie să lucreze ea în timpurile noastre, pentru că existenţa sa nu este arbitrară, ci necesară.

Individualităţile care erau mult mai avansate în raport cu oamenii având o existenţă obişnuită, Maeştrii înţelepciunii şi ai Armoniei Sentimentelor au ştiut faptul că ştiinţa spiritului trebuie să se reverse în cultura noastră, pentru a nu se usca. Ştiinţa spiritului este o nouă sevă a vieţii şi omenirea are nevoie să primească din când în când noi astfel de seve. Ştiinţa spiritului este curentul necesar timpului nostru. Cei care au un sentiment al acestor adevăruri ar trebui să se grăbească spre noi şi să absoarbă adevărurile, spre a fi ca un proces de fermentare pentru restul omenirii, ca sarea pentru viaţa spiritului întregii omeniri. Cel ce se străduieşte în direcţia menţionată, trebuie să privească toate acestea ca pe o datorie. Nu este dificil de înţeles de ce chiar în prezent, din înălţimi, s-a trimis chemarea pentru ştiinţa spiritului, astfel încât, cei ce au inima deschisă şi mintea liberă, să se adune împreună. Am observat cu sufletele omenirea atlanteană şi am urmărit epocile de cultură, de la cea a Indiei Vechi până în

epoca noastră, epoca a cincea de cultură. Am văzut cum în această perioadă oamenii au pierdut, puţin câte puţin, conştienţa lumii spirituale.

În prima epocă, oamenii aveau încă un dor profund după lumea spirituală. Lumea simţurilor era pentru ei Maya, iluzie. Apoi însă au venit timpuri ce l-au îndreptat pe om spre lumea fizică, exterioară. El trebuia să înveţe a iubi lumea simţurilor, întrucât doar atunci o putea transforma. Omul nu are voie să mai afirme că lumea exterioară este doar Maya, ci trebuie să se adâncească în ea cu propriile forţe şi înţelepciune. Prin acest proces, însă, oamenii şi-au pierdut treptat conştienţa lumii spirituale, iar Zarathustra, iniţiatorul culturii persane, a fost nevoit să le spună discipolilor săi: „Puterea care străluceşte dinspre Soare, ca forţă fizică, cheamă toate fiinţele la viaţă. Însă nu doar această forţă fizică aparţine singură Soarelui. În el trăieşte Ahura Mazdao, fiinţa spirituală a Soarelui." Era necesar să li se arate oamenilor că lumea senzorială este o expresie fizică a celei spirituale.

Abia în cultura persană a luat naştere următorul sentiment: Ceea ce este luminat de Soare reprezintă Maya, însă dincolo de ea trebuie căutat spiritul. Lumea spirituală este întotdeauna în jurul meu, însă nu o pot experimenta cu ochii şi urechile senzoriale, ci numai cu o conştienţă suprasensibilă. Când această conştienţă este trezită, atunci pot recunoaşte şi în existenţa senzorială marele spirit al Soarelui, împreună cu toate fiinţele care i se subordonează şi care aparţin de asemenea Soarelui. Va veni o vreme însă când sufletul meu nu va mai recunoaşte toate aceste fenomene. Era dificil ca o asemenea cunoaştere să fie transmisă în totalitate oamenilor. Ei trebuiau să devină, treptat, din ce în ce mai maturi, prin încarnări repetate, pentru a ajunge să recunoască realitatea divin-spirituală

din spatele celei fizice şi faptul că întreaga natură este impregnată de ea.

În epoca veche persană, omul putea încă să recunoască elementul divin în cadrul vieţii, însă nu putea să ia cu sine această conştienţă în perioada dintre moarte şi o nouă naştere, întrucât particularitatea acelor vremuri era faptul că, între moarte şi o nouă naştere, conştienţă omului devenea din ce în ce mai întunecată. Să ne uităm acum la sufletul unei individualităţi a Indiei Vechi. Când trecea prin moarte şi se afla în cealaltă lume, trăia într-un mediu plin de lumină, între fiinţele spirituale. În cultura persană însă, acest fenomen avea loc mai rar. Lumea dintre moarte şi o nouă naştere devenise întunecată. Se acumulaseră obstacole între suflete, iar sufletul se simţea singur. El nu putea, într-un fel, să întindă mâna către un alt suflet. Cel mai greu şi mai întunecat lucru ce se poate întâmpla în timpul vieţii în lumea spirituală este ca sufletul să nu poată merge împreună cu altele.

În epoca egipteană, forţa sufletelor de a intra în legătură cu alte suflete era pierdută deja într-o măsură atât de mare, încât sufletul egiptean tânjea după prezervarea trupului fizic sub formă de mumie. Aceasta provenea din faptul că sufletul simţea: Puterea pe care o iau între moarte şi o nouă naştere este redusă. Oamenii doreau atunci să păstreze corpul fizic, pentru ca sufletul să se poată uita spre el ca la ceva ce i-a aparţinut şi, astfel, să compenseze forţa pe care nu o mai deţineau în lumile spirituale. Asemenea fenomene culturale precum mumificarea sunt în strânsă legătură cu evoluţia sufletului uman.

Egiptenii aveau reprezentarea că în moarte vor fi uniţi cu Osiris. Ei îşi spuneau: Cândva, în timpuri străvechi, sufletul putea privi în lumile spirituale. Astăzi a pierdut această capacitate, însă poate compensa, dacă dobândeşte,

în această viaţă, asemenea calităţi, încât să devină din ce în ce mai asemănător lui Osiris. Atunci va deveni el însuşi un fel de Osiris şi va fi după moarte unit cu acesta. Astfel, agăţându-se de Osiris, sufletul a încercat să găsească o compensare pentru ceea ce nu mai putuse fi păstrat din timpurile străvechi.

Însă ceea ce Osiris nu a putut oferi sufletului uman este menţionat într-o legendă egipteană, care ne spune că el a trăit cândva pe Pământ, împreună cu oamenii. La un moment dat a fost închis de fratele său cel rău, Seth, într-o cutie de lemn asemănătoare unui sicriu. Asta înseamnă că el a trăit pe Pământ împreună cu oamenii când aceştia din urmă erau mai spirituali. Apoi, însă, a trebuit să rămână în lumile spirituale, întrucât era prea evoluat pentru forma fizică umană. O astfel de fiinţă, care era prea sublimă pentru un trup omenesc, trebuia să devină sufletul, dacă vroia să creeze un substitut pentru puterea spirituală pierdută a clarvederii între moarte şi o nouă naştere. Prin faptul că devenea similar lui Osiris, sufletul putea să-şi depăşească singurătatea, însă nu putea lua într-o nouă încarnare ceea ce primise în lumea spirituală prin caracteristicile sale comune cu Osiris, întrucât Osiris nu mai era potrivit pentru a se reîncarna într-o formă senzorial-fizică. Sufletul îşi făcea astfel existenţa între moarte şi o nouă naştere suportabilă, însă nu putea lua nimic din toate acestea într-o nouă încarnare.

Marele pericol care ameninţa atunci omenirea era faptul că încarnările se deteriorau din ce în ce mai mult, deoarece nicio forţă nouă spirituală nu putea acţiona în cadrul lor. Doar ceea ce rămăsese din timpurile străvechi putea fi dezvoltat mai departe, şi toate acestea îşi atinseseră deja maturitatea în epoca greco- romană. Rodul ce s-a metamorfozat din floare a fost manifestat în arta

minunată a grecilor, cel mai frumos fruct al patrimoniului lăsat oamenilor din timpurile primordiale. Dar odată cu aceasta au apărut obscuritatea şi întunericul în viaţa dintre moarte şi o nouă naştere, iar un distins grec a avut dreptate când a afirmat: „Mai bine să fii cerşetor pe Pământ decât rege pe tărâmul umbrelor!" Intr-adevăr, în lumea greacă şi în oraşele romane oamenii posedau foarte multe lucruri ce îi desfătau şi le satisfăceau simţurile, însă nu puteau lua nimic cu ei în viaţa dintre moarte şi o nouă naştere.

Apoi s-a petrecut Evenimentul de pe Golgotha, ce a avut însemnătate nu numai pentru lumea fizică exterioară, ci pentru toate lumile în care omul trăieşte la un moment dat. Atunci când sângele Mântuitorului a curs din rănile sale, iar trupul său atârna pe cruce, El a coborât în infern şi a aprins lumina care le-a dat din nou vedere sufletelor ce se aflau acolo. Din acel moment, sufletul a fost din nou capabil să realizeze că şi din adâncuri pot veni forţe de care să beneficieze lumea fizică. El nu s-a mai unit cu Osiris pentru a compensa vederea pierdută, ci de acum îşi poate spune: Găsesc şi în adâncuri lumina lui Christos, care a pătruns Pământul, întrucât Christos a devenit Spiritul Pământului. Şi absorb în viaţa dintre moarte şi o nouă naştere putere din spirit, o asemenea putere, ce mă poate conduce din nou pe Pământ, când mă întorc pentru o nouă încarnare. De ce era necesar însă, pentru ca această forţă să se reverse în modul potrivit? De o schimbare completă a perspectivei omului în raport cu lumea senzorială.

Să ne întrebăm ce experimentau aceşti indieni vechi, atunci când îşi spuneau: Această lume este Maya, marea iluzie, iar atunci când o percep şi mă unesc cu ea, cad pradă iluziei. Numai dacă mă îndepărtez de ea şi mă înalţ deasupra lumii simţurilor, pot intra în lumea zeilor. Doar

atunci când mă izolez de lumea exterioară, pot ajunge prin intermediul fiinţei mele interioare, care mi-a rămas precum o moştenire de demult, din lumile spirituale, din nou la vechea mea patrie. Trebuie să mă întorc pe acest tărâm sfânt străvechi, dinspre care am păşit în lumea senzorială. Pot realiza asta doar lăsându-mi puterile spirituale să acţioneze, întorcându-mi privirea de la lumea exterioară. – În acea perioadă, oamenii puteau oricând să facă acest pas înspre trecutul îndepărtat. Ei aveau încă în interior atât de multă forţă care îi putea ajuta, dacă era folosită în modul corespunzător, să îşi găsească drumul înapoi spre zei. Astfel îl regăseau vechii indieni pe Devas, prin care totul fusese creat.

Apoi a venit epoca persană, în care omul nu mai avea atât de mult din puterea care era precum o moştenire a timpurilor străvechi. Dacă în acele timpuri, sufletul ar fi spus: Mă întorc pentru că nu vreau să rămân în această lume", nu ar mai fi regăsit vechii zei, întrucât nu mai avea suficiente forţe în acest sens, fapt legat de evoluţia omenirii. Dacă el ar fi încercat să îşi întoarcă privirea de la lumea fizică şi să o considere doar Maya, ar fi fost condus nu către vederea zeităţilor înalte, ci a zeităţilor inferioare Devas, care erau fiinţe spirituale adverse, ce nu aparţineau lumilor zeilor înalţi şi care căzuseră înspre rău. Asta ar fi găsit sufletele. Pentru că exista acest pericol, sufletului trebuia să i se arate cum să nu se îndepărteze de lumea simţurilor şi cum, plecând de la lumea simţurilor, să vadă că ea este expresia exterioară a spiritualului. Îndreptându-şi privirea către Soare, sufletul învăţa să vadă în el nu numai forţele lui fizice, ci şi pe Ahura Mazdao, zeul Soarelui, devenind astfel capabil să recunoască, şi în cadrul lumii senzoriale, ceva din realitatea divin-spirituală.

Sufletul vechilor persani devenise prea slab pentru ca forţele spirituale, care l-ar fi condus la zeii străvechi, să poată acţiona. De aceea, el trebuia să fie educat să pătrundă dincolo de vălul material, ce acoperă spiritualul. În lumea exterioară stăteau ascunse fiinţele adverse, Asuras, iar sufletul nu putea privi încă spre fiinţele spirituale bune, care se găseau dincolo de Maya. De aceea, în timpul epocii persane, numirea fiinţelor spirituale a fost inversată. Devas erau în cultura indiană veche fiinţe bune, însă, în epoca persană, devin adverse. Adevăratul motiv pentru această schimbare reiese, în mod evident, din progresul continuu al sufletului uman, care a devenit întotdeauna mai puternic în raport cu lumea exterioară, dar mai slab în raport cu cea interioară. Însă atunci era pregătit ceea ce avea să vină de acele fiinţe care ghidau şi conduceau evoluţia omenirii.

După ce Zarathustra a învăţat să se uite spre Soare şi să-l vadă în aura lui pe zeul Soarelui, a ştiut imediat că acesta nu este altul decât Spiritul-Christos, care la acel moment nu se putea revela decât din afara lumii. Omul nu putea percepe în sufletul său, pe Pământ, fiinţa lui Christos. Ceea ce putea fi observat în trecut, în Soare, ca fiind Ahura Mazdao, trebuia să coboare pe Pământ, întrucât abia atunci putea omul să înveţe a recunoaşte în propria interioritate un Deva, un principiu divin-spiritual. În epoca Persiei Vechi, viaţa într-un corp fizic nu era capabilă încă să primească Spiritul-Christos şi să se impregneze de el. Toate acestea trebuiau să se întâmple lent şi treptat. Este nevoie să ne familiarizăm cu gândul că zeităţile se pot revela numai acelora care se pregătesc pentru a primi revelaţia lor. Astfel, Deva, cel ce poate fi văzut prin forţele interioare, se putea arăta *doar* omenirii ce era pregătită în acest sens.

Tot ceea ce are legătură cu evoluţia omenirii se întâmplă lent şi treptat, iar manifestarea ei nu apare peste

tot în acelaşi mod. La scufundarea Atlantidei, triburile au migrat către Est. Întrucât s-au stabilit în regiuni diferite, urmaşii atlanteenilor s-au dezvoltat în mod diferit. Prin ce a devenit locuitorul Indiei Vechi capabil să deţină un sentiment viu pentru lumile spirituale? Aceasta a avut loc deoarece evoluţia Eului a avut acolo un curs deosebit. Eul a rămas adânc ancorat în lumile spirituale, fiind astfel apt să găsească puţine legături cu lumea fizică. Particularitatea unei individualităţi a Indiei Vechi era că avea o dispoziţie deosebită pentru spiritualitatea străveche şi puţine în comun cu lumea fizică, cu care nu dorea să îşi pună Eul în legătură. De aceea, realizările culturii exterioare nu au înflorit în Orient, unde oamenilor le-a lipsit talentul spre invenţie, în Occident însă, oamenii au avut mai multă îndemânare în a acţiona asupra lumii fizice, întrucât considerau că aveau ca misiune transformarea ei. Perşii au ridicat graniţa între Occident şi Orient, iar oamenii care aveau privirea mai puţin îndreptată spre lumea exterioară au avut tendinţa de a rămâne în Orient. De aceea învăţătura lui Buddha a devenit, şase sute de ani înaintea lui Christos, necesară. A trebuit ca el să apară în contextul evoluţiei lumii în acel moment, întrucât avea ca misiune să păstreze treaz, în sufletele omeneşti, dorul după lumile spirituale străvechi. În acest sens, el trebuia să predice împotriva setei după intrarea în existenţa fizică. De aceea, el îşi proclamă învăţătura într-o perioadă în care sufletul nu mai avea nici predilecţia, nici capacitatea de a se înălţa spre lumile spirituale. Buddha predică oamenilor înaltele adevăruri despre suferinţă şi le aduce conţinuturile care pot ridica sufletul deasupra acestei lumi a suferinţei.

Pentru lumea occidentală, această învăţătură ar fi fost de neconceput. Ea avea nevoie de o doctrină în acord cu înclinaţia acelor oameni către lumea senzorială, doctrină

care să îi înveţe următoarele: Trebuie să lucraţi de aşa manieră în lumea fizică, încât puterile ei să fie puse în serviciul omenirii. Însă puteţi lua apoi, după moarte, în lumile spirituale, roadele aceste vieţi.

În mod normal, particularităţile creştinismului nu sunt corect înţelese. În lumea romană, creştinismul a avut ecou slab în rândul celor care se bucurau de comorile şi bogăţiile acestei lumi, însă unul puternic în cadrul celor care erau nevoiţi să lucreze în lumea fizică. Ei ştiau, în ciuda muncii din lumea senzorială, că ceea ce dezvoltă aici vor putea lua cu sine după moarte. Acesta era cel mai înalt sentiment, care îi bucura pe cei ce adoptaseră creştinismul şi care îşi puteau spune: Prin faptul că îl iau pe Christos ca ideal, voi dezvolta în această lume ceva ce nu va putea fi distrus nici măcar prin moarte. O astfel de conştienţă se putea forma numai prin aceea că pe Pământ fusese cu adevărat Christos, nu ca fiinţă Deva, ci ca Fiinţă care s-a încarnat în trup omenesc, astfel încât fiecare om să îl poată lua drept model şi ideal. Dar pentru ca acest fenomen să aibă loc, trebuiau create impulsul şi forţele corespunzătoare, iar pregătirile în acest sens au fost făcute de Zarathustra, care era atât de avansat încât îşi putea asuma această misiune.

Zarathustra, care în epoca Persiei Vechi îl percepuse pe Zeul Soarelui, a fost nevoit să se pregătească în reîncarnările precedente, spre a putea prelua această misiune. În epoca ce era încă îmbibată de învăţăturile Sfinţilor Rishi, Zarathustra trecuse deja, încarnat fiind, prin experienţe sublime. El preluase aceste învăţături în şapte încarnări succesive. Apoi, s-a născut într-un trup ce era orb şi surd, fapt ce i-a permis să aibă cât mai puţin posibil contact cu lumea exterioară. El trebuia să fie născut ca om care să nu poată primi impresiile simţurilor exterioare, şi

în acel moment, din memoria cea mai intimă, s-au trezit în el amintirile despre învăţăturile Sfinţilor Rishi, pe care le primise cândva. Şi chiar atunci a putut marele Zeu al Soarelui să aprindă în el ceva ce depăşea învăţătura Sfinţilor Rishi. Această experienţă i-a apărut din nou la următoarea încarnare, şi astfel Ahura Mazdao i s-a revelat lui Zarathustra din exterior.

Zarathustra a trecut prin multe experienţe, înainte să poată deveni învăţător şi inspirator al poporului persan. Ştim apoi că el i-a avut discipoli pe Moise şi pe Hermes şi că şi-a dat corpul astral lui Hermes şi pe cel eteric lui Moise. Moise a proclamat învăţătura, ce provine din Cronica Akasha, despre „Eu sunt Eu Sunt-ul" (*Ejeh asher ejeh*). Astfel s-a pregătit Zarathustra lent pentru un sacrificiu mult mai măreţ şi mai puternic Când corpul lui astral a reapărut la Hermes, iar cel eteric la Moise, Eul său, ce a progresat continuu, a fost capabil, la o nouă încarnare, să formeze un nou corp astral şi unul eteric, pe măsura forţelor deţinute de Eu. Iar Zarathustra s-a născut din nou pe tărâmul Chaldeei, şase sute de ani înainte de Christos, ca învăţător al lui Pitagora, sub numele de Zarathos sau Nazarathos. El a pregătit, în cadrul culturii chaldeene, impulsul care urma să apară în lume, fapt exprimat în pasajul din Biblie în care este povestit cum înţelepţii Orientului au venit să îl salute pe Christos, ca pe noua stea a înţelepciunii ce răsărise. Zarathustra predicase despre venirea lui Christos, iar cei care, ca discipoli, se bazau pe doctrina plină de semnificaţie dată de el, ştiau exact în ce moment va ajunge marele Impuls de pe Golgotha.

Există întotdeauna o anume legătură între marile individualităţi ale lumii, precum Buddha, Zarathustra, Pitagora, întrucât ceea ce acţionează în lume este o forţă, o realitate. Fiinţele spirituale conlucrează, iar ele nu iau

naştere într-o anumită perioadă întâmplător. Astfel se întreţes impulsurile evoluţiei omenirii. Zarathustra l-a anunţat pe cel care va face posibil, prin Evenimentul de pe Golgotha, ca oamenii să găsească, prin forţele propriei interiorităţi, din ce în ce mai mult, pe măsură ce se dezvoltă în viitor, lumea fiinţelor Devas. În aceeaşi epocă, Buddha predica: Da, există o lume spirituală, în comparaţie cu care întreaga lume a simţurilor este Maya. Îndreptaţi-vă paşii spre lumea în care eraţi înainte să ia naştere setea după existenţa pământească, şi atunci veţi găsi Nirvana, liniştea în sânul divinităţii. Aceasta este diferenţa între învăţătura lui Buddha şi cea a lui Zarathustra. Buddha predica faptul că omul, prin întoarcere, poate ajunge la divinitate, iar Zarathustra, în cadrul încarnării sale ca Zarathos, a afirmat: Va veni timpul în care Lumina se va încarna chiar pe Pământ, şi, prin aceasta, sufletul se va apropia, progresiv, de divinitate. Buddha spune: Prin întoarcere va găsi omul divinitatea, iar Zarathustra: Prin progres, sufletul îl va găsi pe Dumnezeu.

Indiferent dacă îl caută pe Dumnezeul lui Alpha sau pe cel al lui Omega, dacă regresează sau progresează, omul îl va găsi pe Dumnezeu, va ajunge la El! Însă El trebuie regăsit cu forţe omeneşti sporite. Puterile necesare pentru a ajunge la Dumnezeul lui Alpha sunt forţele primordiale pe care le-a deţinut omul, însă cele necesare pentru a-L găsi pe Dumnezeul lui Omega trebuie dobândite de om, prin străduanie, aici, pe Pământ. Nu reprezintă acelaşi lucru dacă omul merge înapoi către Alpha sau înainte spre Omega. Cel care doreşte doar să îl găsească pe Dumnezeu, să intre în lumile spirituale, se poate îndrepta atât înainte cât şi înapoi, cel care însă este preocupat ca omenirea să părăsească Pământul într-o stare evoluată, trebuie să păşească pe calea spre Omega.

Pe această cale a mers şi Zarathustra. El a pregătit drumul pentru acea parte a omenirii care urma să lucreze cu forţele Pământului. Totuşi, el a avut o mare înţelegere pentru Buddha, întrucât amândoi căutau acelaşi lucru. Care era misiunea lui Zarathustra? El trebuia să creeze condiţiile necesare pentru ca Impulsul-Christos să poată coborî pe Pământ. Zarathustra s-a născut din nou ca Iisus din Nazareth, iar, prin ceea ce avusese loc într-o încarnare precedentă, individualitatea sa a fost capabilă să se unească cu o forţă care fusese păstrată conform principiului economiei spirituale. Lumea este profundă, iar adevărul complicat!

Lui Iisus din Nazareth i-a fost, de asemenea, întreţesută fiinţa lui Buddha, care evoluase pe o cale diferită, întrucât multe forţe acţionează în cel ce urmează să aibă o influenţă puternică asupra lumii. Eul lui Iisus a părăsit, prin botezul din Iordan, corpurile fizic, eteric şi astral, iar Zeul Soarelui, Spiritul-Christos, a intrat şi a trăit trei ani în corporalităţile lui Iisus din Nazareth. Astfel a pregătit Zarathustra omenirea spre a deveni recipient al Impulsului lui Christos.

Odată cu aceste evenimente, a intervenit un moment important în evoluţia Pământului. Devenise posibil ca oamenii să-L găsească pe Dumnezeu în propria interioritate, şi puteau aduce cu ei ceva din viaţa dintre moarte şi o nouă naştere, la o nouă încarnare. Iar acum există suflete care simt destul de puternic că au fost într-o lume în care Lumina lui Christos ilumina. Prin aceea că în anumite suflete acest fapt este presimţit, chiar şi în mod neclar, îi face pe oameni capabili să înţeleagă cuvântul ştiinţei spiritului. Şi pentru că există astfel de oameni în prezent, Maeştrii înţelepciunii şi ai Armoniei Sentimentelor şi-au exprimat speranţa că ei vor simţi şi adevărurile

ştiinţei spiritului şi că le vor face conţinut al vieţii lor. Cunoscând toate acestea, maeştrii au înmânat în prezent misiunea de a proclama antroposofia, celor care au atins un nivel înalt de înţelegere.

Este o necesitate ca ştiinţa spiritului să înceapă a deveni acum un curent spiritual al prezentului. Christos însuşi a pregătit sufletele umane pentru ştiinţa spiritului, şi o garanţie a rămânerii ei în lume este faptul că Lumina lui Christos, odată aprinsă, nu se mai poate stinge. Dacă ne umplem de sentimentul necesităţii curentului spiritual antroposofic, atunci facem parte din el în mod just, iar el va sta înaintea noastră ca un ideal de nestăvilit.

Da, o personalitate umană a fost nevoită să se dezvolte atât de mult, încât să poată deveni posibil ca Lumina să coboare în trup omenesc şi să spună: „Eu sunt Lumina lumii!"

Ea a luminat întâi sufletul lui Zarathustra şi i-a vorbit, iar sufletul lui Zarathustra a cuprins însemnătatea Luminii lumii şi s-a sacrificat pentru ca aceste cuvinte să ajungă la întreaga omenire, cuvinte rostite de un om dintr-un corp pământesc: „Eu sunt Lumina lumii!"

X. DE LA BUDDHA LA CHRISTOS

Conferinţă ţinută la Congresul Internaţional al Federaţiei secţiunilor europene ale Societăţii Teosofice

Heidelberg, 21 ianuarie 1909

Nu doresc să vă ofer, în legătură cu această temă, o consideraţie asupra filosofiei religiei, un tratat asupra istoriei literare sau o conferinţă ştiinţifică, ci voi exprima numai ceea ce ştiinţa spiritului sau ocultismul ne pot împărtăşi, mai precis cunoaşterea ce reiese din perspectiva ocultismului rosicrucian, despre asemenea mari personalităţi precum Buddha şi Christos.

Într-o conferinţă ţinută în cadrul unui congres, ce se adresează teosofilor mai maturi, presupun că îmi veţi permite să vorbesc într-un mod mai intim despre asemenea adevăruri. Vă voi prezenta în linii generale, adăugând, pe cât posibil, şi anumite detalii. Ocultismul rosicrucian prezintă unul dintre cele mai importante principii ale cercetării ocult-teosofice, de la care viaţa spirituală ar trebui să se reverse în inimile noastre. Chiar dacă găsim ţelurile şi idealurile Societăţii Teosofice şi în afara ei, există, cu siguranţă, o diferenţă între mijloacele utilizate pentru a dobândi şi a utiliza în mod corespunzător cunoştinţe oculte şi adevăr, întrucât cercetarea ocultă poate şi trebuie să fie nemijlocit încorporată vieţii. Permiteţi-mi să vă ilustrez un exemplu banal: Sufletul uman este asemănător unei sobe, ce nu trebuie convinsă să încălzească o cameră, întrucât funcţia ei este aceea de a încălzi. Ea face acest lucru de la sine, atunci când îi punem lemne şi le aprindem. Ar putea fi obiectat faptul că aspectul

lemnului nu ne sugerează că acesta ar putea încălzi, şi totuşi o face. Prin punerea lemnului în sobă, care arată complet diferit de ea, şi aprinderea lui, aducem căldură în casa noastră. În mod similar, prin faptul că ne obişnuim cu noţiunile de natură spiritual-ştiinţifică, ne acomodăm cu o abilitate de judecată liberă şi de orientare liberă în lume. Misiunea noastră nu este aceea de a predica idealuri, ci de a oferi sufletelor omeneşti combustibilul care poate genera înţelepciune, fraternitate autentică şi umanitate reală. Ţelul nostru este de a înfăptui toate acestea.

În secolele al XIII-lea şi al XIV-lea, într-o perioadă în care curentul spiritual al creştinismului devenise întunecat, deoarece era prea mult axat pe o formă exterioară, a vieţuit acel curent spiritual pe care îl denumim drept curent rosicrucian. Lui i-a revenit misiunea de a proteja înţelepciunea primordială, de a păstra comorile acestei înţelepciuni, în timp ce afară, în lume, creştinismul lua din ce în ce mai mult o formă exterioară, iar înfăţişarea lui reală pălise. Ori de câte ori, în afară, erau considerate valide doar forme exterioare şi dogmele anchilozate, viaţa spirituală reală şi ceea ce în vechile misterii era venerat drept cel mai înalt şi sfânt adevăr erau renegate şi hulite. În acele vremuri, erau des auzite cuvinte precum: îl blestem pe Skythianos, îl blestem pe Boddha, îl blestem pe Zarathas. Acestea sunt trei nume ce erau venerate în mare secret, în misterii şi în şcolile de misterii ale rosicrucienilor, ca nume sacre ale maeştrilor.

Zarathas este aceeaşi personalitate cu Zarathustra, însă nu acel Zarathustra despre care vorbeşte istoria, ci individualitatea înaltă, care a fundamentat cultura persană veche şi care a fost învăţător în şcolile de misterii ale acelor vremuri. Skythianos este o personalitate străveche, foarte evoluată, care, într-o încarnare ulterioară, a condus şcolile

oculte ale Asiei Centrale şi care a devenit, mai târziu învăţător în şcolile esoterice din Europa. Boddha şi Buddha sunt una şi aceeaşi personalitate.

Pentru a înţelege ceea ce iniţiatul simţea la auzirea acestor trei nume şi pentru a putea presimţi ceea ce îi puteau oferi, trebuie să ne întoarcem în evoluţia omenirii şi să examinăm mai îndeaproape caracterul ocultismului rosicrucian. Ne dorim a înţelege prin ascultare şi prin observarea trecutului. Au existat întotdeauna personalităţi avansate, care s-au ridicat din rândul maselor şi la care oamenii obişnuiţi priveau cu reverenţă, ca la un ideal înalt. Atunci când priveau la astfel de personalităţi, care atinseseră un nivel atât de înalt de înţelepciune şi putere intelectuală, sensul moral şi energiile vitale li se înflăcărau. Astăzi se revarsă încă forţele acestor spirite înalte în corporalităţile noastre suprasensibile. Să privim înapoi în trecut, la toate individualităţile spirituale, despre care trebuie să vorbim acum, înapoi până în perioada culturii indiene vechi. Dacă mergem şi mai în urmă, în evoluţia umană, până în perioada vechii Atlantide şi a dispariţiei ei, vom fi conduşi la evenimentul ce ne separă de o cultură şi mai veche a omenirii, în care sufletele noastre au dus o viaţă complet diferită faţă de cea actuală, din corpurile fizice. Nu dorim însă a ne preocupa în detaliu cu descrierea culturii şi vieţii specifice acelor timpuri, ci căutăm astăzi a ilumina răspunsul la întrebarea: Cum era condusă omenirea în timpurile străvechi şi de unde proveneau forţele ce o influenţau?

Când un văzător, al cărui ochi spiritual este deschis, astfel încât el ştie cum să citească scrierile vii, pe care le numim Cronica Akasha, priveşte înapoi în lumile spirituale, descoperă locurile de unde au emanat cultura şi viaţa spirituală ale acelor vremuri. Sufletele noastre regăsesc

locuri în care maeştrii şi discipolii lor erau reuniţi, în cadrul centrelor de misterii. În vechea Atlantidă existau multe astfel de şcoli de misterii, însă diferite de cele actuale şi purtând un alt nume. Ele nu erau doar biserică sau şcoală, ci mai degrabă amândouă în acelaşi timp. În locurile în care era căutat adevărul, puteau fi găsite religia şi înţelepciunea, întrucât ele erau identice. Putem caracteriza conceptul de centre de cultură ale acelor vremuri, de şcoli de misterii, utilizând un cuvânt actual: oracol atlantean. Astfel erau ele denumite în cadrul centrelor de misterii europene, deşi originar ele purtau un nume complet diferit.

În acelaşi mod în care astăzi cunoaşterea exterioară, domeniile de activitate şi profesiile vieţii exterioare sunt divizate în ramuri individuale şi departamente, era împărţită pe ramuri, în vechea Atlantidă, viaţa spirituală a oracolului atlantean şi centrele sale de înţelepciune. Existau diferite ramuri ale cercetării oracolului, ale înţelepciunii oculte ale vechii Atlantide, însă totul era complet diferit faţă de timpurile actuale şi depindea de alte condiţii. Vechea înţelepciune a oracolului era deosebită de la un centru la altul, în funcţie de capacităţile oamenilor şi de mediul înconjurător. Existau legături între anumite abilităţi omeneşti şi planete specifice, fiind astfel conectate capacităţi mistic-oculte precise cu planetele corespunzătoare. De aceea, distingem în vechea Atlantidă oracolul Lunii, al lui Mercur, al lui Venus, al Soarelui, al lui Marte, al lui Jupiter şi al lui Saturn.

Chiar şi capacităţile noastre actuale au evoluat, precum Pământul, din Cosmos, şi sunt corelate cu planete diferite şi influenţele lor. Din populaţia acelor vremuri, au fost adunaţi oameni care erau potriviţi să dezvolte o capacitate sau alta de cunoaştere, fiind astfel alocaţi unuia dintre cele şapte oracole. În vechea Atlantidă, existau şapte

asemenea oracole, numite după cele şapte planete cunoscute atunci. Oracolul Soarelui se ridica deasupra celorlalte, dar, alături de el, se pregătea în secret Oracolul lui Vulcan, pentru viitoarea sa misiune.

Fiecare dintre aceste oracole erau originare din Cosmos, în acord cu abilităţile specifice, însă exista un centru în care capacităţile tuturor celor şapte oracole curgeau împreună şi întreaga lor înţelepciune fuziona. Discipolii acestui centru, ai Oracolului Soarelui, erau iniţiaţi şi slujeau misteriului a ceea ce astăzi denumim Soare. Soarele fizic este numai expresia exterioară, fizionomia exterioară, corpul şi învelişul vieţii spirituale a înaltei Fiinţe a Soarelui.

În acel timp, despre care cu toţii aţi auzit, în care Soarele s-a separat de Pământ, au abandonat, odată cu el, scena Pământului, acele fiinţe care erau atât de avansate, încât nu mai aveau nevoie de Pământ pentru evoluţia lor, care deci încheiaseră deja faza de dezvoltare ca fiinţă umană. După ce şi Luna s-a separat, Pământul a fost capabil să îşi împlinească misiunea, aceea de a deveni cămin pentru oameni. Dacă numai Soarele ar fi influenţat Pământul, acesta din urmă ar fi trecut printr-o evoluţie atât de rapidă, încât oamenii ar fi devenit bătrâni la scurt timp după naştere. Dacă însă numai Luna şi-ar fi trimis influenţele asupra Pământului, oamenii ar fi devenit mumii. Evoluţia ar fi avut loc într-un ritm prea lent, iar corpurile lor ar fi devenit rigidizate şi solidificate. Însă, printr-o forţă de conducere înţeleaptă, Soarele şi Luna păstrează echilibrul între forţele exterioare, pe care le exercită asupra Pământului, iar acest fapt le permite Pământului şi oamenilor să se dezvolte în ritmul potrivit lor. Fiinţele lui Marte, Mercur, Venus ş.a.m.d., care nu mai aveau nevoie în evoluţia lor de ceea ce luase naştere prin

despărţirea Lunii şi Pământului de Soare, au plecat odată cu Soarele şi s-au stabilit pe el. Totuşi, ele au rămas conectate cu Pământul şi au trimis forţele lor benefice în jos, către el, prin razele Soarelui.

Cu Soarele şi Pământul este unită acum o fiinţă secretă şi plină de mister. Însă nu despre ea vrem să vorbim acum, ci despre cea care a plecat înaintea grupului de fiinţe înalte ale Soarelui, ce erau atât de avansate, încât se puteau despărţi de Pământ. Această fiinţă este un spirit conducător al Soarelui, care îşi trimite puterea spirituală pe Pământ, precum lumina Soarelui străluceşte pe Pământ. El trimite căldură şi lumină solară, ce susţin viaţa de pe Pământ, prosperitatea şi dezvoltarea. Dar odată cu această lumină fizică solară, radiază lucrarea, faptele unei fiinţe spirituale a Soarelui.

În timpul epocii atlanteene vechi, discipolii Oracolului Soarelui erau iniţiaţi în tainele acestei fiinţe măreţe a Soarelui. Conducătorul acestui oracol superior, Marele Iniţiat, era iniţiat în cel mai cuprinzător mod în aceste misterii. Întreaga cultură atlanteană veche şi, precum vom vedea, cultura postatlanteană au provenit de la el. „Manu", aşa cum a fost numit conducătorul Oracolului Soarelui – deşi numele nu este atât de important – a ales purtătorii culturii postatlanteene nu dintre aşa-numiţii învăţaţi şi oameni de ştiinţă sau clarvăzători şi magicieni ai timpurilor respective. Oamenii care deţineau cunoaşterea spirituală şi fizică şi care erau comparabili cu oamenii de ştiinţă şi învăţaţii timpului nostru, nu erau consideraţi de el potriviţi, ci, mai degrabă, oamenii simpli, care începuseră să îşi piardă treptat capacităţile clarvăzătoare, au fost aleşi. Conştienţa noastră de astăzi a început să se dezvolte abia la sfârşitul epocii atlanteene, odată ce vechea conştienţă clarvăzătoare dispărea încetul cu încetul, făcând loc unei

conştienţe de sine, unui Eu de sine stătător. Marele Manu i-a adunat în jurul său nu pe clarvăzători sau magicieni, ci pe aceia care puteau gândi intelectual, care preluaseră şi dezvoltaseră în ei primele elemente ale calculului matematic şi ale numărătorii. Ei erau cei dispreţuiţi, cei care, în opinia cercurilor ce deţineau puterea, nu ştiau nimic şi care pot fi comparaţi cu teosofii de astăzi. Totuşi, ei au fost cei cu care marele Manu a călătorit spre centrul sfânt din Asia, locul din care urma să emane cultura postatlanteană. Europa, Asia şi Africa – America vrem s-o lăsăm aici deoparte – au fost populate de descendenţii vechilor atlanteeni, care, sub conducerea lui Manu, s-au stabilit în acele ţinuturi. Iniţiatul Oracolului Soarelui trebuie să aibă acum grijă ca fondarea acestei culturi postatlanteene şi a omenirii respective să se înfăptuiască sub influenţele corespunzătoare. De la început, el s-a preocupat ca tot ceea ce era valoros pentru o evoluţie ulterioară să fie purtat mai departe. Această păstrare a valorilor din trecut este o lege a ocultismului, a economiei spirituale, ce poate fi cunoscută numai prin cunoaşterea ocultismului, a înţelepciunii spirituale.

Acum, Marele Iniţiat a luat cu el, în călătoria lui spre Europa, ceva foarte valoros din vechea Atlantidă. Pentru a îndeplini această misiune a vizitat, a inspectat – dacă putem spune astfel – celelalte oracole. Cunoaşteţi faptul că, în cazul oamenilor obişnuiţi, curând după moarte, corpul eteric se desprinde de cel astral şi de Eu şi se pierde treptat în eterul universal. Acelaşi fenomen are loc, după ceva vreme, şi în cazul corpului astral. Însă o încălcare a acestei legi este posibilă în interesul economiei spirituale, ceea ce s-a întâmplat şi în cazul corpurilor eterice ale celor şapte mari iniţiaţi din cadrul oracolelor vechii Atlantide.

Ce înseamnă a lucra asupra noastră? Înseamnă a ne purifica corpurile eteric şi astral. Acum, corpurile eteric şi astral, odată transformate şi spiritualizate, nu se dizolvă după moarte, ci rămân păstrate, conform legii economiei spirituale. Pe scurt, în cadrul misteriilor era cunoscut modul de a păstra corpurile eterice şi astrale valoroase, dezvoltate de marii iniţiaţi. Abordarea acestui subiect în detaliu, însă, m-ar îndepărta prea mult de la tema noastră de astăzi. Este suficient să spunem că aceste corpuri erau reţinute de păstrători în şcolile de misterii. De aceea, Marele Iniţiat al Oracolului Soarelui a vizitat celelalte oracole atlanteene, pentru a colecta şi a lua cu el cele şapte corpuri eterice ale celor mai mari iniţiaţi atlanteeni. Mai mult, prin înţelepciunea lui, a atras un număr de oameni, care urmau să devină pregătiţi pentru cultura următoare. El i-a instruit în aşa fel încât să devină din ce în ce mai capabili şi mai puri. Ceea ce a urmat poate fi numit artă. După un timp, cele şapte corpuri eterice ale celor mai importanţi iniţiaţi au putut fi încorporate în şapte oameni, care, în privinţa Eului lor, a puterii de judecată ş.a.m.d., erau oameni simpli, a căror existenţă nu avea nicio semnificaţie din punct de vedere exterior. Însă ei au purtat cele şapte înalt dezvoltate corpuri eterice ale celor mai însemnaţi iniţiaţi. Corpurile eterice au radiat în aceşti oameni, permiţându-le astfel, ca la răstimpuri, să aibă acces, prin inspiraţie de sus, la viziuni puternice şi adevăruri privind evoluţia. Despre toată această înţelepciune superioară puteau ei vorbi.

Pe aceştia i-a trimis Marele Iniţiat acolo unde exista sens şi înţelegere pentru spiritual, pentru lumile spirituale. În India, oamenii aveau încă sentimentul şi conştienţa că au provenit dintr-o lume spirituală primordială şi că au fost născuţi din sânul Divinităţii. De aceea, întreaga lume fizică

le apărea drept Maya, iluzie, şi tânjeau să se întoarcă în lumea zeilor, a acelor fiinţe divin- spirituale în mijlocul cărora au vieţuit cândva. Acestor oameni le puteau vorbi cei şapte purtători ai înţelepciunii, ce au fost numiţi Sfinţii Rishi. Ei au pus bazele culturii noastre postatlanteene. Odată cu aceasta a fost creată posibilitatea, pentru oamenii care păstraseră conştienţa şi dorul după lumile spirituale şi după fiinţele divin- spirituale, de a învăţa mai multe despre această lume şi de a găsi calea înapoi spre ea.

Însă au venit alte timpuri, în care au existat oameni ce nu erau destinaţi numai să privească în lumile spirituale, ci care vroiau să fondeze o nouă cultură, care trebuiau să stăpânească cu iubire lumea fizică. Ei nu mai vedeau în această lume doar Maya sau iluzie, ci au început să înţeleagă că ea este numai expresia exterioară, fizionomia pentru lumea spirituală, ce stă în spatele ei. Această a doua perioadă este reprezentată de cultura protopersană sau cultura lui Zarathustra. Istoria exterioară recunoaşte doar un Zarathustra care a trăit mult mai târziu, întrucât nu cunoaşte faptul că în aceste timpuri străvechi era obişnuit ca descendenţii să preia numele marilor conducători. Aici este vorba despre marele Zarathustra, unul dintre discipolii cei mai intimi ai Iniţiatului Oracolului Soarelui. El a avut misiunea de a găsi legătura dintre lumea simţurilor şi cea spirituală. Zarathustra a trebuit să îşi înveţe discipolii că sfera solară este trupul fiinţei spirituale care locuieşte în Soare şi că întreaga lume fizică trebuie văzută ca membrele şi organele corpului fizic al fiinţelor spirituale. Aşa cum Soarele are o aură mare, omul are una mică, expresia microcosmică a aurii celei mari. Soarele este corpul Spiritului Soarelui, care s-a revelat în cadrul Oracolului Soarelui, în epoca veche atlanteană. Acest Spirit al Soarelui i-a devenit lui Zarathustra vizibil prin

clarvedere. El a numit marea aură a Soarelui, Spiritul Soarelui, care este acelaşi cu fiinţa denumită de el Ahura Mazdao şi de învăţăturile oculte de mai târziu Ormuzd.

Oamenii ar trebui să îl vadă în Soarele fizic pe Ahura Mazdao şi să nu se lase conduşi greşit de Ahriman, care din ultima treime a epocii atlanteene trăieşte în planul fizic, şi care atacă sufletul uman prin percepţii de natură senzorială, deci din afară. Lucifer, în schimb, este cel ce atacă din interior sufletul uman. Zarathustra a avut misiunea de a aprinde în oameni sentimentele, înclinaţia din inimă către Spiritul Soarelui. El a înfăptuit asta în cuvinte puternice, care nu pot fi redate cu limbajul nostru actual. Toate cuvintele sublime pe care le găsiţi în Vede şi Gathas, indiferent cât de frumoase sunt, ele reprezintă numai expresia exterioară fadă a cuvintelor sublime, înalte, originare, ale lui Zarathustra. În limbajul nostru, ele pot fi redate aproximativ aşa:

„Vreau să vorbesc, acum auziţi-mă şi ascultaţi-mă, voi cei de aproape, voi cei de departe, cei ce purtaţi dorinţa după aceste cuvinte. Vreau să vorbesc despre ceea ce, în lume, îmi este cel mai înalt adevăr, pe care El, marele, puternicul, Ahura Mazdao mi l-a revelat. Acum auziţi-mă, ascultaţi-mă şi luaţi aminte exact: învăţătorul erorii, Răul, a cărui gură mărturiseşte o credinţă falsă, nu mai poate rătăci omenirea, pentru că El, Ahura Mazdao, cel puternic, s-a revelat! Cel ce nu doreşte a auzi cuvintele mele, precum le rostesc, în sensul în care le rostesc, acela va avea parte de experienţa Răului, când cursul timpului va ajunge la sfârşit.” Iar altă dată a spus Zarathustra: „Atât de măreţ şi de puternic este El, cel care mi s-a revelat în Soare, încât renunţ la tot pentru el. Îmi sacrific bucuros pentru El viaţa trupului meu, existenţa eterică a simţurilor mele, expresia

faptelor mele" – corpul astral. Acesta a fost jurământul pe care l-a făcut cândva Zarathustra.

Zarathustra a avut doi discipoli. Unuia dintre ei i-a revelat prin mijloace spirituale tot ceea ce poate fi perceput cu ajutorul organului astral clarvăzător. Acest discipol s-a reîncarnat sub numele de Hermes, Hermes egipteanul. Celui de-al doilea i-a împărtăşit ceea ce poate fi cunoscut cu ajutorul corpului eteric clarvăzător, înţelepciunea *Cronicii Akashe*. Acesta a fost Moise, a cărui înţelepciune o puteţi regăsi în Cărţile lui Moise.

Hermes, la o nouă naştere, purta corpul astral al lui Zarathustra, care îi revelase lui Hermes nu numai învăţăturile sale, ci şi natura sa. Un asemenea fenomen poate avea loc întrucât ceea ce primise Hermes nu era nimic altceva decât corpul astral al lui Zarathustra, sacrificat pentru el. Astfel, Hermes, fondatorul celei de-a treia culturi atlanteene, a proclamat de fapt înţelepciunea lui Zarathustra.

Şi celălalt discipol, căruia Zarathustra i-a dat înţelepciunea prin corpul eteric, s-a reîncarnat. La naştere, lui i-a fost întreţesut corpul eteric însuşi, sacrificat, al lui Zarathustra. Acest discipol a fost Moise. Puteţi găsi asemenea fapte în documentele religioase, doar că, în Sfintele Scripturi, ele sunt voalate. Citiţi povestirea naşterii lui Moise. Ce a avut loc acolo? Pruncul a fost pus într-un coş din nuiele de trestie şi i s-a dat drumul pe apă. Ce înseamnă asta? Înseamnă că el a fost complet izolat de lume. Eul şi corpul astral nu trebuiau să se manifeste până când nu erau impregnate de principul corpului eteric. Cum a avut loc asta? În timpul în care Moise a stat izolat în coş, pe apă, corpul eteric ce îi fusese întreţesut a luminat în el. Abia apoi puteau acţiona corpul astral şi Eul. Nu sunt imaginile puternice ale Genezei, care vor preocupa omenirea o lungă

perioadă, imagini extrase din *Cronica Akasha*? Toate acestea nu pot fi înţelese fără ajutorul ocultismului.

Ajungem acum la cea de-a patra epocă de cultură post- atlanteană, cea greco-romană. Până atunci, oamenii se dezvoltaseră de aşa manieră, încât să poată dobândi iubire faţă de Pământ. Însă existau şi cei care, în perioada atlanteană, fuseseră companioni ai zeilor. De aceea, este justificată întrebarea: Ce s-a întâmplat în acea vreme cu Eurile marilor iniţiaţi? În cazul Eurilor din perioada atlanteană, care atunci locuiau într-o corporalitate mult mai moale şi mai rafinată, existenţa lor pe Pământ a fost de aşa natură, încât acele individualităţi s-au reîncarnat doar atâta vreme cât a fost necesară menţinerea legăturii dintre înţelepciunea primordială, spiritualitatea primordială şi omenire.

O astfel de individualitate este marele Buddha, care a fost într-adevăr capabil să impregneze scrierile orientale cu acea înţelepciune profundă şi forţă spirituală, pe care le regăsim în ele. Ca ocultişti, înţelegem comunicările despre el şi le putem lua chiar şi literal. Spre exemplu, este adevărat când citim despre el: „La naşterea sa, el a luminat precum lumina puternică a Soarelui" sau când Buddha spune: „Am păşit în ultima dintre încarnări şi nu am nevoie să mai vin pe acest Pământ, iar dacă o voi face, va fi din voinţă liberă."

În epoca postatlanteană, el s-a prelucrat pe sine şi trecând prin etapa de cunoaştere intelectuală, motiv pentru care îl înţelegem când spune cum s-au iluminat în el seria încarnărilor şi etapele de iniţiere prin care a trecut:

Înaintea mea stătea splendoarea formelor – însă intuiţia mea nu era încă pură.

Am văzut spiritele cunoaşterii – însă intuiţia mea nu era încă pură.

Am văzut locul iniţierii -însă intuiţia mea nu era încă pură.

Am fost camarad printre acestea,

Acum era intuiţia mea pură!

Aici avem iluminarea lui Buddha.

El a fost unul dintre cei cu care trăim în teosofia rosicruciană. Am numit trei dintre maeştri: Zarathas, Skythianos, Boddha sau Buddha.

Astfel vedem cum aceste personalităţi conducătoare măreţe se extind până în prezent. Ocultistul poate verifica aceste afirmaţii. Conform cu principiul economiei spirituale, va fi păstrat nu numai ceea ce asemenea individualităţi importante lasă în urmă, ci tot ceea ce este valoros pentru omenire. Să luăm, spre exemplu, o personalitate precum *Galilei*, care a atins rezultate atât de mari, de semnificative pentru fizica secolului al XVI-lea. În Galilei a vieţuit un corp eteric, care, după moartea sa, nu trebuia să se piardă. Foarte departe de locul în care a lucrat Galilei, a trăit, la mijlocul secolului al XVIII-lea, o personalitate care, după două decade de copilărie vieţuită în devoţiune, s-a pregătit pentru o mare misiune. În inima Rusiei, la Marea Albă, în condiţii modeste, a trăit o personalitate al cărui nume era *Mihail Lomonosov*. În mod necunoscut şi fără niciun fel de mijloace, a plecat spre Moscova, unde a studiat şi a pus bazele gramaticii ruse. Lomonosov a purtat în el corpul eteric al lui Galilei. Şi atunci s-a întâmplat ca o personalitate, care ştia cum corpul eteric al lui Galilei fusese păstrat şi care se afla acolo, când această legătură fusese cercetată în mod ocult, să nu ştie nimic despre Mihail Lomonosov. Aceasta nu e nicio dezonoare, întrucât nu poate fi cunoscut tot ceea ce are loc în planul fizic [a se vedea conferinţa din 25 februarie 1909, în ciclul *Theosophie und Okkultismus des*

Rosenkreuzers (***Teosofia şi ocultismul rosicrucienilor***), GA 109].

Astfel vedem că, prin legea economiei spirituale, ceea ce este valoros se păstrează şi trecutul este conectat cu viitorul. Şi în misteriile rosicruciene întâlnim individualitatea care a trăit în corpul lui Buddha pe planul fizic. În Atlantida, el a vieţuit doar ca Bodhisattva în corpul eteric, iar apoi a coborât ca Buddha până în planul fizic.

Vrem să ne îndreptăm privirea numai asupra perioadei lui Buddha, a celei a lui Zarathustra şi asupra a ceea ce au avut sufletele de înfăptuit în perioada dintre vieţile celor doi.

Pe de o parte, avem învăţăturile lui Ahura Mazdao şi, pe de altă parte, acea parte a omenirii care a dobândit treptat iubire faţă de Pământ. Să evocăm din nou epocile indiană, persană, chaldeo- asiro-babiloniană, în timpul cărora sufletul a pierdut treptat legătura cu lumile spirituale. Apoi, în perioada Greciei antice, sufletul ajunsese să iubească Pământul atât de puternic, încât afirmaţia unui grec celebru: „Mai bine cerşetor pe Pământ decât rege în regatul umbrelor" a fost luată drept adevăr.

În timpul acestei a patra epoci de cultură, cea greco-romană, totul în lumea exterioară apărea drept încântător. Privitorul observa, spre exemplu, cu ochii fizici, ruinele Templului din Paestum şi se putea umple admirativ de frumuseţea formelor şi de farmecul liniilor. Însă când îşi îndepărta privirea de la templu şi căuta ceva similar în lumile spirituale, nu găsea nimic. Totul părea a fi şters. Asta experimentau sufletele între moarte şi o nouă naştere. Izolate în propria lor individualitate, ele erau despărţite de tot ceea ce avea o natură spirituală şi tânjeau numai după lumea fizică şi frumuseţea ei. Acolo, în acea izolare de gheaţă, trebuia atunci să lumineze Ahura Mazdao.

Conducătorul Soarelui însuşi trebuia să coboare, să ia trup omenesc în lumea fizică, pentru a aduce ajutor morţilor şi viilor. El trebuia să fie om printre oameni! Ceea ce vieţuia în Soare, sublimul şi măreţia, a coborât pe Pământ şi s-a revelat, în trup omenesc, omenirii. Mai devreme, se revelase în elementele naturii. Lui Moise i-a apărut în rugul în flăcări şi în focul de pe Sinai. Poporul israelit nu avea voie să îşi facă niciun chip cioplit al Dumnezeului său. De ce? Pentru că niciun nume exterior nu „îmi" poate fi dat mie, acestei fiinţe divine. Doar un nume complet diferit poate exprima asta: „Eu sunt Eu Sunt-ul". Singura posibilitate de a găsi numele Spiritului Soarelui este în om. Ceea ce trăieşte în om ca Eu este însăşi Fiinţa lui Christos.

Revelaţia lui Iehova l-a precedat pe Christos. Aceasta avea loc în perioada în care Fiinţa lui Christos putea coborî treptat pe Pământ. Ce îi jurase cândva Zarathustra Fiinţei superioare a Soarelui? Ce vroia să sacrifice pentru Ea? Trupul, simţurile, viaţa şi vorbirea. Zarathustra s-a reîncarnat drept contemporan al marelui Buddha. El putea acum să îşi plăsmuiască singur corpurile eteric şi astral, pe care le sacrificase. Zarathustra s-a născut atunci sub numele de Zarathas sau Nazarathos şi a devenit învăţătorul lui Pitagora, care s-a reîncarnat ca unul dintre cei trei magi de la Răsărit şi a devenit unul dintre discipolii lui Iisus din Nazareth. Zarathustra, care îşi sacrificase cândva corpurile eteric şi astral, era acum capabil să ofere învelişul exterior Celui a cărui venire o anunţase: cu Iisus din Nazareth, după ocultismul occidental. Iisus din Nazareth şi-a putut pune trupul fizic la dispoziţia Spiritului Soarelui şi el a putut să spună: „Eu sunt Lumina lumii!"

Fiinţa lui Christos a fost întotdeauna cunoscută în cadrul misteriilor. In India veche, în perioada celor şapte Rishi, fiinţa reprezentată de Christos purta numele de

Vishva-Karman. Zarathustra a numit-o Ahura Mazdao, în Egipt era numită Osiris şi poporul evreu a denumit-o Iahve sau Iehova. Iar acum, în cea de-a patra epocă de cultură, aceeaşi fiinţă a trăit timp de trei ani pe Pământul nostru fizic. Iar Ea va uni din nou, în viitor, Soarele cu Pământul. Atunci când a curs sângele din rănile Mântuitorului, pe Golgotha, Christos s-a unit, în mod mistic, cu Pământul şi însăşi Fiinţa Lui a apărut în aura Pământului, în care, de atunci, El poate fi văzut. Şi cine a fost primul care L-a văzut? Pavel, care a contribuit mai mult decât oricine altcineva la răspândirea creştinismului. Ce a făcut ca Saul să devină Pavel? Nu învăţăturile, nu evenimentele din Palestina, ci evenimentul din Damasc, de natură suprasensibilă. Înainte de această experienţă, el nu putea crede că cel care murise atât de ruşinos pe cruce era Christos, însă, ca iniţiat al Kabbalei, el ştia că, odată ce va apărea pe Pământ, Christos va deveni vizibil în aura Pământului. Şi aceasta a fost trăirea lui Pavel, prin care a devenit, din Saul, Pavel. Pavel a spus despre el că a fost născut prematur, lucru s-a spus şi despre Buddha. Asta înseamnă că o asemenea individualitate nu coboară prea adânc în materie. Atunci când Pavel a devenit clarvăzător, înainte de a ajunge în Damasc, el a văzut şi a ştiut cine este Christos.

Christos a acţionat în Buddha ca Bodhisattva, iar de la Evenimentul de pe Golgotha, El este Spiritul planetar al Pământului şi poate fi găsit în aura Pământului. Prin Principiul – Christos a fost aprinsă o nouă lumină în această lume şi dincolo de ea. Corporalităţile lui Iisus din Nazareth – corpul eteric, corpul astral şi Eul – au fost păstrate în nenumărate copii, în lumile spirituale. Această afirmaţie exprimă ceva deosebit de important, iar pentru a o înţelege, natura ne dă nenumărate exemple

clarificatoare. Să ne gândim doar la un grăunte, care creşte la stadiul de plantă, multiplicându-se în timpul procesului. Acest fenomen natural aparent simplu este o metaforă a ceea ce se întâmplă, după anumite legi, în lumea suprasensibilă. Multe copii ale corpurilor eteric, astral şi ale Eului lui Iisus din Nazareth există pentru a fi încorporate purtătorilor preliminări ai Pincipiului-Christos. Tot ceea ce are legătură cu Principiul-Christos este atât de plin de însemnătate, încât omenirea va putea ajunge numai treptat la o înţelegere în acest sens.

Sfântul Augustin, spre exemplu, a purtat o copie a corpului eteric al lui Iisus din Nazareth. Odată ce cunoaşteţi acest fapt, îi veţi înţelege viaţa, erorile şi realizările. El a fost nevoit să îşi prelucreze singur Eul şi corpul său astral şi numai în corpul eteric a luat naştere marele său talent mistic. *Francisc din Assisi* şi *Toma d'Aquino* au avut întreţesută o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth, fapt ce le-a permis să acţioneze atât de puternic ca învăţători. Ei au acţionat dintr-o sferă în care trăise cândva Christos.

Câteodată este necesar ca evenimente exterioare, precum catastrofe naturale sau fenomene similare, să contribuie la întreţeserea corporalităţii suprasensibile. Despre Toma d'Aquino se spune că un fulger a căzut în spaţiul în care se afla şi i-a omorât sora cea mică, care era în leagăn, însă el a fost cruţat. Acest fulger înseamnă pentru el că puterea ce provenea din elemente a contribuit ca el să poată prelua copia corpului astral al lui Iisus din Nazareth. Şi *Elisabeth din Thuringia* a avut o copie a corpului astral al lui Iisus din Nazareth.

Zarathustra sau Iisus din Nazareth este unul dintre cei trei maeştri ai rosicrucienilor. Copii ale Eului său, asta însemnă ale Eului în care a trăit Spiritul-Christos însuşi,

sunt de găsit în lumile spirituale. Ele ne aşteaptă să le utilizăm pentru evoluţia viitoare a omenirii. Acei oameni care depun eforturi pentru a se ridica spre înălţimile înţelepciunii spirituale sunt candidaţi pentru copiile Eului lui Iisus din Nazareth. Ei devin astfel purtători ai lui Christos, adevăraţii Christophori. Ei vor pregăti pe acest Pământ reapariţia Lui.

Noi primim putere pentru munca noastră viitoare atunci când ştim ce individualităţi se află în spatele misiunii personalităţilor importante. Există o posibilitate de a verifica aceste fapte. Nu toată lumea este capabilă să investigheze ceea ce are loc în spatele cortinelor lumii fizice, însă fiecare poate examina rezultatele unor astfel de cercetări prin confruntarea cu Scrierile sacre dinaintea şi de după Christos. Aceste evenimente pot lumina înţelegerea. Iar dacă se întâmplă astfel, ele se metamorfozează în noi şi devin sânge spiritual viu.

EPOCI DIN ISTORIA PĂMÂNTULUI ȘI PERIOADE GEOLOGICE

(cf. G. WACHSMUTH – Die Entwicklung der Erde)

REPETAREA FAZELOR MAI VECHI LA UN NIVEL SUPERIOR	ERA	ÎMPĂRȚIREA ÎN EPOCI		FAUNA	FLORA	FORMAREA ȘI STRUCTURA PĂMÂNTULUI
REPETAREA VECHIULUI SATURN	FAZE COSMICE	1. EPOCA POLARĂ	Stadii cosmice preliminare ale formării sistemului solar Formarea sferei și a corpului lui Saturn			Diferențierea prin contracție a sferelor planetare
REPETAREA VECHIULUI SOARE		2. EPOCA HIPERBOREANĂ	Formarea sferei și a corpului lui Jupiter Formarea sferei și a corpului lui Marte Separarea Pământului și a Soarelui Pământul, organism planetar (înglobând și Luna) începe să evolueze în jurul Soarelui			
REPETAREA VECHII LUNI	PALEOZOIC	3. EPOCA LEMURIANĂ – INCEPUT	Epocă vitalizată Biosfera generatoare Diferențierea învelișurilor și a nucleului Archaic	Procese de schimb în atmosferă. Compuși albuminoizi Coloizi – suspensii Primele forme animale și vegetale în atmosfera vitalizată.		Formarea straturilor periferice. Atmosfera (TABLOU IV)
REPETAREA EPOCII POLARE ÎN EPOCA LEMURIANĂ						Precipitare de substanțe primitive, viitoare roci primare
REPETAREA EPOCII HIPERBOREENE ÎN EPOCA LEMURIANĂ			Diferențierea internă și formarea straturilor Cambrian Silurian Devonian	Nevertebrate marine Trilobiți. Brahiopode. Corali. Pești primitivi Înmulțirea cochiliilor calcaroase	Forme vegetale primitive între două ape, alge, varec. Primele plante de uscat.	Sedimentare. Tendința de formare a unei suprafețe terestre plastice. Atmosferă apoasă și caldă.
MIJLOCUL EPOCII LEMURIENE		MIJLOC	Carbonifer Permian Triasic	Amfibii Reptile	Ferigi Criptogame Lycopode Păduri de conifere	Cutarea suprafeței terestre (climat tropical în emisfera nordică) (Tendință puternică dar trecătoare de durificare)
SFÂRȘITUL EPOCII LEMURIENE	MEZOZOIC	SFÂRȘIT	Jurasic Cretacic Scufundarea Lemuriei	Archeopterix Animale uriașe Saurieni Mamifere inferioare Păsări cu dinți Saurieni	Ferigi arborescente Primii arbori foioși și plante cu flori angiosperme	Ieșirea „Lunii Purificarea atmosferei Puternice transgresiuni marine. Mobilitate reînoită a suprafeței terestre. Scufundarea Lemuriei
EPOCA ATLANTEANĂ	NEOZOIC (CENOZOIC)	4. EPOCA ATLANTEANĂ 1. Tertiar: Paleocen 2. Eocen 3. Oligocen Miocen Pliocen 4. Cuaternar: Diluvium 5. Glaciații 6. (TABLOU X) 7. Scufundarea Atlantidei		Primele copitate sălbatice. Mamifere superioare Vite Primate (Schelete umane) Nici o nouă specie, însă modificări geografice ale florei și ale faunei.	Continuarea diferențierii plantelor până la flora actuală.	Atmosferă caldă încă, dar în curs de răcire. Deformarea plastică a Pământului până în Cuaternar. (TABLOU VII, VIII, IX) Glaciații Scufundarea Atlantidei
EPOCA POST-ANTLANTEANĂ		5. EPOCA POST-ATLANTEANĂ 1. Vechea Indie 2. Vechea Persie 3. Egipt-Caldeea 4. Grecia – Roma 5. Astăzi 6. 7.		Actuală	Actuală	Creșterea căldurii și micșorarea căldurii pe Pământ (TABLOU XI)

STADII PRELIMINARE ȘI PERIOADE EVOLUTIVE IN ORGANISMUL COSMIC

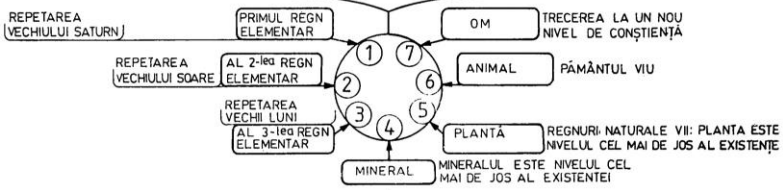
(cf. G. WACHSMUTH – Die Entwicklung der Erde)

7. STĂRI PLANETARE

(NIVELURI DE CONȘTIENȚĂ)

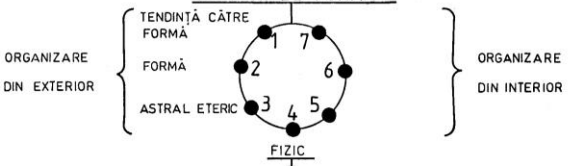
1	2	3	4	5	6	7
VECHIUL SATURN	VECHIUL SOARE	VECHEA LUNĂ	PĂMÂNT	JUPITER	VENUS	VULCAN

7. REGNURI DE VIAȚĂ

ETER DE CALDURĂ	ETER DE LUMINĂ	ETER CHIMIC	ETER DE VIAȚĂ
–CALDURĂ–	–AER–	–APĂ–	–PĂMÂNT–

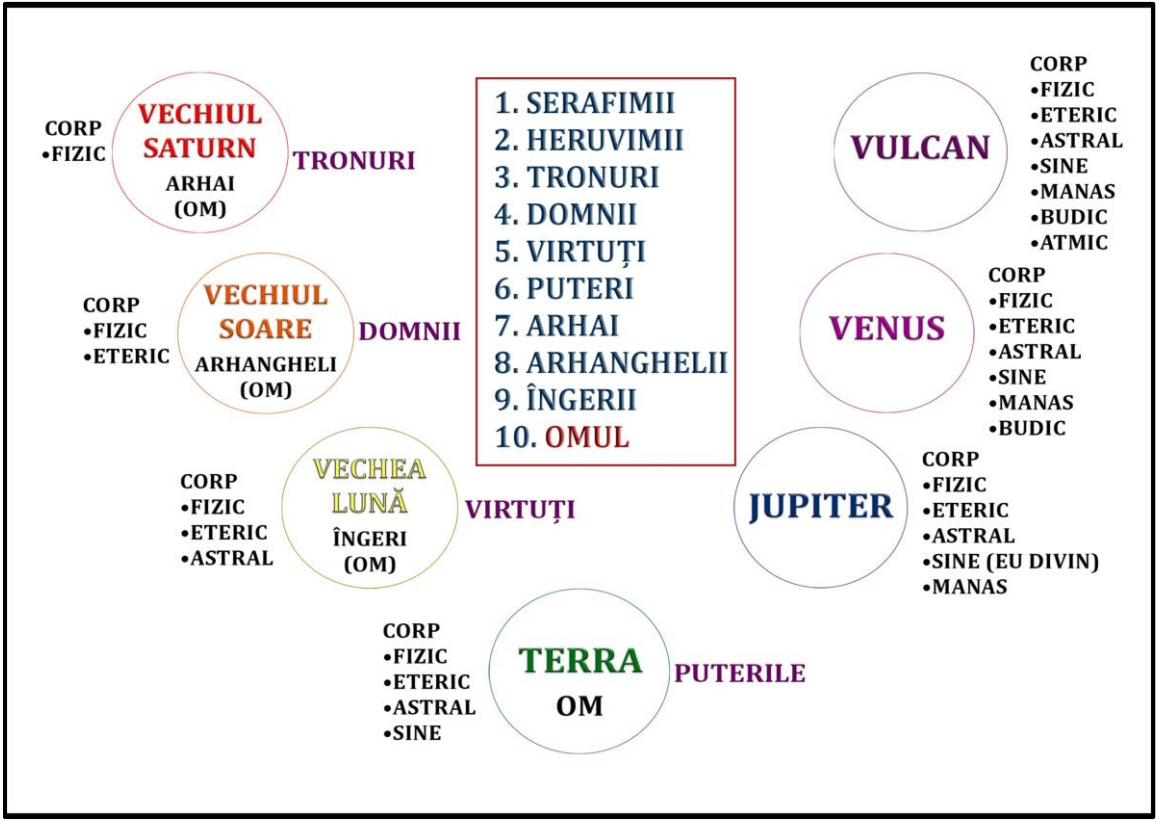
7. STĂRI DE FORMĂ

STAREA FORMEI FIZICE

7. EPOCI (TABLOUL III)

1	2	3	4	5	6	7
POLARĂ	HIPER-BOREANĂ	LEMURIANĂ	ATLANTEANĂ	POST-ATLANTEANA		
SEPARAREA LUI SATURN	SEPARAREA LUI JUPITER A LUI MARTE ȘI A SOARELUI	IESIREA LUNII		7 CIVILIZAȚII: 1. VECHEA INDIE 2. VECHEA PERSIE 3. EGIPT-CALDEEA 4. GRECIA-ROMA 5. ASTĂZI 6. 7.		
		SCUFUNDAREA LEMURIEI	SCUFUNDAREA ATLANTIDEI			

1. SERAFIMII
2. HERUVIMII
3. TRONURI
4. DOMNII
5. VIRTUȚI
6. PUTERI
7. ARHAI
8. ARHANGHELII
9. ÎNGERII
10. OMUL
CORP
•FIZIC
VECHIUL SATURN
ARHAI (OM)
TRONURI
CORP
•FIZIC
•ETERIC
VECHIUL SOARE
ARHANGHELI (OM)
DOMNII
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
VECHEA LUNĂ
ÎNGERI (OM)
VIRTUȚI
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE
TERRA
OM
PUTERILE
VULCAN
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE
•MANAS
•BUDIC
•ATMIC
VENUS
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE
•MANAS
•BUDIC
JUPITER
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE (EU DIVIN)
•MANAS